

ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับ
การดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

OPINIONS OF BUSINESS FARM OFFICERS ON THE COLLEGE
BUSINESS FARM OPERATION IN AGRICULTURAL AND
TECHNOLOGICAL COLLEGES AND FISHERY
COLLEGES, DEPARTMENT OF
VOCATIONAL EDUCATION

ปรีชา ชื่นสำราญ
PREECHA CHUENSAMRAN

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

รศ.
ป. ๘๕ ๖
๘๕๘๗

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขที่.....

เลขทะเบียน..... 36029

จัน, เดือน, ปี - 5 ป.ศ. 2543

พ.ศ.2543

ISBN 974-622-749-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**OPINIONS OF BUSINESS FARM OFFICERS ON THE COLLEGE
BUSINESS FARM OPERATION IN AGRICULTURAL AND
TECHNOLOGICAL COLLEGES AND FISHERY
COLLEGES, DEPARTMENT OF
VOCATIONAL EDUCATION**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE PROGRAM IN AGRICULTURAL EDUCATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2000**

ISBN 974-622-749-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2000

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ
เกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

นักศึกษา

นายปรีชา ชื่นสำราญ

รหัสประจำตัว

40064320

ปริญญา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ครุศาสตร์เกษตร

พ.ศ.

2543

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร. นพคุณ ศิริวรรณ

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร. วีระพันธ์ โชติวนิช

อาจารย์วันทนี โชติสกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ประชากร คือคณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้
บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ จำนวน 282 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ
ในการรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามคืน 243 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.17 วิเคราะห์ข้อมูล โดย
หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่าฟาร์มธุรกิจ ส่วนใหญ่ดำเนินโครงการเลี้ยงไก่ และโครงการเลี้ยงสุกร
และมากกว่าครึ่งดำเนินโครงการประมง นอกจากนี้ยังดำเนินโครงการอุตสาหกรรมเกษตร
โครงการไม้ผล โครงการฟาร์มโคนม โครงการไม้ดอกไม้ประดับ โครงการพืชไร่ โครงการผลิตพืช
ผัก โครงการเพาะเห็ด โครงการปาล์มน้ำมัน โครงการไร่นาสวนผสม และโครงการดินผสมเพื่อ
จำหน่าย และในภาพรวมแล้ว พบว่า ทุกโครงการสามารถทำกำไรสุทธิได้ แต่ไม่สามารถทำได้
ตามเป้าหมายรายได้ที่ตั้งไว้ โดยกำไรนี้ยังไม่หักค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในฟาร์ม

สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ พบว่า โครงการเลี้ยงไก่ คือ สภาพ
โรงเรือนตั้งอยู่ในที่ไม่ปลอดโรค และไม่ได้มาตรฐาน อุปกรณ์ไม่พร้อม เงินทุนไม่เพียงพอ ราคา
ไข่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ราคาอาหารแพง

โครงการเลี้ยงสุกร คือ ราคาอาหารไม่สม่ำเสมอ โรงเรือนสุกรไม่เพียงพอและชำรุด ราคาสลผลิตไม่แน่นอน ขาดคอกอนุบาลลูกสุกร มีโรคระบาดอย่างรุนแรง

โครงการประมง คือ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ระบบน้ำและคุณภาพน้ำ ราคาสลผลิตไม่แน่นอน ขาดแรงงานประจำ มีการลักขโมย สถานที่ไม่เอื้ออำนวย และระบบการบริหารของวิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกการปฏิบัติงาน

โครงการอุตสาหกรรมเกษตร คือ การเบิกจ่ายเงินยังติดระบบราชการไม่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจ เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ชำรุด โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมมีขนาดเล็ก มีการแข่งขันในระบบตลาดสูง ตลาดค่อนข้างจำกัด และสถานที่เก็บไม่พร้อมทำให้เกิดการสูญหาย

โครงการไม้ผล คือ การตลาดไม่แน่นอน ต้นพันธุ์ยังไม่เพียงพอ ขาดแรงงานประจำ มีการลักขโมย ระบบน้ำไม่สมบูรณ์ และราคาสลผลิตไม่แน่นอน

โครงการฟาร์มโคนม คือ อัตราผลตอบแทนต่ำ ขาดบุคลากรผู้ชำนาญและแม่โคให้น้ำนมต่ำ

โครงการไม้ดอกไม้ประดับ คือ ระบบน้ำไม่สมบูรณ์ แรงงานไม่เพียงพอ โรคแมลงรบกวน และตลาดไม่แน่นอน

โครงการพืชไร่ คือ น้ำท่วม หนูทำลาย ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ขาดเครื่องจักรและโรงสีข้าวชำรุด ขาดแหล่งน้ำ ระบบน้ำไม่สมบูรณ์ ฝนแล้ง และเครื่องมือไม่เพียงพอ

โครงการผลิตพืชผัก คือ น้ำไม่เพียงพอ พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกผัก ตลาดไม่แน่นอน และแรงงานไม่เพียงพอ

โครงการเพาะเห็ด คือ วัตถุดิบไม่เพียงพอและมีราคาแพง และโรคศัตรูรบกวน

โครงการปาล์มน้ำมัน คือ ขาดคนงาน และเครื่องจักรไม่เพียงพอ

โครงการไร่นาสวนผสม คือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีมากเกินไป และขาดแรงงาน

และโครงการดินผสมเพื่อจำหน่าย คือ แรงงานไม่เพียงพอ ขาดแคลนวัสดุในการผสมดิน การเก็บรักษาไม่ดี ขาดโรงเรือนและเครื่องจักร

ส่วนความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี คือ ฟาร์มไก่ไข่และไก่เนื้อมากที่สุด รองลงมาคือ ฟาร์มสุกร ฟาร์มประมง และฟาร์มโคนม ตามลำดับ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจ คือ มากกว่าครึ่งควรดำเนินงานฟาร์มเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง รองลงมาคือ พัฒนาบุคลากรในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินงานเป็นฟาร์มธุรกิจได้ สร้างแรงจูงใจแก่ผู้ดำเนินงาน เช่น จ่ายค่าตอบแทน ลดงานด้านอื่นๆ ให้น้อยลง และปรับปรุงระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวของฟาร์ม ตามลำดับ

Thesis Title Opinions of Business Farm Officers on the College Business Farm Operation in Agricultural and Technological Colleges and Fishery Colleges, Department of Vocational Education

Student Mr. Preecha Chuensamran

Student ID. 400644320

Degree Master of Science

Programme Agricultural Education

Year 2000

Thesis Advisor Dr. Nopakoon Siriwan

Thesis Co-Advisor Dr. Weerapun Chotivanich
Mrs. Wantanee Chotisakul

ABSTRACT

The objectives of this research aim to study the opinions of business farm officers to the college business farm operation in agricultural and technological colleges and fishery colleges, Department of Vocational Education.

The populations consisted of two hundred and eighty - two Business farm officers; Directors, Assistant Directors, and Head of colleges' business farm applied to these questionnaires which were mailed to the correspondents and 243 papers or 86.07 % were returned to and be analyzed by frequency counts, percentage and arithmetic means.

The results of this research found that the majority of business farm activities were poultry farms, swine farms and over half of them was fish farms. Otherwise, some operated the agro-industry projects, dairy farm projects, ornamental plant projects, vegetable projects, mushroom projects, oil palm projects, integrated farm projects and mixed-soil for planting projects. All projects made some profit but did not meet to the target plan. However, these total profits were still not deducted with the farm expenses.

The research findings some obstacles of running business farms in the college were ;

Poultry farms Projects; The budget was inadequate to support the farm activities. The locations of the farms was low standard, not well equiped, not suitable and safe from the diseases. The productions were low and the cost of the feed was high.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา ||| จะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Swine farms Projects; There were some hindrances of the feeds cost, inadequate houses for sows, inconsistency of products' price. There was also the problem of disease spreading.

Fishery farms Projects; The main hindrances were the inadequate of equipment's and supplies, lacking of water supply system, The bad location causes the problem of management and thief prevention.

Agro-Industry Projects; The hindrances of capital management, were worn out of machines, tools or equipments, high marketing competition and the limiting of the storage rooms.

Fruits Plants Projects; There were some hindrances of marketing, lacking of stock, incompleting irrigation system and the unstable of the products price.

Dairy Projects; The low successful in artificial insemination and lacking of skill labor were still the main hindrances.

Ornamental Plants Projects; There were some hindrances of incompleting irrigation system, inadequate labor, insects and market problems.

Field Crop Projects; The flooding areas, mice and rat destruction, lacking of machines and irrigation system, and drought condition were the inadequates for many colleges.

Vegetable Projects; The hindrances were unsuitable land, lacking of water system and labor and marketing.

Mushroom Projects; There were some hindrances of mushroom diseases and inadequate of raw materials and supplies.

Oil Palm Projects; Lacking of labor force and equipments.

Integrated Farm Projects; Too many staff to responsible for but still lacking of skilled labor.

Mixed-Soil Projects; Lacking of labor force, raw materials, place for storage and equipments.

The expectation successful project accordingly for the next 5 year of the business farms were the poultry farm project, swine farm project, fish farm project and dairy farm project. Some suggestions to be realized, the college business farm should improve the management process to be the real business farm by developing the staff with motivating for

the effectiveness outcomes, some rules and regulations needs to be modified to reduce procedures of operations.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา สำเร็จสมบูรณ์ได้เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ อาจารย์ ดร.วีระพันธ์ โชติวณิช และอาจารย์วันทนี โชติสกุล ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อีกทั้งยังให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการทำการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ดนัย ดิษยบุตร และอาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบข้อหัวและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และเป็นคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยเหลือแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขสิ่งต่างๆ ในการทำการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พจน์ พรหมบุตร อาจารย์วิเชียร สุบินทรามาศ อาจารย์ทองบ่อ เดชสองชั้น อาจารย์สุวิทย์ พงศ์นุกฤต และอาจารย์สมจิตต์ กล้ากลิ่น ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คุณเครือวัลย์ พงษ์พัฒน์จิต คุณภัทราภรณ์ ไกรวิสุทธิ คุณสุนัย ถิระโชติ และเจ้าหน้าที่กองวิทยาลัยเกษตรกรรมทุกท่านที่ช่วยติดตาม ประสานงานวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง และเพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโทรุ่น 4 ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ และผู้ช่วยเหลือ ในการทำงานวิทยานิพนธ์ และตลอดจนให้กำลังใจเสมอมา

คุณค่าของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอบอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ภรรยา ลูกๆ และน้อง รวมทั้งครู อาจารย์ผู้ให้ความรู้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ปรีชา ชื่นสำราญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	VI
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญภาพ.....	XIV
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ความหมายและความสำคัญของงานฟาร์ม.....	7
2.2 งานฟาร์มคือระบบของการเรียนการสอน.....	10
2.3 วัตถุประสงค์ในการจัดงานฟาร์มของสถานศึกษา.....	11
2.4 ประเภทของงานฟาร์มในสถานศึกษาอาชีวเกษตร.....	11
2.5 คุณค่าและจุดมุ่งหมายของโครงการงานฟาร์ม.....	12
2.6 ระบบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานฟาร์มเพื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา.....	16
2.7 การจัดการศึกษาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง.....	19
2.8 ความจำเป็นที่ต้องปรับองค์กรในฟาร์มวิทยาลัยให้เป็นฟาร์มธุรกิจ.....	22
2.9 ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและ วิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541 ว่าด้วยหน้าที่ของหัวหน้างานฟาร์ม.....	37
2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
3.1 ประชากร.....	43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ.....	44
3.4 การรวบรวมข้อมูล.....	44
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	45
4.1 สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย เกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	45
4.2 ชนิด ลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	51
4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์ม ระยะ 5 ปี ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	141
4.4 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจจากคณะกรรมการ บริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	142
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	143
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	143
5.2 ขอบเขตของการวิจัย.....	143
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	144
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	144
5.5 อภิปรายผล.....	150
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	154

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม.....	155
ภาคผนวก.....	158
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	159
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	173
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	175
ประวัติผู้เขียน.....	209

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงคุณค่าของโครงการฟาร์มแบบสาธิตของสถานศึกษา.....	13
4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	45
4.2 แสดงสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับการฝึกอบรม ประสบการณ์ในงานฟาร์ม และการจัดการกับผลผลิต.....	49
4.3 แสดงชนิดฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....	51
4.4 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่เนื้อ.....	53
4.5 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่ไข่.....	56
4.6 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง.....	59
4.7 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงสุกรขุน.....	62
4.8 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงผลิตลูกสุกร.....	67
4.9 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

4.10 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน.....	77
4.11 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตเพื่อการค้า.....	80
4.12 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับการเลี้ยงปลากระพงขาวในบ่อดิน.....	84
4.13 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง.....	87
4.14 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงปลาแรด.....	90
4.15 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า.....	92
4.16 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม.....	94
4.17 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการแปรรูปผักและไม้ผล.....	99
4.18 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการขยายพันธุ์ไม้ผล.....	102

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

4.19 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการสวนไม้ผลเชิงธุรกิจ.....	105
4.20 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการโคนม.....	108
4.21 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ.....	113
4.22 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว.....	118
4.23 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า.....	121
4.24 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด.....	123
4.25 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตพืชผัก.....	125
4.26 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเพาะเห็ด.....	128
4.27 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการปาล์มน้ำมัน.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

- 4.28 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการไร่นาสวนผสม.....134
- 4.29 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการผลิตดินผสมเพื่อจำหน่าย.....138
- 4.30 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนา
ฟาร์มระยะ 5 ปี ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง
สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....141
- 4.31 แสดงข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....142

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1:1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการ
บริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.....4
- 2.1 แสดงการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง
สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานวิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541.....39

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเกษตรเป็นพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ซึ่งปัจจุบันการเกษตรยังเป็นสาขาที่มีการผลิตที่มีมูลค่าของผลผลิตสูง มีจำนวนผลผลิตที่สูงเป็นสินค้าออกจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้สาขาเกษตรยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีการจ้างงานมากที่สุด (นพคุณ ศิริวรรณ, 2532 : 13) ดังนั้นการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาเกษตรของประเทศจึงเป็นบทบาทที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง ซึ่งปัจจัยการเรียนการสอนที่จัดให้แก่เยาวชนที่ประกอบอาชีพเกษตรอย่างแท้จริงนั้นเป็นการจัดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาในสภาพงานอาชีพการเกษตร ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าธุรกิจการเกษตรหรืองานฟาร์มจะดำเนินไปได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ เกษตรกรจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ เครื่องมืออุปกรณ์ ความเป็นไปทางชีวภาพ และกายภาพ มีการศึกษาทางด้านเกษตร เทคโนโลยีต่างๆ มีความรู้ แรงจูงใจ รู้จักใช้แรงงานมีการจัดการและการตัดสินใจที่ดี ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ต้องอาศัยการเรียนรู้และได้เห็นตัวอย่างที่ถูกต้องโดยสถานศึกษาหรือผู้จัดการศึกษาต้องเตรียมสภาพต่างๆ เหล่านี้ให้แก่ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ทั้งสิ้น (นพคุณ ศิริวรรณ, 2532 : 81)

งานฟาร์มในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเกษตร ถือได้ว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะงานฟาร์มเป็นกิจกรรมทั้งหลายทั้งหมดที่จัดทำในฟาร์ม ทำให้ฟาร์มดำเนินไปได้ไม่ว่ากิจกรรมดังกล่าวนั้นจะเป็นในฟาร์มโดยตรงหรืองานที่จะต้องทำภายนอกฟาร์ม และการดำเนินการดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เกิดจากคณะกลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่เข้ามาเรียนอาชีวศึกษาเกษตร ซึ่งมีผลโดยตรง ทำให้เกิดคุณค่าทางการศึกษา โดยปกติแล้วความหมายของฟาร์มที่สถานศึกษาจัดขึ้นเปรียบเหมือนชุดหรืออนุกรมของแผนงานที่วางไว้อย่างประณีตบรรจง มีการจัดระบบและคัดเลือกกิจกรรมต่างๆ ที่มีคุณค่าทางการศึกษาโดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำฟาร์มอย่างมีประสิทธิภาพดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า งานฟาร์มในสถานศึกษาคือมวลประสบการณ์ทางด้านอาชีพเกษตรที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนอย่างพอเพียง ที่จะออกไปสู่โลกของอาชีพเกษตรที่สมบูรณ์ สถานศึกษาที่จัดอาชีวศึกษาเกษตรจำเป็นจะต้องออกแบบการสอนให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง มีความสามารถในการผสมผสานความรู้ด้านอาชีพเกษตรได้อย่างดีและเหมาะสม เป็นผู้สามารถก้าวออกไปสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพการทำฟาร์มธุรกิจได้อย่างมั่นใจ จะต้องมีการจัดการวางแผนงานในเรื่องการ

เอกสาร
ไม่ว่าการณ์ใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับเรื่องของประสบการณ์งานฟาร์มธุรกิจที่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระหรือตามที่ตลาดแรงงานต้องการไว้อย่างพร้อมมูล (นพคุณ ศิริวรรณ. 2532 : 82-83)

ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษามุ่งผลิตบุคลากรในระดับกลางทางด้านการเกษตร จึงต้องมีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักศึกษามีความมั่นใจในการประกอบอาชีพอิสระทางการเกษตร โดยจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ เพื่อสร้างงานให้กับนักศึกษาโดยตรงมากขึ้น มีการปรับปรุงให้นักศึกษาได้เรียน ได้ปฏิบัติในเรื่องของงานอาชีพหลักทางการเกษตรในรูปของงานฟาร์มให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของตลาดและให้มีความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง (บุระ กาญจนเสริม. 2539 : 75) การจะดำเนินการดังกล่าวได้ดีจะต้องได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากรัฐบาล แต่สภาพในปัจจุบันสถานศึกษาต้องรับผิดชอบในการรับนักเรียนเข้าเรียนตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ซึ่งนักเรียนที่เข้ามาเรียนได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียน ประกอบกับเศรษฐกิจของประเทศตกอยู่ในสภาวะตกต่ำ สถานศึกษาจึงได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานและพัฒนาวิทยาลัยค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอ กรมอาชีวศึกษาจึงมีนโยบายให้สถานศึกษาจัดทำโครงการงานฟาร์มเกษตรเชิงธุรกิจขึ้นเพื่อให้สถานศึกษามีรายรับจากการจำหน่ายผลผลิตจากงานฟาร์มเพียงพอในการดำเนินงานของวิทยาลัย รวมทั้งให้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงเป็นสถานที่ฝึกอบรมนักเรียนนักศึกษาที่ครบวงจรและเป็นฟาร์มตัวอย่างแก่ผู้ที่สนใจทั่วไป การจัดการเรียนการสอนแบบธุรกิจศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้ครู-นักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริง โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้ได้จากการปฏิบัติจริงทำจริงและนำไปใช้ประโยชน์ หากทำเองไม่ได้ควรให้ภาคเอกชนมาร่วมดำเนินธุรกิจด้วยตามเงื่อนไข ADB ในการจัดอาชีวศึกษาให้คุ้มทุน คืนทุนได้ ทั้งนี้ต้องปรับการบริหาร จัดการ ปรับการสอนและปรับหลักสูตรด้วย (วีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ. 2541 : 1-2)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนวิชาเกษตรในระดับอาชีวศึกษาจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาเรื่องนี้ เพื่อที่จะได้ทราบสถานภาพของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง และชนิดลักษณะฟาร์มธุรกิจและความต้องการจัดทำฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาหรือแผนพัฒนามาระยะ 5 ปี ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงและรวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆในการพัฒนาฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จากคณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาชนิดและลักษณะฟาร์มธุรกิจในปัจจุบันของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้างานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปีของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
5. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

1.3 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541 ที่ได้ระบุว่า ฝ่ายธุรกิจศึกษา แบ่งออกเป็นงานต่าง ๆ ซึ่งงานฟาร์มก็จัดอยู่ในฝ่ายธุรกิจศึกษาด้วยเพราะฟาร์มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงควรจะมีบทบาทในการสาธิตระบบของฟาร์มต่างๆ เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับเกษตรกรและจะต้องทำฟาร์มให้ได้ผลกำไรจึงเป็นเป้าประสงค์ที่สำคัญยิ่งของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง (กรมอาชีวศึกษา. 2541 : 29)

จากระเบียบของกรมอาชีวศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นแนวความคิดในการวิจัยเรื่องฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษาในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

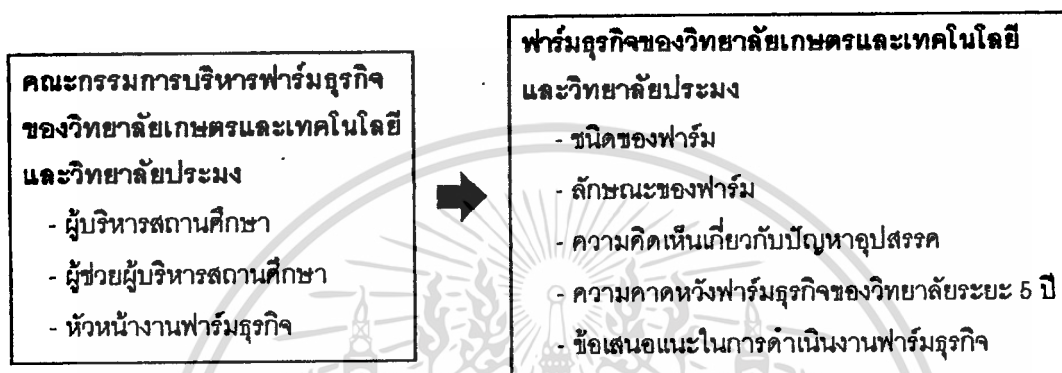
1. สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง
2. ชนิดและลักษณะของฟาร์มธุรกิจในปัจจุบันของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

เอกสารนี้เป็นเอกสาร ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

5. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจจากคณะกรรมการบริหารงาน ฟาร์มธุรกิจ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง
 ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงาน ฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ เกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยศึกษาสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ชนิดและลักษณะการปฏิบัติงานฟาร์มธุรกิจใน ปัจจุบันของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ศึกษาความคิดเห็นการดำเนินงานของฟาร์มธุรกิจในปัจจุบัน ศึกษาความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาหรือแผนพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงและรวบรวมข้อเสนอแนะต่างๆ ในการพัฒนาฟาร์มธุรกิจของคณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอแนะการจัดการและพัฒนาฟาร์มธุรกิจของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดการฟาร์มในเชิงธุรกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนนักศึกษาและเกษตรกรทั่วไปที่สนใจ สำหรับการวิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาดังนี้

ประชากร คือคณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ โดยศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงสังกัดกรมอาชีวศึกษา 47 แห่ง ประกอบไปด้วย ชนิดของฟาร์มและลักษณะฟาร์มธุรกิจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ความคาดหวังฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยระยะ 5 ปี และข้อเสนอแนะในการดำเนินฟาร์มธุรกิจ

1.5 นิยามศัพท์

ฟาร์มธุรกิจ หมายถึง การดำเนินงานฟาร์มของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง เพื่อใช้เป็นแหล่งฝึกหัดประสบการณ์การทำฟาร์มสำหรับนักศึกษา หรือใช้เป็นแหล่งศึกษาวิจัยวิธีการทำฟาร์มที่ถูกต้องตามหลักวิชาการกับภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นฟาร์มที่สถานศึกษาเป็นเจ้าของโดยตรงโดยมีหัวหน้างานฟาร์มเป็นผู้รับผิดชอบและใช้ระบบธุรกิจมาช่วยในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ มีการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนที่คุ้มค่า โดยการนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดซึ่งได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน มาจัดการดำเนินฟาร์มของสถานศึกษาให้ได้ผลตอบแทนในรูปแบบตัวเงินและสังคมซึ่งจัดเป็นโครงการธุรกิจเพื่อให้มีรายได้และมุ่งหวังผลกำไร

สถานศึกษา หมายถึง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงที่อยู่ในสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรมกรมอาชีวศึกษา ที่ดำเนินการจัดการสอนวิชาเกษตรในระดับอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 47 แห่ง

ชนิดของฟาร์ม หมายถึง ลักษณะการทำฟาร์มในรูปแบบของการค้าในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงที่เป็นฟาร์มธุรกิจและมีระบบการทำฟาร์มต่าง ๆ ที่ทันสมัย เช่น ฟาร์มโคนม ฟาร์มโคเนื้อ ฟาร์มสุกร ฟาร์มสวนผัก ฟาร์มสับปะรด ฟาร์มเห็ด ไร่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

ลักษณะของฟาร์ม หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของฟาร์มในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ซึ่งประกอบไปด้วย สภาพและขนาดพื้นที่ ขนาดหรือจำนวนของเรือนโรง แรงงานในฟาร์ม ทุนดำเนินการ ผลผลิตและ รายรับ รายจ่าย ของฟาร์ม

ปัญหาอุปสรรค หมายถึง สิ่งที่เป็นปัญหา หรืออุปสรรคในการจัดการฟาร์มธุรกิจ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ซึ่งมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

ความคาดหวังจัดทำฟาร์มธุรกิจระยะ 5 ปี หมายถึง ความคาดหวังพัฒนาหรือดำเนินงานชนิดของฟาร์มโดยมุ่งที่จะมีฟาร์มธุรกิจที่ทันสมัยสำหรับสร้างรายได้ หรือเป็นฟาร์มเด่นของวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจ หมายถึง ความคิดเห็นที่เสนอให้สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงฟาร์มธุรกิจ ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง เพื่อให้ฟาร์มธุรกิจดำเนินกิจการไปได้ดี ตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริหารงานฟาร์ม หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาทุกฝ่าย และ หัวหน้างานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนความคิดเห็นของบุคคลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางสนับสนุนการวิจัย โดยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของงานฟาร์ม
- 2.2 งานฟาร์มคือระบบการเรียนการสอน
- 2.3 วัตถุประสงค์ในการจัดงานฟาร์มในสถานศึกษา
- 2.4 ประเภทของงานฟาร์มในสถานศึกษาอาชีวศึกษา
- 2.5 คุณค่าและจุดมุ่งหมายของโครงการงานฟาร์ม
- 2.6 ระบบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานฟาร์มเพื่อการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2.7 การจัดการศึกษาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง
- 2.8 ความจำเป็นที่ต้องปรับองค์กรในฟาร์มวิทยาลัยให้เป็นฟาร์มธุรกิจ
- 2.9 ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541 ว่าด้วยหน้าที่ของหัวหน้างานฟาร์ม
- 2.10 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายและความสำคัญของงานฟาร์ม

คำว่าเกษตรหรือเกษตรกรรม (Agriculture) และคำว่าทำฟาร์ม (Farming) นั้นโดยทั่วไปมักจะเข้าใจกันว่าเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน คือการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ซึ่งจะทำให้เกิดแนวคิดจำกัดไม่มีการคิดอะไรกันต่อไป ทั้งนี้เพราะตามความเป็นจริงแล้วการเกษตรหรือการทำฟาร์มนั้นมีปัจจัยต่างๆที่เข้ามามีส่วนร่วมมากมายซึ่งล้วนแต่มีความสำคัญในด้านการผลิตอาหารของมนุษย์เราทั้งสิ้น (นพคุณ ศิริวรรณ. 2532 : 12)

หลักในการทำฟาร์มจะพบได้ว่าการทำฟาร์มนั้นยึดหลักธรรมชาติ (Natural) เป็นหลักสำคัญและมนุษย์เป็นผู้ร่วม (Helper) มนุษย์จะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะดำเนินกิจการฟาร์มอย่างไร จะดัดแปลงปรับปรุงสิ่งแวดล้อมอย่างไรดังนั้นจะเห็นได้ว่ามนุษย์เป็นผู้ตัดสินใจในการปรับปรุงธรรมชาติเพื่อได้ผลผลิตที่ดีที่สุดและการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงระบบธรรมชาติให้เป็นระบบที่เหมาะสม ทำให้สามารถผลิต ผลผลิตที่ต้องการได้ ระบบงานฟาร์มที่มนุษย์ทำขึ้นนั้น (The

man-made System) ซึ่งเป็นการลอกเลียนแบบธรรมชาติซึ่งต้องการปัจจัยทางเศรษฐกิจอย่างไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อเนื่องเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด (นพคุณ ศิริวรรณ. 2540 : บรรยายวิชาการจัดการฟาร์มในสถานศึกษา)

การทำฟาร์มในอดีตที่ผ่านมาเป็นการผลิตเพื่อพอยังชีพ (Subsistence Level) หรือเพื่อผลิตตามความต้องการของครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ แต่ในปัจจุบันนี้การทำฟาร์มได้มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นการค้าหรือฟาร์มธุรกิจซึ่ง สมศักดิ์ เปรียบพร้อม (2530 : 3-4) ได้กล่าวไว้ว่า 1) เกษตรกรเปลี่ยนทัศนคติจากการทำฟาร์มเพื่อยังชีพมาเป็นเพื่อการค้าเกษตรกรมีความสนใจมากในเรื่องราคาของผลิตผลเกษตร 2) เกษตรกรมีความสนใจและยอมรับวิทยาการสมัยใหม่(Technology) ทางเกษตรมาใช้ในการทำฟาร์มมากขึ้น และ 3) มีการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายในการทำฟาร์มเพื่อมุ่งหวังกำไร เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ยกฐานะมาตรฐานครองชีพให้สูงขึ้น

ความสำคัญของหน่วยธุรกิจฟาร์มในปัจจุบัน คือ 1) เป็นหน่วยให้กรอบการใช้ปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น ที่ดิน แรงงาน และทุนมากกว่าหน่วยธุรกิจอื่นๆ 2) เป็นแหล่งผลิตอาหารและเครื่องนุ่งห่มที่สำคัญที่สุดสำหรับประชากรทั้งประเทศ 3) ผลผลิตจากฟาร์มนำรายได้เงินตราต่างประเทศและช่วยลดปัญหาการขาดดุลการค้าของประเทศ 4) มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจเพราะมีการใช้แรงงานมากที่สุดเป็นการช่วยลดปัญหาการว่างงานให้แก่ประเทศได้มาก และ 5) หน่วยธุรกิจฟาร์มสร้างความอยู่รอด ความมั่นคง มั่งคั่งให้แก่ประเทศชาติ (สมศักดิ์ เปรียบพร้อม. 2530 : 4)

ความเปลี่ยนแปลงของมนุษย์โลกในปัจจุบันได้มีมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เกิดการรวมตัวของประเทศต่างๆ เพื่อความอยู่ดีกินดีและความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยรวม จึงได้มีการจัดตั้งกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (APEC หรือ Asia Pacific Economic Corporation) มาตราการทางการเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีและการค้า (GATT หรือ General-Agreement on Tariff and Trade) ต่อมาได้มีการพัฒนาเป็นองค์การค้าของโลก (WTO หรือ World Trade Organization) นอกจากนี้ยังมีเขตองค์การค้าเสรีอาเซียน (AFTA หรือ Asian Free Trade Association) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA หรือ North America Free Trade Association) รวมทั้งการรวมตัวของประเทศต่างๆ ในยุโรป (EU หรือ European Union) ซึ่งจะทำให้การดำเนินการด้านอาชีพเกษตรมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปทั้งสิ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2539 : 1)

หากพิจารณาถึงสาระสำคัญของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) พบว่าได้มีการกำหนดปรัชญาของการพัฒนาการเกษตรไว้ดังนี้ พัฒนาคุณภาพชีวิต ผลิตเพื่อแข่งขัน สัมพันธ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2539 : 4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการเกษตรตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้คือ 1) เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรในตลาดโลก 2) เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติการพัฒนาจะต้องยั่งยืนไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 3) เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กรเกษตรให้เข้มแข็งยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดี (สำนักเศรษฐกิจการเกษตร. 2539 : 35)

แนวโน้มด้านการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทางการเกษตรของโลกในอนาคต คือ 1) ราคาอาหารโลกจะสูงขึ้น เพราะประเทศที่พัฒนาแล้วไม่มีแรงจูงใจในการผลิตอาหารและสินค้าเกษตร เพราะต้นทุนสูงทำให้การผลิตอาหารและสินค้าเกษตรลดลง 2) ประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์จะได้รับแรงกดดันจากประเทศที่พัฒนาแล้วให้ดำเนินการผลิตอาหารแบบเกษตรยั่งยืน (Sustainable Agriculture) จึงผลิตอาหารได้น้อย และ 3) ประชากรของโลกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาน้อยและยังต้องพึ่งพาอาหารจากประเทศพัฒนาแล้ว จึงทำให้อาหารและสินค้าเกษตรของโลกขาดแคลน จากเหตุผลดังกล่าวมาจึงสามารถที่จะคาดคะเนผลของการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมเกษตรของโลกในอนาคตดังนี้คือ 1) โลกต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์การขาดแคลนอาหาร 2) อาหารและเครื่องมือมีราคาสูงขึ้น 3) ประเทศผู้ผลิตและส่งออกจะเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าเกษตร และ 4) สินค้าเกษตรจะกลายเป็นสินค้ายุทธศาสตร์ (นพคุณ ศิริวรรณ. 2540 : บรรยายวิชาการจัดการฟาร์มในสถานศึกษา)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า การประกอบอาชีพเกษตรปัจจุบันเป็นธุรกิจเกษตรหรืองานฟาร์มที่มีปัจจัยต่างๆ เข้ามาสัมพันธ์กันมากขึ้น ผู้ประกอบการจำเป็นต้องจัดการเกี่ยวกับระบบต่างๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการด้านเครื่องมืออุปกรณ์ในการทำการเกษตรการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความเข้าใจในธรรมชาติ นิเวศวิทยาของพืชและสัตว์ต่างๆ เป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องมีการศึกษา จึงจะสามารถที่จะประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจเกษตรได้สำเร็จ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะช่วยส่งเสริมและกระตุ้นให้เกษตรกรพัฒนาก็คือสถาบันการศึกษาเกษตรช่วยในการฝึกอบรมบุคลากร เตรียมการด้านสื่อการเรียนการสอน มีการศึกษาวิจัยและจัดทำฟาร์มสาธิตหรือฟาร์มธุรกิจเกษตร เพื่อบริการแก่นักเรียนนักศึกษาหรือผู้สนใจอย่างจริงจัง ซึ่งหมายถึงการจัดการศึกษาเกษตรโดยมีฟาร์มธุรกิจเกษตร เพื่อให้ความชัดเจนเรื่องฟาร์มอันเป็นแกนหลักสำคัญในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะด้านอาชีพศึกษาเกษตร

2.2 งานฟาร์มคือระบบของการเรียนการสอน

ในการจัดการศึกษาเกษตรเป้าหมายสำคัญคือต้องการให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและความสามารถในการประกอบอาชีพ ซึ่งในการประกอบอาชีพเกษตรผู้เรียนควรจะมีพัฒนาทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะ การพัฒนาความรู้ความสามารถและทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ความคิดสติปัญญาในการพิจารณาวิเคราะห์ส่วนทักษะทางด้านปฏิบัติในการศึกษาเกษตรควรเน้นการบูรณาการทั้ง 3 ด้านดังกล่าวให้แก่ผู้เรียน (สุรพล สงวนศรี. 2520 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับพรทิพย์ อุดมสิน (2523 : 21) ที่กล่าวว่าการศึกษาควรมุ่งที่จะฝึกบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ 3 ประการคือ 1) ความรู้ทางเทคนิคเกษตร (Technical Knowledge) 2) ทักษะในงานเกษตร (Technical Skills) และ 3) เจตคติที่ดีต่องานเกษตร (Agricultural Attitude) นอกจาก 3 ประการดังกล่าวแล้วจะต้องมีความสามารถในการจัดการความรู้ทักษะและเจตคติจึงจะเป็นบุคลากรที่มีความสามารถอย่างแท้จริง (นพคุณ ศิริวรรณ. 2537 : บรรยายวิชาปรัชญาการศึกษาเกษตร) การเรียนโดยการปฏิบัติจริงเป็นหัวใจของการเรียนการสอน เพื่อก่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้นจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ฟาร์มของสถานศึกษาจึงเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญจะช่วยเพิ่มทักษะและประสบการณ์ให้แก่นักเรียน (จรัญ พินสุวรรณ. 2528 : 8) การเรียนจากการปฏิบัติจริงเป็นหัวใจที่สำคัญในการสอนวิชาเกษตรกรรม ถ้าสถานศึกษามีฟาร์มของสถานศึกษาที่ดีแล้วก็มีโอกาสที่จะเตรียมงานได้อย่างดีสำหรับใช้เป็นทีสอนนักเรียน (ปิฎฐะ บุญนาค. 2514 : 141) การที่ให้งานฟาร์มของสถานศึกษาเป็นตัวอย่างที่ดี ต้องมีแผนงานตามที่ถูกที่ควร งานฟาร์มส่วนมากยังไม่ดีพอที่จะใช้เป็นแหล่งวิชาการ เพราะไม่ค่อยมีการวางแผนการจัดการที่ดีซึ่งครูผู้จัดการฟาร์มควรเป็นผู้รับผิดชอบและมีส่วนสำคัญในการวางแผนงานทำฟาร์มของสถานศึกษา (ธงชัย สุวฒเมฆินทร์. 2521 : 26)

เมื่อกล่าวถึงฟาร์มในสถานศึกษามีคนให้คำจำกัดความหรือแนวคิดที่แตกต่างกันไปหลายอย่างแต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของแนวความคิดรวบยอดแล้วยังคงเป็นไปในแนวเดียวกัน ซึ่งนพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 81-82) ได้อ้างถึงบุคคลต่างๆ ดังนี้คือ Deyoe ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับงานฟาร์มว่า งานฟาร์มคือ กิจกรรมทั้งหลายทั้งมวลที่จัดทำในฟาร์มทำให้ฟาร์มดำเนินไปได้ ไม่ว่ากิจกรรมดังกล่าวนั้นจะเป็นงานในฟาร์มโดยตรงหรืองานที่ทำภายนอกฟาร์มและการดำเนินการดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เกิดจากคณะกลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่เข้ามาเรียนอาชีวศึกษาเกษตร ซึ่งมีผลโดยตรงทำให้เกิดคุณค่าทางการศึกษา และเช่นเดียวกับ Phipps กล่าวว่างานฟาร์มของอาชีวศึกษาเกษตรต้องประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่มีคุณค่าทางการศึกษาซึ่งดำเนินการโดยผู้เรียนอาชีวศึกษาเกษตรภายใต้และการเรียนการสอนและนิเทศที่มีระบบของครูอาจารย์และผู้ปกครอง ในขณะที่ Santos ให้คำจำกัดความงานฟาร์มของสถานศึกษาไว้ค่อนข้างสมบูรณ์เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้างจะคล้ายคลึงกับ Deyoe และ Phipps ว่างานฟาร์มของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนกับชุดหรืออนุกรมของแผนงานที่วางไว้อย่างประณีตบรรจง มีการจัดระบบและคัดเลือกกิจกรรมต่างๆ ที่มีคุณค่าทางการศึกษา ซึ่งกิจกรรมและกระบวนการต่างๆ ที่จัดไว้นั้นจัดทำโดยนักศึกษาภายใต้การนิเทศของสถานศึกษา โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการทำฟาร์มที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหากพิจารณาถึงความหมายดังกล่าวแล้วจะสามารถจำแนกความหมายได้ 4 ประการ คือ 1) มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในฟาร์ม 2) กิจกรรมต่างๆ มีคุณค่าทางการศึกษา 3) กิจกรรมต่างๆ สถานศึกษาเป็นผู้จัดหรือกำหนดขึ้น และ 4) ในการดำเนินการตามกิจกรรมหรืองานต่างๆ นั้นผู้เรียนหรือนักเรียนเป็นผู้ดำเนินการ นอกจากนี้ทั้ง 3 ทานที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าทั้ง Deyoe และ Santons ได้ยึดสถานศึกษาเป็นหลักในการดำเนินงานฟาร์ม ส่วน Phipps นั้นยังเน้นที่ชุมชนหรือผู้ปกครองเป็นหลักเพิ่มขึ้น ส่วนที่เกี่ยวกับคุณค่าทางการศึกษาทุกท่านได้เน้นกิจกรรมทางการศึกษาที่มีการจัดวางแผนและจัดรูปแบบที่เป็นระบบเพื่อให้บรรลุถึงความชำนาญในการทำงานฟาร์มอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 วัตถุประสงค์ในการจัดงานฟาร์มของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ในการจัดงานฟาร์มของสถานศึกษาเกษตรตามหลักสูตร และวิชาที่เรียนนั้น กรมอาชีวศึกษา (2526 : 9-10) กำหนดวัตถุประสงค์ดังนี้

1. การจัดงานฟาร์มในสถานศึกษาเกษตรกรรม เพื่อเป็นอุปกรณ์การสอนโดยมุ่งเน้นทักษะพื้นฐานในแต่ละวิชา โดยให้เกิดการต่อเนื่องในกระบวนการผลิตมากที่สุดโดยไม่คำนึงว่าผลที่ออกมาจะเป็นในทางบวกหรือทางลบ
2. การจัดงานฟาร์มในสถานศึกษาเกษตรเพื่อเป็นแหล่งทดลองปฏิบัติกิจกรรมบางอย่างนั้นอาจไม่เหมาะสมสำหรับช่วงระยะเวลาที่เรียนวิชาชีพอยู่
3. เพื่อให้แก่นักเรียนนักศึกษาได้ปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาเกษตร
4. เพื่อให้แก่นักเรียนนักศึกษาได้ทำปัญหาพิเศษ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์วิจัย

2.4 ประเภทของงานฟาร์มในสถานศึกษาอาชีวเกษตร

นพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 105-108) ได้แบ่งงานฟาร์มของสถานศึกษาอาชีวเกษตรในประเทศไทยแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. โครงการฟาร์มสาธิตของสถานศึกษา (The School or College Demonstration Farm) ลักษณะของฟาร์มหรือโครงการดังกล่าวนี้โดยทั่วๆ ไปเรียกว่าฟาร์มโรงเรียนหรือฟาร์มวิทยาลัยมี

ลักษณะเป็นงานฟาร์มที่สถานศึกษาเป็นผู้จัดการและดำเนินการทั้งหมดที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานฟาร์มเพื่อใช้เป็นแหล่งฝึกหัดประสบการณ์ทำฟาร์ม นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ เกี่ยวกับการจัดการหรือร่วมหุ้นไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใดๆ เลยกับกิจกรรมทั้งหมด สถานศึกษา และครูอาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบและจัดทำดำเนินการไปตามนโยบาย

2. โครงการทดลองของนักศึกษา (Student Experiment Project) ลักษณะของโครงการทดลองของนักเรียนนักศึกษาเป็นโครงการฟาร์มหรืองานปฏิบัติการเกษตรที่นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการซึ่งจัดทำโครงการบนพื้นที่ดินของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาหรือครูเกษตรเป็นผู้มอบหมายให้นักเรียนไปปฏิบัติ หรือ ฝึกปฏิบัติสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้เตรียมที่ดิน หรือ สถานที่ให้แล้วสถานศึกษาบางแห่งจะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ไว้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนใช้ฝึกหรือปฏิบัติงานอีกด้วย โดยนักเรียนนักศึกษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการทั้งหมด ตามที่ครูอาจารย์มอบหมายให้ทำตามขั้นตอนที่กำหนด

3. โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ (Supervised Farming Project)โครงการเกษตรประเภทนี้ในประเทศไทยรู้จักกันดีในนามของโครงการเกษตรภายใต้องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.) ซึ่งเป็นโครงการเกษตรดัดแปลงมาจากโครงการของนักเรียนที่เป็นสมาชิกขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งสหรัฐอเมริกา (F.F.A.) เป็นโครงการเกษตรที่ดำเนินการโดยนักเรียนนักศึกษา ซึ่งดำเนินกิจการที่สถานศึกษาภายใต้การนิเทศของครูเกษตร ซึ่งเป็นครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วยในแง่ของการลงทุนและให้ความร่วมมือและกำลังใจในการดำเนินการ

2.5 คุณค่าและจุดมุ่งหมายของโครงการฟาร์ม

นพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 111-115) ได้กล่าวว่า ในแง่ของการศึกษาไม่ว่าจะเป็นการศึกษารูปแบบใดก็ตามย่อมมีผลดีหากว่าการศึกษานั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบุคคลที่เข้ามาศึกษาในอาชีวศึกษาเกษตรจะเห็นการเปลี่ยนแปลงของบุคคลหรือผู้เรียนนี้ได้จากความสามารถที่แสดงออกอันได้แก่ความสามารถในด้านความชำนาญ (Competency) คือเป็นผู้รู้ว่าจะควรจะทำอย่างไรมีความเข้าใจและมีความตั้งใจทำงานอย่างใช้สติปัญญาและเลือกวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ เนื่องจากโครงการงานฟาร์มเป็นโครงการที่มีคุณค่าจึงสามารถนำมาใช้เป็นกลวิธีในการสอนเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล โดยใช้โครงการฟาร์มนี้เป็นพาหนะที่จะนำไปถึงสิ่งที่มีคุณค่าและต้องการพัฒนา เช่น การปรับปรุง พัฒนาความสามารถในการทำให้บุคคลรู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ให้เป็นบุคคลรู้จักคิดและแก้ปัญหาต่างๆ ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้พื้นฐานในด้านต่างๆ มีความสามารถในการหาเลี้ยงชีพตนเองด้วยการประกอบอาชีพ ในการดำเนินงานฟาร์มแบบต่างๆ ที่ใช้ในสถานศึกษาเกษตรกรรมใน

ประเทศไทยเรานั้น ซึ่งคุณค่าและจุดมุ่งหมายของโครงการฟาร์มสาธิตหรือฟาร์มธุรกิจเกษตรว่ามีลักษณะที่เหมาะสมและมีคุณค่าเพื่อจะช่วยให้ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและนำมาใช้ประกอบการสอนให้ได้ผลดีและเหมาะสมที่สุด ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงคุณค่าของโครงการฟาร์มแบบสาธิตของสถานศึกษา

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	โครงการฟาร์มสาธิตของสถานศึกษา
นักเรียน/นักศึกษา	1. แนะนำสร้างเสริมแนวความคิดใหม่และแนวทางปฏิบัติ 2. พัฒนาความสามารถด้านทักษะเกี่ยวกับการใช้มือและความชำนาญ 3. ไม่ใช้ทุนของตนดำเนินโครงการ(เป็นการประหยัด) 4. มีโอกาสได้ฝึกงานแบบตนเองเป็นลูกจ้างหรือคนงานในฟาร์ม 5. ในบางโอกาสมีส่วนได้รับรายได้บางส่วนจากโครงการ
ครู-อาจารย์	1. ได้รับแรงงานและความช่วยเหลือในการทำงานฟาร์มจากนักเรียน ในบางส่วนของงาน 2. เป็นการจัดทำโครงการงานฟาร์มที่ลงทุนในด้านแรงงานน้อย 3. เปิดโอกาสให้ได้สอนงานฟาร์มจริงๆ และทดสอบความสามารถในด้านการจัดการและการตัดสินใจ
ผู้บริหารและสถานศึกษา	1. ทำให้สถานศึกษาได้รับรายได้จากฟาร์มที่ดำเนินการโดยคณะครูอาจารย์และนักเรียน 2. โครงการฟาร์มใช้เป็นแปลงสาธิตของสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและประชาชนผู้สนใจนับเป็นสิ่งที่ดี 3. ทำให้ชื่อเสียงเกียรติคุณของสถานศึกษาดีขึ้นและเป็นสิ่งค้าประกัน ในด้านความสะอาดในการของบประมาณหรือการขยายเพิ่มเติม สถานศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป
ผู้ปกครอง/ชุมชน	1. ช่วยให้ได้รับความรู้และเป็นตัวอย่างในการประกอบอาชีพการเกษตรที่ดี 2. เป็นเกียรติยศชื่อเสียงของชุมชน 3. เป็นแหล่งสินค้าเกษตรที่ดีมีคุณภาพสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาลักษณะของฟาร์มอาชีวศึกษาเกษตรจะพบว่าความแตกต่างเหล่านั้นเกิดขึ้นจากการวิวัฒนาการของปัจจัยหลายๆ ปัจจัยที่ทำให้เกิดรูปแบบหรือลักษณะที่แตกต่างกันซึ่งนพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 83-88) ได้กล่าวถึงปัจจัยเหล่านั้นได้แก่

1. สถานที่ตั้งของสถานศึกษา (location of school sites) การเกษตรนั้นจะต้องมีสถานที่โดยเฉพาะและเหมาะสม การดำเนินการเกษตรอยู่ภายใต้สภาวะของดินฟ้าอากาศและธรรมชาติ รวมทั้งลักษณะความสูงของพื้นที่จากระดับน้ำทะเลและความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำขนาดของสถานศึกษาส่วนใหญ่มุ่งพิจารณาถึงจำนวนพื้นที่ที่ดินที่ทำการเกษตรเป็นหลัก ในประเทศไทยเราหากพิจารณาถึงสถานศึกษา คือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงแล้วจะพบว่ามีความแตกต่างกันมากในเรื่องที่ตั้งของสถานศึกษา เช่น บางวิทยาลัยตั้งอยู่ไม่ไกลชุมชนหรือตัวเมืองมากนัก ที่ดินก็เป็นดินที่อุดมสมบูรณ์ แต่มีจำนวนพื้นที่จำกัด ในขณะที่วิทยาลัยบางแห่งมีพื้นที่มากมายแต่อยู่ไกลชุมชนและตัวเมืองอีกทั้งคุณภาพของดินค่อนข้างเลวและขาดแคลนน้ำ ความไม่ค่อยจะสมบูรณ์ในสถานที่ตั้ง และความพร้อมในเรื่องทรัพยากรดินและน้ำ ทำให้เกิดความแตกต่างในด้านการพัฒนาความก้าวหน้าของสถานศึกษาและมาตรการในการกำหนดขอเงินงบประมาณการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินงานในสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2. การพัฒนาการของท้องถิ่น (development of locality) การพัฒนาของท้องถิ่นและการพัฒนาของประเทศนั้น มีผลต่อการพัฒนาการเกษตรโดยตรงประเทศที่มีการพัฒนาก้าวหน้ามาก เช่น สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นจะมีงานอาชีพในสาขาวิชาต่างๆ ในรูปลักษณะความชำนาญเฉพาะอย่างมาก ในขณะที่ประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนา ส่วนใหญ่งานอาชีพมักจะผูกพันกับงานอาชีพเกษตรและงานอาชีพเกษตรดังกล่าว ก็จะมีสาขางานแยกน้อยกว่างานอาชีพเกษตรในประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งงานพัฒนานี้นับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการกำหนดรูปแบบหรือแบบอย่างของอาชีวศึกษาเกษตรของประเทศว่าจะจัดไปในรูปแบบใด

3. ความสนใจและความพร้อมของนักเรียน (students interest and level of readiness) บทบาทและความสนใจของนักเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาเกษตร

อย่างไรก็ตามเป็นเพียงแค่ว่ากล่าวอ้าง เพราะความเป็นจริงแล้ว เมื่อจัดหาหรือวางแผนการสอน ครูเป็นผู้กำหนดว่าจะสอนอย่างไรและให้นักเรียน เรียนอะไรมากกว่าที่จะสนใจว่านักเรียนต้องการเรียนรู้อะไร เนื่องจากแผนการสอนได้ถูกกำหนดแน่นอนโดยครูเป็นผู้กำหนด

สรุปแล้วก็คือ ครูหรือโรงเรียนจัดรายการสอนหรือแผนการสอนให้พร้อมและเหมาะสมกับสื่อของอุปกรณ์ที่โรงเรียนมีนั่นเอง โดยกำหนดว่าเมื่อจะเรียนกับโรงเรียนนี้ก็ต้องสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่โรงเรียนมีขึ้นเอง เพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป โดยโรงเรียนนี้ก็ต้องสนใจไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมีความพร้อม อย่างนี้เป็นต้น วิธีการนี้ใช้กันแพร่หลายส่วนที่จะจัดตามความสนใจและความพร้อมของนักเรียนก็จะมีบ้าง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนในประเทศที่เจริญแล้ว

4. ความร่วมมือของผู้ปกครอง (extent of parents participation) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผันแปรในการทำโครงการฟาร์มของนักเรียนมากที่สุดปัจจัยหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานฟาร์มแบบโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ เพราะผู้ปกครองเป็นเจ้าของที่ดินจะยินยอมหรือ อนุญาตให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนในการทำฟาร์มตามโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศหรือไม่ และผู้ปกครองบางคน ไม่ได้ประกอบอาชีพการเกษตร อาจไม่มีที่ดินให้นักเรียนทำโครงการฟาร์มดังกล่าวได้ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวนี้ สถานศึกษาจำเป็นต้องอนุญาตและเตรียมที่ดินของสถานศึกษาให้นักเรียนได้ทำโครงการงานฟาร์มงานในวิทยาลัย

ดังนั้นงานโครงการฟาร์มในรูปแบบโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ จึงจำเป็นต้องยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงสถานที่ได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองจำเป็นต้องเข้าใจ และช่วยเหลือร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อให้ นักเรียนสามารถดำเนินการดังกล่าวได้เป็นผลสำเร็จ

5. พื้นฐานประสบการณ์และความรู้ของนักเรียน (students exploratory experiences) พื้นฐานประสบการณ์และความรู้ของนักเรียน ที่เคยผ่านการเรียนวิชาเกษตรมาบ้างแล้วก็เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนงานฟาร์มเช่นกัน กล่าวคือ นักเรียนบางคนหรือบางกลุ่มได้เคยเรียนวิชาเกษตรในระดับพื้นฐานมาแล้วในโรงเรียนมัธยมต้น เช่น การเลือกโปรแกรมเกษตร มาแล้วและโรงเรียนมัธยมบางแห่งก็สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมีครูเกษตรที่มีความรู้ความสามารถสูง ในลักษณะเช่นนี้นักเรียนจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเกษตรขั้นพื้นฐานอย่างดี และมีทักษะในการทำโครงการฟาร์มมาแล้ว เช่น การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ การซ่อมแซมโรงเรือน การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การซ่อมเครื่องมือเกษตรอย่างง่าย ๆ การจัดบันทึกงานโครงการและการตลาดเกษตรพื้นฐาน เป็นต้น

การจัดการสอนอาชีพศึกษาเกษตร จำเป็นต้องศึกษาถึงพื้นฐานประสบการณ์ และความรู้ของนักเรียนดังกล่าวประกอบด้วยเพื่อจะจัดได้ถูกต้องและไม่ซ้ำซ้อนกับ ความรู้เดิมของนักเรียนซึ่งจะทำให้เสียเวลาหรือทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในงานอาชีพเกษตรกรรม

6. ความร่วมมือของฝ่ายต่างๆ ในการจัดการศึกษาเกษตร (cooperative agricultural education) ในการประกอบอาชีพการเกษตร หรือการทำฟาร์ม นั้น จะมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและนักเรียนอาชีพเกษตรย่อมมีความต้องการสิ่งใหม่ และเรียนรู้ฝึกฝนทักษะเพิ่มขึ้นเสมอเพื่อจะได้ออกไปประกอบอาชีพ เปลี่ยนงานอาชีพพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่แล้วของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการศึกษาเพื่อบริการความต้องการดังกล่าวเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา หรือหน่วยงานหลายๆ ฝ่าย รวมทั้งเป็นผู้จ้าง สถานประกอบการผู้ชำนาญเฉพาะสาขา ศึกษานิเทศก์ ครูอาจารย์เข้ามาร่วมกันดำเนินการเพื่อเพิ่มเติมปรับปรุงพัฒนางานอาชีพให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทันตามความต้องการของตลาดแรงงาน และความก้าวหน้าทางด้านอาชีพของการทำฟาร์มระบบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานฟาร์มสถานศึกษา

การจัดการศึกษาเกษตรอันยาวนานของประเทศไทยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พิจารณาดูหลักฐานที่สุดจะพบว่า ลักษณะการสอนมุ่งปฏิบัติจริง มีฟาร์มของโรงเรียนเป็นหลักปฏิบัติ ครูอาจารย์ทุกๆ ท่านมีจุดมุ่งหมายที่จะปลูกฝังนิสัยของเยาวชนของชาติให้มีใจรักและผูกพันกับงานอาชีพเกษตรกรรมและพยายามสร้างสรรค์ให้เกิดความมั่นคงถาวรเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศชาติโดยใช้ความรู้เพิ่มผลผลิตให้มากและมีคุณภาพดีขึ้นกว่าที่เคยทำมา

2.6 ระบบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานฟาร์มสถานศึกษา

นพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 117-119) ได้กล่าวว่า ระบบและปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับงานฟาร์มสถานศึกษาเกษตรกรรมมีอยู่ 2 ระบบใหญ่ๆ ซึ่งแต่ละระบบใหญ่ ยังแยกออกเป็นปัจจัย หรือระบบย่อยๆ อีก

1. ระบบปัจจัยภายในสถานศึกษา ระบบงานย่อยๆ ภายในสถานศึกษา ที่เป็นระบบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระบบงานฟาร์มของสถานศึกษาโดยตรงและมีผลกระทบส่งไปถึงผลสัมฤทธิ์ในด้านการเรียนรู้ ทักษะ และเจตคติของนักเรียน นักศึกษาระบบปัจจัยย่อยได้แก่

- 1.1 ระบบการสอน
- 1.2 ระบบการจัด การนิเทศงานฟาร์ม
- 1.3 ระบบการบริหารของสถานศึกษาส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานเท่านั้น
- 1.4 ระบบการจัดการโครงการ ฟาร์มสถานศึกษา

2. ระบบปัจจัยภายนอกสถานศึกษา เป็นระบบงานย่อยที่เป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีอิทธิพลต่อระบบงานฟาร์มของสถานศึกษาและมีอิทธิพลขยายผลกระทบไปถึงนักเรียนในแง่ของการเรียนรู้ทักษะ และเจตคติที่นักเรียนได้รับเช่นกันระบบปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ประกอบไปด้วย

- 2.1 ระบบสินเชื่อหรือแหล่งการเงิน
- 2.2 ระบบวัสดุอุปกรณ์ สิ่งของจำเป็นในการทำฟาร์ม
- 2.3 ระบบการตลาดจำหน่ายผลผลิตเกษตรกรรม
- 2.4 ระบบของผู้ปกครองของนักเรียน และชุมชนที่ช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริม

เสริมการทำฟาร์มของนักเรียนนักศึกษา

ระบบต่างๆ ทั้งระบบภายในและภายนอกสถานศึกษารวม 8 ระบบที่กล่าวมานั้น ล้วนมีความสำคัญต่องานฟาร์มของสถานศึกษา การปฏิบัติงาน รวมทั้งการขยายผลการทำฟาร์มของนักเรียนทั้งสิ้น เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากต้องพิจารณาเรื่องระบบต่างๆ เหล่านี้ตั้งแต่เริ่มวางแผนกำหนดโครงการงานฟาร์มของสถานศึกษาและงานโครงการเกษตรของนักเรียนเอง สิ่งควรระลึกอยู่เสมอก็คือถึงแม้ว่าสถานศึกษาจะมีครูอาจารย์ที่ดี มีแผนการสอนและวิธีการสอนที่ดีเยี่ยมขนาดไหนก็ตาม หากระบบอื่น ๆ ไม่ดี หรือไม่เอื้ออำนวยเท่านี้แล้ว โครงการฟาร์มหรือโครงการเกษตรเพื่อการฝึกหัดนักเรียนอาจจะกลับกลายเป็นปัญหา ซึ่งอาจต้องถึงซึ่งการล้มเหลวในที่สุดได้

นอกจากนี้พญ. ศิริวรรณ (2532 : 120-130) ยังได้กล่าวถึงระบบปัจจัยและปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการสอนงานฟาร์ม ซึ่งได้แก่

1. อายุและสถานภาพของนักเรียน (student's age and civil status) เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า บุคคลที่มีวุฒิภาวะดี มีการตัดสินใจที่ดีและถูกต้องนั้นส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุมาก ดังนั้นอายุจึงเป็นเกณฑ์กำหนดวุฒิภาวะในแง่กฎหมายที่ยึดถืออายุเป็นเกณฑ์กำหนดวุฒิภาวะเช่นทำงานเกษตรโดยทั่วไป ถือว่าเป็นงานหนัก หากนักเรียนยังอ่อนวัย หรือร่างกายไม่แข็งแรงพอย่อมมีผลกระทบต่อการทำงานที่ตรากตรำและอายุของผู้เรียนหากไม่มีวุฒิภาวะ และการตัดสินใจย่อมไม่ดี

2. ผู้ปกครองและชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติงานฟาร์มของนักเรียนนักศึกษา (parental and community support system) ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมากในการวางแผนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนโดยเฉพาะด้านการประกอบอาชีพทำฟาร์มก็คืออาชีพเกษตร การกระตุ้นส่งเสริมให้กำลังใจ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนหันมาเลือกเรียนเกษตรเพื่อประกอบอาชีพทำฟาร์ม ก็คือ อาชีพของผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพ ทำฟาร์มอยู่แล้วเพราะนักเรียนเหล่านั้นได้เรียนรู้งานฟาร์มมาแล้วจากที่บ้าน

3. วัสดุอุปกรณ์สิ่งของจำเป็นในการทำฟาร์ม (Input supply system) สิ่งของจำเป็น เช่นที่ดินและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานกิจการของฟาร์มเป็นปัจจัยที่ต้องนำมาพิจารณาเพราะเป็นปัจจัยในการสนับสนุนให้นักเรียนสามารถจัดทำกิจการงานฟาร์มได้

4. สินเชื่อหรือแหล่งการเงิน (credit and financial support system) เรื่องของเงินทุนที่ใช้ในการสนับสนุนสำหรับทำฟาร์มเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง การขาดทุนเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญ ในการจัดการและดำเนินการด้านโครงการงานฟาร์ม

5. การตลาดผลผลิตการเกษตร (marketing system) ตลาดสินค้าการเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่นับได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการจัดทำฟาร์มของไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพราะผลผลิตจากการทำโครงการของนักเรียนหรือจากฟาร์มวิทยาลัย จำเป็นต้องส่งจำหน่ายหากจำหน่ายไม่ได้ สิ่งที่ผลิตได้ก็ไร้ผล

6. การจัดการสอนและการเรียน (instructional and learning laboratory System) การจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งปัจจัยหนึ่งในการที่จะทำให้นักเรียนได้รับความชำนาญในการทำฟาร์มอย่างแท้จริงก็โดยการจัดการสอนโดยให้มีการปฏิบัติการร่วมกับการสอน อีกทั้งให้สอดคล้องสัมพันธ์กับภาคทฤษฎี จะต้องมีการเตรียมและมีความเหมาะสมจะช่วยให้ นักเรียนได้รับความรู้ เพิ่มทักษะและมีทัศนคติที่ดีและมากที่สุด

7. การจัดการนิเทศการศึกษา (supervisory system) การสอนงานฟาร์มโดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงนั้นนับได้ว่าเป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการของประสบการณ์ชีวิตจริง นักเรียนจะเรียนได้ดีภายใต้กิจกรรมงานฟาร์มที่เขาทำด้วยตัวของเขาเองโดยที่ทักษะและประสบการณ์ที่เขาได้รับนั้น ควรที่จะได้รับจากการช่วยเหลือ แนะนำหรือการให้คำปรึกษาของครูโดยการนิเทศอย่างใกล้ชิดสำหรับโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศจะช่วยให้การดำเนินการสอนโครงการเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในระยะแรกของโครงการ

8. การจัดการโครงการงานฟาร์มของสถานศึกษา (project management system) ในการจัดการเรียนการสอนงานฟาร์มหรือ การปฏิบัติงานเกษตรนั้นไม่เพียงแต่เป็นกิจกรรมระหว่างนักเรียนกับครูเท่านั้นตามความจริงแล้วจะต้องมีบุคคลอื่น ๆ เข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะเป็นครูและผู้บริหารทุกคนในสถานศึกษา รวมทั้งครูแนะแนวครูที่ปรึกษา ส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษาเองผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นจะต้องร่วมมือกันบุคคลต่างๆ เหล่านี้ ควรร่วมกันช่วยเหลือนักเรียนให้ดำเนินการวางแผนคัดเลือกเริ่มต้นและดำเนินโครงการเกษตรไปจนสำเร็จ โดยพยายามให้ได้ฝึกหัดเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ ในการจัดทำโครงการที่สมบูรณ์ โดยที่บุคคลต่างๆ เหล่านั้นควรที่จะมีบทบาทแสดงในลักษณะของผู้ประสานงาน ผู้ช่วยขจัดปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นผู้ช่วยวางแผนหรือเป็นผู้ช่วยกระตุ้นนักเรียนให้ทำงาน เป็นผู้ประชาสัมพันธ์ให้ทุก ๆ ฝ่ายได้ทราบและเข้าใจในโครงการดังกล่าวด้วย ในการนี้นักเรียนซึ่งเป็นตัวหลักของการเรียนและทำโครงการ ซึ่งปกติแล้วเขาจะไม่สามารถจัดทำงานนี้ให้สำเร็จด้วยตัวของเขาเองคนเดียวได้ เขาต้องการความช่วยเหลือ ส่งเสริมและได้รับการสนับสนุนจากทุกๆ ฝ่าย

9. บริหารสถานศึกษาในส่วนที่สนับสนุนงานฟาร์ม (administrative support system) ระบบการบริหารสถานศึกษามีส่วนกระทบโดยตรงต่อการกำหนดนโยบายและการดำเนินการกิจการฟาร์มทั้งหมดของสถานศึกษาโดยตรงและต่อโครงการงานฟาร์มของนักเรียน ในทัศนคติของผู้บริหาร เป็นตัวที่สำคัญถึงโครงการฟาร์มของสถานศึกษาและเป็นตัวกำหนดถึงแนวทางการ

พัฒนาการงานฟาร์มของสถานศึกษาแห่งนั้นได้เป็นอย่างดี ความสำเร็จเจริญก้าวหน้าของโครงการฟาร์มขึ้นอยู่กับความฉลาด ความสามารถ และความกระตือรือร้นในด้านการมีส่วนร่วม และการประสานงานระหว่างผู้บริหาร ครูเกษตรนักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนที่อยู่รอบๆ สถานศึกษา

2.7 การจัดการศึกษาเกษตรในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

การจัดการศึกษาเกษตรและมีกอบรวมในสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเกษตรกรรมมี 2 ประเภท ได้แก่ หลักสูตรประเภทวิชาเกษตรกรรมและประเภทวิชาประมง โดยจัดการในระบบแบ่งออกเป็นระดับต่างๆ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดให้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพิ่มภาระกิจการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของชุมชนเพิ่มขึ้น (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม. 2538ก : 1)

วัตถุประสงค์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาเกษตรกรรมสาขาวิชาเกษตรและเทคโนโลยี มีดังนี้คือ

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาเกษตรและเทคโนโลยีสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้อย่างมั่นใจ
2. เพื่อให้มีความสามารถในการผลิต การบริโภค การจำหน่าย การบริการ และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐาน
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผลกระทบ จากการประกอบอาชีพทางการเกษตร
5. เพื่อให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ และเป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์

ในส่วนของงานฟาร์ม การเรียนการสอนจัดอยู่ในหมวดวิชาชีพเฉพาะ (33 หน่วยกิต) ในหมวดวิชาเลือก (15 หน่วยกิต) ในหมวดวิชาฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต) และในหมวดวิชาชีพเสรี (15 หน่วยกิต) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 9-19)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาประมง ในส่วนของงานฟาร์ม มีการจัดการเรียนการสอนในหมวดวิชาชีพเฉพาะ ในหมวดวิชาชีพเลือก ในหมวดวิชาชีพฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ และวิชาเลือกเสรี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 3-16)

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาเกษตรและเทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540 : 2-21) มีดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี
4. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง
6. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
7. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สำหรับในด้านงานฟาร์ม นั้น เป็นหลักสูตรที่เน้นปฏิบัติจริงเป็นหลัก เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาสู่สากลในการผลิตกำลังคนทางการเกษตรที่มีคุณภาพ และสามารถประกอบอาชีพในภาคเกษตรและภาคนอกเกษตรได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกฝึกงาน และทำโครงการหรือเลือกทำโครงการแทนการฝึกงานได้ ส่วนการจัดการเรียนการสอนเน้นการเรียนภาคปฏิบัติ นำสู่ทฤษฎี โดยมีโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพไม่น้อยกว่า	55-62	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน (13 - 18 หน่วยกิต)		
2.2 วิชาชีพเฉพาะ (22 - 28 หน่วยกิต)		
2.3 วิชาชีพเลือก (11 - 15 หน่วยกิต)		
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ (4 หน่วยกิต)		
3. หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	83-90	หน่วยกิต

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาเกษตรกรรม เป็นหลักสูตรที่ต่อเนื่องจาก หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีสาขาต่างๆ รวม 11 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขาวิชาพืชศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ สาขาวิชาช่างกลเกษตร สาขาวิชาธุรกิจเกษตร สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาประมง สาขาวิชาสัตวรักษ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีภูมิทัศน์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และสาขาวิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว

งานฟาร์มในวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงนับว่ามีส่วนสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพเกษตรกรรมเพราะงานฟาร์มเป็นแหล่งที่ให้วิชาการสำหรับฝึกทักษะนักศึกษา ฝึกความชำนาญของครู-อาจารย์ ตลอดจนเป็นแหล่งสำหรับทดลองวิจัยทางการเกษตรใหม่ๆ วิทยาลัยเกษตรฯสามารถใช้งานฟาร์มของสถานศึกษาเป็นสถานที่สำหรับทดลองทำการเกษตร รูปแบบต่างๆ เพื่อหาความเหมาะสมกับท้องถิ่นและนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปใช้ประกอบในการเรียนการสอนนักศึกษาและแนะนำอาชีพแก่เกษตรกรและยังเป็นแหล่งรายได้ของสถานศึกษาที่สามารถนำรายได้จากกิจกรรมงานฟาร์มมาหมุนเวียนใช้ในกิจกรรมของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี (กองวิทยาลัยเกษตรกรรม. 2538 : 1)

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง กรมอาชีวศึกษาประสบปัญหาหลายประการเกี่ยวกับการจัดการฟาร์มของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง โดยภาพรวมฟาร์มของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงไม่ได้มีบทบาทในการเป็นศูนย์สาธิตระบบการทำฟาร์มเพื่อเกษตรกรในอนาคตและฟาร์มส่วนมากไม่มีกำไรในการประกอบการ ซึ่งควรจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

มีผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงจำนวนน้อยมากที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยตนเอง เหตุผลสำคัญก็คือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงไม่สามารถแสดงให้เห็นว่าการทำการเกษตรกรรมนั้นสามารถ

สร้างผลกำไรได้ การทำฟาร์มเป็นกิจกรรมที่ไม่มีกำไรและผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนมากไม่มีทักษะ ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมนอกจากนั้นผู้สำเร็จการศึกษาที่ประสงค์เข้าปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรยังขาดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการทำฟาร์มที่เหมาะสมทันสมัย

ในระบบที่เป็นอยู่นี้ฟาร์มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงควรมีบทบาทในการสาธิตระบบการทำฟาร์มต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ การทำฟาร์มเลี้ยงปศุสัตว์ (เช่น สุกร ไก่ เป็ด ปลา เป็นต้น) การเลี้ยงปลา การปลูกพืชเศรษฐกิจ การปลูกไม้ผล การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เป็นต้นแต่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงจะเน้นหนักกิจกรรมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของพืชที่นิยมปลูกในแต่ละท้องถิ่น เช่นภาคใต้เน้นการปลูกยางพารา ภาคกลางเน้นการปลูกอ้อย ภาคเหนือจะเน้นการปลูกไม้ตัดดอก เป็นต้น กิจกรรมที่แตกต่างกันนี้อาจจะขึ้นกับความจำเป็นในการฝึกนักศึกษาหรือใช้เป็นกิจกรรมเสริมรายได้ของฟาร์ม วิทยาลัยฯ ด้วย

สิ่งที่สำคัญคือ โครงสร้างของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงและการจัดการตำแหน่งต่างๆ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงต้องดำเนินการตามที่ได้ได้รับความเห็นชอบจากกรมอาชีวศึกษา โครงสร้างและตำแหน่งต่างๆ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงทุกแห่งทั่วประเทศต้องปฏิบัติเหมือนกันทั้งหมดรวมทั้งวิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษาด้วย (กรมอาชีวศึกษา, 2539 : 1)

2.8 ความจำเป็นที่ต้องปรับองค์กรในฟาร์มวิทยาลัยให้เป็นฟาร์มธุรกิจ

จากการศึกษาของคณะทำงานพัฒนาระบบจัดการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง เกี่ยวกับสถานภาพปัจจุบันของฟาร์มวิทยาลัยเกษตรกรรม สามารถสรุปได้ว่า "ฟาร์มทุกแห่งไม่มีกำไร นอกจากนั้นยังเป็นภาระหนักของวิทยาลัยทั้งด้านเศรษฐกิจและยังต้องแบกรับงานหนักเนื่องจากกิจกรรมของฟาร์ม ฟาร์มที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่ได้แสดงระบบการจัดการที่ดีไม่ได้นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้และไม่มีศักยภาพในการปฏิบัติ การฝึกปฏิบัติของนักศึกษานั้น ไม่มีความเหมาะสม และไม่เป็นไปตามความจำเป็นสำหรับการฝึกอบรม ในแง่การเป็นแหล่งสาธิตฟาร์มวิทยาลัยก็ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ไม่เป็นแหล่งที่นักศึกษาควรจะเป็นแบบอย่าง ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงบางแห่ง ฟาร์มวิทยาลัยฯทำให้นักศึกษามีความท้อแท้และไม่ยอมประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม

รายงานการเงินของวิทยาลัยส่วนมากไม่แสดงผลกำไรของฟาร์มวิทยาลัยฯ ในภาพรวมหรือแม้แต่ในการผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งก็ไม่มีข้อมูลแสดงฐานะการเงินในการผลิตหรือผลกำไรจากการผลิตในบางกรณี ไม่มีแม้แต่ข้อมูลการผลิตและการปฏิบัติงานในฟาร์ม หรืออาจจะมี

ข้อมูลผิด ๆ ทำให้เกิดความเสียหายต่อการจัดการฟาร์ม และทำให้เกิดผลเสียหายในการเรียนการสอน นั้นหมายความว่า "นักศึกษาไม่ได้มีโอกาสเรียนรู้ระบบการจัดการฟาร์มและการปฏิบัติงานฟาร์มที่เป็นธุรกิจอย่างแท้จริง" ในระบบปัจจุบันวิทยาลัยเกษตรฯ สามารถนำรายได้จากฟาร์มมาหมุนเวียนใช้จ่ายได้ในระดับหนึ่งอย่างไรก็ตามระบบการจัดการการเงินก็ยังไม่เหมาะสม อาทิ

1. งบประมาณค่าใช้จ่าย ตลอดจนรายงานการใช้จ่ายเงินของฟาร์มวิทยาลัยฯ รวมกันอยู่กับงบประมาณวิทยาลัยฯ ทั้งหมดไม่แยกหมวดหมู่กันอย่างชัดเจน การใช้จ่ายเงินไม่แยกตามกิจกรรมที่ชัดเจน

2. วิทยาลัยฯ ไม่ได้รับแรงผลักดันให้ประกอบกิจการเพื่อให้บรรลุผลกำไรตามความเหมาะสมหรือแม้แต่ประกอบกิจการเพื่อลดการขาดทุน

3. การจัดสรรงบประมาณสำหรับการลงทุนในฟาร์ม หรือการดำเนินการกิจกรรมฟาร์มไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของฟาร์ม

ในปัจจุบันวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงต่างไม่ได้ประกอบกิจการ เพื่อให้เกิดผลกำไร อาจจะเป็นไปได้ว่า หากดำเนินการมีผลกำไรแล้ว อาจจะทำให้ได้รับงบประมาณสนับสนุนต่ำลงในปีต่อไปที่สุดแล้วไม่ว่าโครงสร้างอนาคตของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงจะเป็นอย่างไร วัตถุประสงค์ของฟาร์มวิทยาลัย คือมุ่งให้เกิดผลกำไรและเป็นแหล่งสาธิตการเกษตรกรรมและเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ คณะทำงานพัฒนาระบบการจัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง (MDAC) เสนอมาตรการที่ควรจะนำมาปฏิบัติดังนี้

1. ควรขอความรับผิดชอบในการจัดการฟาร์มแก่บุคคลใดคนหนึ่ง ให้ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการฟาร์มแบบเต็มเวลา บุคคลนี้อาจจะเป็นบุคลากรในวิทยาลัย หรือบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมีความสามารถในการจัดการฟาร์ม การวัดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานควรพิจารณาภาวะการเงินของฟาร์มเป็นสำคัญ

2. ระบบงบประมาณและระบบการใช้จ่ายเงินของฟาร์ม ควรแยกออกจากระบบการใช้จ่ายงบประมาณทั่วไปของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงให้มีการใช้จ่ายเป็นเชิงธุรกิจเหมือนฟาร์มเอกชนทั่วไป ระบบการใช้จ่ายงบประมาณจะต้องมีการพัฒนาให้สามารถนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาประมวลผล และสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการตัดสินใจได้ อย่างไรก็ตามการแยกระบบการเงินออกมาจากระบบรวมจะต้องขอความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 4-5)

ความจำเป็นที่จะต้องมีหัวหน้างานฟาร์ม

ข้อสังเกตจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงที่ชัดเจนคือความรับผิดชอบในการจัดการฟาร์มวิทยาลัยฯ ไม่ชัดเจนและสับสนระหว่างเจ้าหน้าที่และองค์กรในวิทยาลัยฯ ก็ยังไม่เข้าใจชัดเจน

ความรับผิดชอบในการจัดการฟาร์มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงในปัจจุบันส่วนมากอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือหัวหน้าคณะวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งหัวหน้าคณะวิชาทำหน้าที่หัวหน้างานฟาร์มเป็นบางเวลา ดังนั้นวิทยาลัยจึงควรจะมีผู้จัดการเพียงคนเดียวเท่านั้นในอนาคตวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงจะต้องมอบหมายหน้าที่ การจัดการฟาร์มให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบเพียงผู้เดียวให้ทำงานแบบเต็มเวลา มีตำแหน่งเป็นหัวหน้างานฟาร์ม โดยหัวหน้างานฟาร์มอยู่ใต้การบังคับบัญชาของผู้อำนวยการวิทยาลัยฯ และปฏิบัติงานร่วมกับหัวหน้าคณะวิชาต่างๆ ซึ่งรวมเป็นคณะที่ปรึกษาฟาร์ม การตั้งตำแหน่งใหม่ จะต้องการความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำหนดโครงสร้างและอัตรากำลังของกรมอาชีวศึกษา (ระเบียบ พ.ศ. 2529)

การจ้างบุคคลภายนอกดำรงตำแหน่งหัวหน้างานฟาร์มในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากติดข้อระเบียบของกรมอาชีวศึกษาซึ่งจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามที่สำนักงานข้าราชการพลเรือนกำหนด ถ้าพิจารณาเลือกเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ในหน่วยงานเป็นหัวหน้างานฟาร์ม ต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและกำหนดค่าจ้างซึ่งอาจจะแตกต่าง ๆ ไปจากกฎระเบียบที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ต่อเมื่อวิทยาลัยมีอิสระปกครองตนเอง ฟาร์มวิทยาลัยจะมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น มีความยืดหยุ่นมากขึ้นและสามารถจะลงทุนในกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น

ในขั้นแรก กรมอาชีวศึกษาอาจจะปรับสถานะของฟาร์มวิทยาลัยฯ ให้เป็นมูลนิธิ (Foundation) ซึ่งสามารถทำได้โดยการอนุมัติจากกรมธนารักษ์ (Department of Treasury) ในฐานมูลนิธิฟาร์มวิทยาลัยฯ สามารถร่วมมือกับเอกชน หรือให้เอกชนเช่าลงทุนดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้กว้างขวางขึ้น หรือในลักษณะการร่วมลงทุนหรือหุ้นส่วนเป็นสิ่งที่สามารถทำได้

ภายใต้ระบบการจัดการฟาร์มใหม่ หัวหน้างานฟาร์มสามารถจำหน่ายผลผลิตจากฟาร์มสามารถจำหน่ายบริการและจัดซื้อปัจจัยการผลิตตามความตกลงว่าด้วยการใช้งบประมาณ นอกจากนั้นหัวหน้างานฟาร์มสามารถนำผลกำไรจากการดำเนินการใช้จ่ายตามความเหมาะสม ตามที่คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยและผู้อำนวยการกำหนดขอบเขตไว้ ผู้ที่สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นหัวหน้างานฟาร์มจะต้องมีความรู้พื้นฐานด้านเกษตรกรรมและด้านธุรกิจการจัดการฟาร์มเป็นอย่างดี นอกจากนั้นจะต้องมีคุณสมบัติอื่นประกอบได้แก่

1. ต้องตระหนักว่าทรัพยากรต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่อยู่อย่างจำกัด ควรมีการนำมาใช้

เอกสารอย่างถูกต้องเหมาะสมคุ้มค่า การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ต้องมีอำนาจเต็มที่ ในการจัดจรรยาบรรณการผลิตและการตัดสินใจเกี่ยวข้องกับฟาร์ม
3. สามารถนำเรื่องที่ตัดสินใจดำเนินการไปสู่การปฏิบัติได้
4. มีอำนาจควบคุมดูแลแรงงานในฟาร์ม
5. มีความปรารถนาที่จะรับผิดชอบดำเนินการกิจกรรมที่ได้รับการเสนอแนะจากผู้

อำนวยการและผู้ทรงคุณวุฒิ (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 5-6)

ระบบข้อมูลการจัดการฟาร์ม (A farm management information system)

เป็นระบบข้อมูลผสมผสาน มุ่งสนับสนุนสถิติ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน เป็นประโยชน์ต่อการจัดการ และสนับสนุนการตัดสินใจประกอบการฟาร์มเชิงการค้า การรวบรวมตัวเลขและข้อมูลต่างๆ จะต้องกระทำอยู่เสมอ และครอบคลุมเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (ไม่ใช่การสุ่ม) ส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณ และราคา (quantities and prices) ระบบข้อมูลนี้จะช่วยในการแก้ปัญหา และลำดับความสำคัญ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการฟาร์ม

ขั้นตอนสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจ ได้แก่

- 1) ศึกษาข้อเท็จจริง (Fact finding) : เป็นการตอบคำถามว่า มีอะไรเกิดขึ้นในฟาร์ม เป็นการพิจารณาสภาพปัจจุบันของฟาร์ม
- 2) วิเคราะห์ปัญหา (Problem analysis) เพื่อตอบคำถามว่า มีอะไรผิดพลาด เป็นการเปรียบเทียบระหว่าง สิ่งที่เป็นอยู่ (what is) และ สิ่งที่ดีควรจะเป็น (ought to be) เป็นการแสดงปัญหาที่มีผลกระทบต่อธุรกิจฟาร์ม ตัวอย่าง ผลผลิตต่ำ รายได้ฟาร์มต่ำ หรือผลตอบแทนจากการลงทุนต่ำ เป็นต้น
- 3) วิเคราะห์ทางเลือก (Alternative analysis) เพื่อตอบคำถามว่า ถ้าเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นจะเกิดอะไรขึ้น ผู้จัดการฟาร์มจะทำการวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต เมื่อดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่งรวมทั้งหาทางเลือกหลายๆ ทาง เพื่อปฏิบัติเมื่อเกิดปัญหาใดปัญหาหนึ่งขึ้นมา ประกอบกับการคาดการณ์ผลผลิต ราคา และผลตอบแทนที่ได้รับ
- 4) วางแผนปฏิบัติ (Action planning) เพื่อตอบคำถามว่า ควรจะทำอะไร (What should be done) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางเลือกเปรียบเทียบกับเป้าหมาย แล้วผู้จัดการจะทำการวางแผนปฏิบัติการ เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป แผนปฏิบัติการนี้รวมถึงการเปลี่ยนระบบปลูกพืช เป็นระบบเลี้ยงสัตว์ตามลำดับความสำคัญ และเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานในฟาร์มด้วย (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 8-9)

ศึกษาข้อเท็จจริง

การศึกษาข้อเท็จจริง (Fact finding) ในฟาร์มวิทยาลัย จะทำให้เข้าใจสถานะปัจจุบันของฟาร์มทั้งด้านกายภาพ (physical) ชีวภาพ (biological) นี้ และด้านเศรษฐกิจ (economic) ซึ่งเอกสารไม่อาจรวมได้ทั้งหมด อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เท็จจริงควรจะประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญดังต่อไปนี้

-ข้อมูลการเงิน (Financial information) ประกอบด้วยมูลค่าทรัพย์สิน รายได้ การไหลเวียนเงินสด และหนี้สินของฟาร์ม

-ข้อมูลทางกายภาพและชีวภาพ (Physical and biological information) เป็นข้อมูลเกี่ยวข้องกับผลผลิตของฟาร์ม เป็นต้นว่าบันทึกผลผลิตนม บันทึกการทดสอบดิน บันทึกการดูแลรักษาเครื่องจักร บันทึกสภาพร่างกายสัตว์ จำนวนต้นไม้ สภาพพืชต่างๆ เป็นต้น

-ข้อมูลการใช้ทรัพยากร (Resource utilization) ประกอบด้วยข้อมูลการใช้ที่ดิน ที่ดินว่างเปล่า การใช้แรงงาน การใช้อาคาร เป็นต้น

สิ่งที่ควรจะเก็บรวบรวมเป็นข้อมูล ได้แก่

-เงินทุนที่จำเป็น และสินเชื่อที่จะหาได้

-โครงสร้างขององค์กร และระบบการควบคุมฟาร์ม

-ข้อจำกัดทางธุรกิจ และหลักประกันความมั่นคง

ในปัจจุบันนี้ ฟาร์มวิทยาลัยขาดสินเชื่อ และเงินทุนสำหรับการลงทุนประกอบการเมื่อตั้งตำแหน่งผู้จัดการ เงินเดือนผู้จัดการก็จะเป็นรายจ่ายอีกอย่างหนึ่งที่จะเป็นภาระหนักสำหรับการเงินของฟาร์มวิทยาลัย โดยเฉพาะหากเปรียบเทียบกับรายรับที่กลับเข้าสู่ฟาร์มวิทยาลัยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การรวบรวมข้อเท็จจริงในฟาร์ม อาจกระทำได้ 2 ทางคือ

-การสำรวจระบบการจัดการฟาร์ม

-การบันทึกข้อมูลฟาร์ม และบัญชีฟาร์ม

การสำรวจระบบการจัดการฟาร์ม (farm management survey)

การสำรวจระบบการจัดการฟาร์ม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลระดับฟาร์มจากฟาร์มโดยตรงเพื่อให้ได้รายละเอียดมากที่สุด

ข้อมูลระดับฟาร์ม และข้อมูลระดับพื้นที่ ที่ได้จากการสำรวจระบบการจัดการฟาร์ม สำหรับฤดูเพาะปลูกหนึ่ง ควรจะได้ข้อมูลที่สำคัญดังนี้

-ที่ตั้งและขนาดฟาร์ม ชนิดดิน ศักยภาพของดิน

-ทรัพยากรสำหรับฟาร์ม (ศักยภาพฟาร์ม สิ่งก่อสร้าง เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ)

-การปลูกพืช ผลผลิต รายจ่าย

-การเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ปีก การเลี้ยงปลา สัตว์อื่นๆ (ผลผลิต และรายจ่าย)

-ระบบการปลูกพืช การปลูกพืชผสมผสาน ระบบการจัดการ

-การตลาด การจำหน่ายผลผลิต การให้บริการพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-การจ้างพนักงาน (พนักงานประจำและชั่วคราว) อายุ ความสามารถ เพศ (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 10)

บันทึกฟาร์ม และบัญชีฟาร์ม (farm records and accounts)

บันทึกฟาร์ม และบัญชีฟาร์ม สนับสนุนข้อมูลสำหรับผู้จัดการฟาร์ม เพื่อ

- ปรับปรุงระบบการทำงานในฟาร์ม
- พิจารณาเลือกโครงการที่เหมาะสมสำหรับฟาร์ม
- เลือกนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ให้สูงที่สุด
- ได้รับผลกำไรสูงที่สุด
- ประเมินฐานะการเงินของฟาร์มเปรียบเทียบกับเป้าหมาย
- วัดฐานะทางเศรษฐกิจ
- ควบคุมการปฏิบัติงานประจำ และพัฒนาธุรกิจ(กรมอาชีวศึกษา,2539:11)

บันทึกฟาร์ม (farm records) เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลทางเกษตรกรรมต่างๆ ส่วนบัญชีฟาร์มเป็นบันทึกที่เกี่ยวข้องกับการเงิน เพื่อใช้วิเคราะห์ผลทางเศรษฐกิจ บันทึกฟาร์มและบัญชี ฟาร์มจะนำมาใช้ร่วมกันเสมอ เนื่องจากในภายหลังทุกสิ่งจะสามารถนำมาประเมินเป็นตัวเงินได้ ในฟาร์มต่าง ๆ นั้นจะมีข้อมูลอยู่ 2 ระดับคือ

-ข้อมูลระดับง่าย หมายถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ผลผลิต และค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจจะบันทึกได้ตามประตูปฟาร์ม กระดาน กระดาษ หรือบนปฏิทิน

-ข้อมูลระดับรายละเอียด หมายถึง ข้อมูลที่สลับซับซ้อน มีรายละเอียดซึ่งบันทึกได้เป็นแฟ้มหรือบันทึกในคอมพิวเตอร์

การบันทึกฐานะการเงินของฟาร์ม เป็นการสรุปผลดำเนินการเกี่ยวกับการเงินของฟาร์ม ณ วันใดวันหนึ่ง บันทึกฐานะการเงินฟาร์ม (financial statement) เป็นการแสดงภาพรวมทางการเงินของฟาร์ม แต่ไม่ได้อธิบายว่าเหตุใดการเงินจึงเป็นเช่นนั้น และไม่ได้อธิบายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา

บันทึกฐานะการเงินของฟาร์ม (financial statement) ประกอบด้วยข้อมูลต่างๆดังนี้

- จำนวนเงินสดคงเหลือ
- จำนวนเงินธนาคาร (bank statement)
- รายการหนี้สิน
- รายได้ทั้งหมดที่คาดว่าจะได้รับ
- ประเมินมูลค่าเครื่องมืออุปกรณ์ในฟาร์ม รวมทั้งสัตว์เลี้ยง
- ประเมินมูลค่าฟาร์ม เป็นการประเมินภาพรวมของฟาร์มทั้งหมดและอาจจะมีการแบ่ง

เอกสารแยกวิเคราะห์ และประเมินผลเฉพาะส่วนก็ได้ การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อมูลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเงิน ได้แก่

- แผนที่ฟาร์ม
- รายงานการเพาะปลูก
- รายงานการทดสอบดิน
- รายงานการใช้แรงงาน
- รายงานใช้เครื่องจักร และอุปกรณ์
- รายงานการเลี้ยงสัตว์ และสัตว์ปีก
- รายงานการตลาด

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นกิจกรรมที่จะต้องมีค่าใช้จ่าย ผู้จัดการฟาร์มไม่ควรทำการรวบรวมรายงานที่ไม่จำเป็น การนำรายงานและข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์ อย่างกว้างขวางจึงเป็นหน้าที่สำคัญหน้าที่หนึ่งของผู้จัดการฟาร์ม (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 11-12)

การวิเคราะห์การเงินของฟาร์มวิทยาลัย

ระบบการเงินของฟาร์มวิทยาลัยจำเป็นต้องการวิเคราะห์การเงินฟาร์มวิทยาลัย เพื่อแสดงสถานะทางการเงิน และคำนวณกำไร หรือขาดทุนระหว่างช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

นอกจากนั้นบันทึกฟาร์ม (farm records) และบัญชีฟาร์ม (farm accounts) ยังจำเป็นสำหรับใช้ประกอบการวางแผน และจัดทำงบประมาณ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลกำไรในการประกอบการฟาร์ม ซึ่งหมายความว่า การประเมินรายรับรายจ่ายของฟาร์มสำหรับปีต่อไป (ตั้งงบประมาณฟาร์มล่วงหน้า) จะกระทำได้อย่างถูกต้องก็ต่อเมื่อมีระบบบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์ในรอบหนึ่งปีที่ผ่านมา ผลผลิตจากฟาร์มที่ให้เปล่า หรือแจกจ่ายแก่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องประเมินราคาเป็นต้นทุนทั้งหมดเพื่อให้เกิดภาพที่แท้จริง และสามารถแสดงเป็นกำไร หรือประโยชน์จากการประกอบการ

การทำบัญชีฟาร์ม ควรจะรวบรวมข้อมูลทางกายภาพของฟาร์ม (physical farm data) โดยเฉพาะปริมาณ และมูลค่าของทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์ (assets) รายการทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลง (inventory changes) แหล่งรายได้ และการใช้จ่ายจำแนกตามรายการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับรายการทรัพย์สิน และสินค้าที่เปลี่ยนแปลง (การเพิ่มลดของสินค้าในคลัง) จะต้องมีการจดบันทึกอย่างละเอียดเพื่อให้มองเห็นภาพรวมของการประกอบการที่ชัดเจน

ในปัจจุบันนี้วิทยาลัยต่างๆ ไม่ได้มีการประมาณการมูลค่าของอสังหาริมทรัพย์ และสินทรัพย์ในปัจจุบันของฟาร์มวิทยาลัยอย่างไรก็ตามหากต้องการแสดงภาพการประกอบการที่แท้จริง ของฟาร์มวิทยาลัย จำเป็นจะต้องมีการแสดงรายการสินค้า และทรัพย์สินฟาร์มอย่างน้อยปีละครั้ง อาจจะต้องแสดงครั้งเดียวในสิ้นปีงบประมาณก็ได้ ในระบบธุรกิจการค้า การเปลี่ยน

อสังหาริมทรัพย์และสินทรัพย์ (assets and liabilities) ในรอบหนึ่งปีเป็นสิ่งที่ไม้อาจจะมองข้ามได้ ดังนั้นผู้จัดการฟาร์มเป็นผู้ต้องทำหน้าที่ในการตรวจสอบสต็อกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คำศัพท์ใช้วิเคราะห์ทางการเงิน ได้แก่

ผลประกอบการ = ทรัพย์สิน - หนี้สิน

Equite = Assets - Liabilities

ทรัพย์สิน (assets) หมายถึง สิ่งที่เป็นของฟาร์ม ซึ่งแบ่งออกเป็นทรัพย์สินถาวร (fixed assets) ทรัพย์สินประกอบการ (working assets) และทรัพย์สินหมุนเวียน (current assets)

ทรัพย์สินถาวร ได้แก่ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ต้นไม้ยืนต้น เครื่องจักรอุปกรณ์ มูลค่าน้อยลงปีละน้อยลงเรื่อยๆ อุปกรณ์การชลประทานแบบถาวร เป็นต้น

ทรัพย์สินประกอบการ ประกอบด้วยปัจจัยการผลิตในสต็อก สินค้าในสต็อก ที่ผลิตในฟาร์มและสัตว์เลี้ยง เป็นต้น

ทรัพย์สินหมุนเวียน ประกอบด้วยเงินสด เงินฝาก และเงินที่ได้รับจากลูกหนี้ระยะสั้น เป็นต้น

หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง หนี้สินทั้งหมดที่ฟาร์มจะต้องรับภาระ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ หนี้สินระยะยาว (long - term liabilities) และหนี้สินระยะสั้น (short - term liabilities)

หนี้สินระยะยาว ประกอบด้วยค้ำจำนอง (mortgage) เงินกู้ธนาคารระยะยาว และเงินกู้ระยะยาวจากแหล่งต่างๆ

หนี้สินระยะสั้น ประกอบด้วยยอดเก็บเงินระยะสั้นจากผู้ขายในท้องถิ่น รายรับที่ได้ล่วงหน้า ค่าจ้างที่ยังไม่ได้จ่าย เครดิตธนาคารระยะสั้น เป็นต้น

ในช่วงที่มีการเพิ่มผลผลิตของฟาร์ม จำเป็นจะต้องมีการคำนวณผลของทรัพย์สินทั้งหมด เพื่อแสดงภาพที่ชัดเจนของการประกอบการ และการแจกจ่าย (ขาย) ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากฟาร์ม ถ้าไม่มีการแสดงมูลค่าทรัพย์สิน หรือมูลค่าทรัพย์สินไม่เพิ่มขึ้น ภาพรวมของกิจกรรมฟาร์ม รวมทั้งผลการปฏิบัติงานของผู้จัดการฟาร์มก็อาจจะแสดงภาพออกมาชัดเจนเหมือนกัน

ในการประเมินรายการสินค้าหรือผลผลิตฟาร์มในแต่ละปีก็เป็น สิ่งที่ต้องพิจารณาและดำเนินการให้เป็นรูปแบบเดียวกันทุกปี เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบได้ สิ่งที่ต้องใช้ประกอบการพิจารณาได้แก่

ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง จะต้องประเมินราคาเป็นราคาปัจจุบัน อาจจะเชิญบุคคลจากภาคเอกชนที่มีประสบการณ์มาช่วยในการประเมินราคา

ปศุสัตว์ รวมทั้งปลาและสัตว์ปีก ควรประเมินตามราคาท้องตลาดปัจจุบัน ไม่รวมราคาการตลาด สัตว์ที่ใช้ทำพันธุ์จะต้องแยกประเมินราคาแตกต่างจากสัตว์ทั่วไป โดยยึดราคาปัจจุบันเป็นบรรทัดฐาน

ปัจจัยการผลิต เช่น อาหารสัตว์ ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งมีการจัดซื้อจริง ให้ใช้ราคาซื้อเป็นหลัก

ผลผลิตฟาร์ม ผลผลิตที่เก็บสต็อกไว้จะต้องประเมินราคาตามราคาปัจจุบัน

มูลค่าพืช พืชที่ปลูกภายในแปลงผลิต จะต้องทำการประเมินมูลค่าตามระยะเวลานับแต่ได้เริ่มทำการเพาะปลูก

ในสิ้นปี จะต้องมีการประเมินฐานะทางการเงินของฟาร์ม โดยแสดงผลประกอบการเปรียบเทียบกับรายได้การประกอบการ

รายได้สุทธิของฟาร์ม = รายได้ทั้งหมด - รายจ่ายทั้งหมด

(Net farm income) = (Gross farm income - Gross farm expense)

รายได้ทั้งหมดของฟาร์ม = รายรับจากการขาย + ค่าเสียโอกาสอสังหาริมทรัพย์
+ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร + ค่าจ้างแรงงาน

การวิเคราะห์อุปสรรค

การวิเคราะห์ปัญหาจะต้องรวมการวิเคราะห์อุปสรรคในการพัฒนาฟาร์มด้วยอุปสรรคใหญ่ๆ มี 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านบุคลากร และด้านสถาบัน

อุปสรรคด้านกายภาพ (physical constraints) ได้แก่ ศักยภาพการผลิตของที่ดินในฟาร์มขนาดที่ดินที่สามารถทำการเพาะปลูก ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพของดินเป็นข้อมูลหลักที่ใช้กำหนดชนิดพืชที่จะทำการเพาะปลูก เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนจากการใช้ที่ดินสูงสุด

อุปสรรคเกี่ยวข้องกับด้านกายภาพของฟาร์มวิทยาลัยต่าง ๆ เท่าที่พบ โดยการสังเกต ได้แก่ ระบบชลประทานที่สามารถนำมาใช้เพาะปลูกในฤดูแล้ง และปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน เป็นต้น

การขาดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่จำเป็น ขาดการป้องกันน้ำท่วม ขาดการคมนาคม ขาดอุปกรณ์หรือเครื่องอำนวยความสะดวกหลังการเก็บเกี่ยว (รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการตลาด) ก็จัดว่าเป็นอุปสรรคด้านกายภาพด้วยเช่นกัน

อุปสรรคด้านบุคลากร (human constraints) รวมถึงคุณสมบัติของหัวหน้างานฟาร์ม และแรงงานทั้งหมดในฟาร์มผู้จัดการฟาร์มที่ไม่ดีหรือไม่มีการจัดการฟาร์มเสียเลยรวมกับแรงงานที่ไม่มีการกระตุ้นให้ปฏิบัติงานจะก่อให้เกิดอุปสรรคอย่างยิ่งใหญ่ต่อการดำเนินการทุกอย่างของฟาร์มวิทยาลัยได้มีการพิสูจน์เห็นชัดว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัยที่เอาใจใส่สามารถแก้

ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวข้องด้านบุคลากรได้ดีเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปสรรคด้านสถาบัน (Institutional constraints) รวมถึงข้อจำกัดด้านสถาบัน กฎระเบียบต่างๆของกรมอาชีวศึกษา รวมทั้งสำนักงาน โดยเฉพาะข้อจำกัด กฎ ระเบียบที่ เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งเป็นอุปสรรคใหญ่สำหรับการปรับเปลี่ยนการบริหารงาน ฟาร์มให้เป็นเชิงธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านสถาบันก็ยังพอมิหนทางแก้ไขแม้ในสภาวะ ปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารระดับสูงให้ช่วยพิจารณาผลักดัน ซึ่งอาจจะนอกเหนือ อำนาจของกรมอาชีวศึกษา การปฏิบัติเก่าๆ เป็นสิ่งที่ยากต่อการแก้ไข กฎระเบียบต่างๆ คงจะ ดำรงอยู่ต่อไป และการพยายามของบุคคล เพื่อฝ่าฟันอุปสรรคค่อนข้างจะมีโอกาสสัมฤทธิ์ผล ยากในสภาพการณ์ปัจจุบัน (กรมอาชีวศึกษา, 2539 : 14-16)

การวางแผนยุทธวิธี (strategic planning)

การทำฟาร์มเป็นธุรกิจ (farming is a business) ซึ่งจะต้องมีการผันแปรไปตามภาวะ แวดล้อมต่างๆ เช่น การผันผวนของราคา การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ การใช้ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ อย่างจำกัดการเปลี่ยนแปลงภาวะการตลาด การเปลี่ยนความสัมพันธ์กับตลาดต่างประเทศ และความจำเป็นในการพัฒนาทักษะผู้จัดการฟาร์มอย่างต่อเนื่องให้สัมพันธ์กับการเปลี่ยน สภาวะแวดล้อม

ผู้จัดการฟาร์ม จะต้องใช้ความสามารถในการพิจารณาปรับเปลี่ยนสิ่งต่างๆตามเวลา และสถานการณ์ที่เหมาะสม จะปรับอะไร จะปรับมากน้อยแค่ไหน

การใช้ เครื่องมือในการวางแผน (planning tools) เป็นสิ่งที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการ พิจารณาทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฟาร์มวิทยาลัย การวางแผน 2 ระดับควรจะมีการนำมาใช้ ได้แก่ การวางแผนยุทธวิธี และการวางแผนปฏิบัติ

การวางแผนยุทธวิธี (strategic planning) เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมต่างๆ สำหรับ ปฏิบัติงานฟาร์มวิทยาลัยในระยะยาวกว่า 1 ปี โดยปกติมักจะวางแผนเป็นระยะ 3-5 ปี ถ้านาน กว่า 5 ปี ก็จะมีปัญหาเรื่องความไม่แน่นอนมากเกินไป

ขั้นตอนการวางแผนยุทธวิธี ได้แก่

ขั้นที่ 1 เลือกและชี้เฉพาะ เป้าหมาย ของฟาร์ม โดยพิจารณาจากความเป็นไปได้ และอุปสรรคที่อาจจะมี (อาจจะเป็ผลกำไร หรือเป้าหมายผลผลิต)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรค

เป้าหมาย

ขั้นที่ 3 พิจารณาทางเลือกในการดำเนินงาน เปรียบเทียบผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นหาก ดำเนินการตามทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง

ขั้นที่ 4 เลือกปฏิบัติตาม ทางเลือก ที่เห็นว่าดีที่สุด (กรมอาชีวศึกษา, 2539:17 - 18)

เอกสารนี้เป็นเอกสารการวางแผนปฏิบัติ (action planning) การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ปัญหา การวิเคราะห์ทางเลือกในการดำเนินการฟาร์ม ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้มีความจำเป็นต่อกิจกรรมการบริหารงานฟาร์ม อย่างไรก็ตาม จุดสำคัญยิ่งในการปฏิบัติงานของผู้จัดการฟาร์ม คือ การวางแผนปฏิบัติงาน (action planning) ซึ่งได้แก่ การกำหนดว่าจะต้องทำอะไรให้บังเกิดผลตามที่ได้วิจัยแล้ว และทำการควบคุมดำเนินการจนบรรลุผล

การวิเคราะห์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่อธิบายมาตั้งแต่ต้น หากดำเนินการมาโดยลำดับถึงขั้นนี้ ผู้จัดการฟาร์มจะต้องพร้อมที่จะ ตัดสินใจ การวางแผนยุทธวิธีที่ได้กล่าวถึงไปแล้ว นับว่าเป็นกระบวนการที่นำจะทำให้สามารถตัดสินใจเลือกยุทธวิธีที่ต้องการได้แล้วขั้นหนึ่ง การตัดสินใจมาถึงขั้นนี้ได้เปลี่ยนจากเรื่องที่มีความสลับซับซ้อนเป็นเรื่องที่ไม่สลับซับซ้อน อย่างไรก็ตาม การจัดการความเสี่ยง เพิ่มความมั่นใจก็ยังเป็นสิ่งที่จะต้องควบคุมกันอยู่ ไม่สามารถขจัดออกไปได้โดยสมบูรณ์

เมื่อได้มีการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งลงไปจะต้องมีการวางแผนปฏิบัติการตามมาทันที เป็นแผนดำเนินงาน (operational planning) เป็นแผนระยะสั้น (short term planning) ระยะเวลาดำเนินการน้อยกว่า 1 ปี บางครั้งเป็นแผนวันต่อวัน บางครั้งเป็นแผนสัปดาห์ต่อสัปดาห์ แผนปฏิบัติการเป็นการปรับการปฏิบัติให้เป็นไปตามภาวะที่เกิดขึ้น หรือสามารถทำได้จริงในฟาร์มในช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งอาจจะแตกต่างจากแผนเดิมที่ได้วางเอาไว้ล่วงหน้าแล้ว

แผนดำเนินงาน เป็นแผนระยะสุดท้ายที่ฟาร์มวิทยาลัยทุกแห่งจะใช้ประกอบในการปฏิบัติใช้ประกอบการตัดสินใจดำเนินการกิจกรรมใดๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แผนดำเนินงานควรจะประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

- แผนปฏิบัติงานแยกตามกิจกรรม กำหนดว่า ใครจะต้องทำอะไร เมื่อไร อย่างไร
- งบประมาณที่จำเป็นจะต้องใช้ ทรัพยากรที่จำเป็นจะต้องใช้สำหรับดำเนินการแต่ละกิจกรรมและประมาณการผลผลิต และรายได้จากแต่ละกิจกรรม

- การหมุนเวียนเงินสด (cash flow) ซึ่งประมาณการว่าจะเกิดขึ้นจากการใช้จ่าย และรายรับของฟาร์ม โดยเฉพาะรายรับที่คาดว่าจะเป็นตัวเงิน

แผนปฏิบัติงาน อาจจะต้องมีเอกสารต่างๆ ประกอบ ได้แก่

- หน้าที่ของแต่ละคนในฟาร์ม
- ตารางการปฏิบัติงานของบุคลากร
- ตารางแสดงจำนวนแรงงานที่จำเป็นต้องใช้
- ตารางแสดงปริมาณปัจจัยการผลิตและปัจจัยการสนับสนุน
- ตารางแสดงผลผลิต และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับ
- เครื่องชี้วัด แสดงความสำเร็จ และประสิทธิภาพการประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปฏิบัติงาน (Implementation) ทุกๆ อย่างจะต้องดำเนินการไปตามที่แผนดำเนินงานได้กำหนดไว้ แผนดังกล่าวนี้จึงกลายเป็นเอกสารที่ผู้จัดการฟาร์ม และผู้ปฏิบัติงานระดับต่างๆ จะใช้ประกอบการในการปฏิบัติงาน ผู้ดำเนินการทุกคนจะต้องคำนึงถึงเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานตลอดเวลา แผนงานต่างๆ ควรจะต้องมีการปรับเปลี่ยนเมื่อสภาวะแวดล้อมต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลง

การปฏิบัติงานจริงของฟาร์ม ควรจะทำการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ควรจะปฏิบัติตามแผน (actual performance/expected performance) โดยการประเมินประสิทธิภาพของฟาร์ม (monitoring farm efficiency) ผู้จัดการฟาร์มที่ดีจะได้รับผลประโยชน์จากการตัดสินใจที่ดี การใช้ประสบการณ์ประกอบการตัดสินใจอย่างถูกต้องเหมาะสม ในภาพรวมแล้วหากผู้จัดการฟาร์มดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ก็เท่ากับว่าผู้จัดการฟาร์มได้อุทิศตนต่องานฟาร์มเหมือนกับว่า เป็นธุรกิจของตนเอง นั้นแสดงว่าผู้จัดการฟาร์มได้มีสำนึกของความเป็นเจ้าของ มีการพิจารณาตัดสินใจที่ดีถ้วน มีความรู้สึกรับผิดชอบเต็มที่ต่อการบริหารงานฟาร์ม

"การบริหารงานแบบเดินดู" เป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพในการบริหารงานฟาร์มวิทยาลัยในแง่การก่อให้เกิดการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสภาพที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ค่อยจะรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นภายในฟาร์มให้ผู้บริหารทราบ เนื่องจากเกรงว่าจะส่งผลกระทบในทางไม่ดีแก่ตนเอง

ด้วยวิธีตรวจสอบ และเยี่ยมเยียนไปเรื่อยๆ ผู้จัดการฟาร์มสามารถตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้รับจากแต่ละฝ่ายมีความน่าเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด (reliability) ผู้ปฏิบัติงานเองก็จะต้องมีความระมัดระวังทำรายงานให้ตรงตามความเป็นจริง เพราะรู้ว่าผู้จัดการคอยตรวจสอบข้อมูลอยู่ตลอดเวลาการตัดสินใจที่ผิดพลาดจึงมักจะเกิดขึ้น เนื่องจากขาดข้อมูลและตัวเลขที่ผิดพลาดเท่านั้น (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : 19-20)

หัวหน้างานฟาร์มต้องรับผิดชอบงานฟาร์มวิทยาลัย ทั้งในแง่ของการค้า และในการเตรียมฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษา ผู้จัดการฟาร์มจะต้องบริหารงานฟาร์มตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหารวิทยาลัย ซึ่งมอบอำนาจดังกล่าวผ่านผู้อำนวยการวิทยาลัย

อำนาจหน้าที่ของหัวหน้างานฟาร์ม ได้แก่

- เปลี่ยนแปลงฟาร์มวิทยาลัยบางส่วน เป็นหน่วยผลิตเชิงการค้าและเชิงธุรกิจที่ชัดเจน
- วางแผน และประสานงานที่เกี่ยวข้องกับฟาร์มวิทยาลัยทุกด้าน
- จัดทำแผนงานหลักประจำปี สำหรับฟาร์ม และแผนปฏิบัติงานฟาร์ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารระบบทะเบียนสำหรับบันทึกข้อมูลทางเทคนิค และเศรษฐกิจภายในฟาร์ม ซึ่งด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อควบคุมการลงทุนภายในฟาร์มให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน และผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการในการเตรียมฝึก

นักศึกษาด้านเกษตรกรรม

หน้าที่

- รับผิดชอบในการจ้าง และควบคุมการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราวในฟาร์ม
- จัดทำแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้แรงงานประจำสัปดาห์
- จัดแบ่งงานให้คนงาน และควบคุมการปฏิบัติงาน
- จัดซื้อปัจจัยการผลิต และจำหน่ายผลผลิต
- กระตุ้น และโน้มน้าทำให้ เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพฟาร์มวิทยาลัย
- บำรุงรักษาสิ่งก่อสร้าง และเครื่องจักรกลภายในฟาร์ม
- จัดทำบัญชีฟาร์มประจำเดือน
- ตัดสินใจกำหนดแผนยุทธวิธี และตัดสินใจในการเลือกผลิตสินค้าใหม่ โดยขอความเห็น

เห็นชอบจากผู้อำนวยการวิทยาลัย และคณะกรรมการบริหารฟาร์มวิทยาลัย

คุณสมบัติ

- สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีด้านเกษตร หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานฟาร์มโคนม สุกร การประมง หรือการเพาะปลูก

อย่างน้อย 5 ปี

- ถ้ามีประสบการณ์ในฟาร์ม เพื่อการค้าหรือฟาร์มเอกชนจะพิจารณาเป็นพิเศษ
- ผ่านการฝึกอบรมด้านการจัดการฟาร์ม รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงาน

ฟาร์มและเศรษฐศาสตร์

- สามารถปฏิบัติงานกับคณะทำงาน และบุคคลหลายระดับ
- มีบุคลิกดี ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างได้ดี มีความมุ่งมั่น และจริงจังในงานจัด

การฟาร์ม (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : ภาคผนวก 1)

ที่ดิน แรงงาน และเงินทุน

การดำเนินการที่มีผลตอบแทนเป็นค่าที่ดิน แรงงาน และการลงทุนเท่านั้นยังไม่เพียงพอ จะต้องมีส่วนเกินที่เป็นกำไรด้วย กรณีของเกษตรกรอาจจะมียังที่ดินเป็นของตนเอง ไม่ต้องลงทุน แต่ถ้าต้องการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพิ่มผลผลิต ก็จะต้องมีการกู้ยืมเงินลงทุน ไมเช่นนั้นอาจจะต้องเลิกกิจการ

เมื่อเกษตรกรเปลี่ยนระบบการผลิตแบบปลอดหนี้ เป็นธุรกิจที่จะต้องกู้ยืมเงินลงทุน จำเป็นจะต้องเปลี่ยนเป้าหมายจากประสิทธิภาพเป็นประสิทธิภาพทันที ถ้าดำเนินการแล้วไม่มีกำไร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตรกรก็อยู่ไม่ได้ ผลกำไรนอกเหนือจากการลงทุนเท่านั้น คือ ส่วนที่เกษตรกรจะสามารถนำมาใช้จ่ายในการดำรงชีพ

ปัจจุบัน แรงงานกลายเป็นปัจจัยการผลิตที่จำกัอย่างหนึ่งสำหรับสังคมที่มีการเจริญเติบโตรวดเร็วอย่างประเทศไทย และในอนาคตจะมีปัญหามากกว่านี้ ความแตกต่างระหว่างความต้องการกับแรงงานที่มีอยู่จะผลักดันให้ค่าแรงสูงขึ้นเรื่อยๆ ในแง่ของเงินทุนนั้น ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยสูงถึงปีละ 10 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น เกษตรกรที่ประกอบธุรกิจฟาร์มอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะสามารถประกอบการฟาร์มอยู่ต่อไปได้

การแสดงการประกอบกิจการฟาร์มให้เกิดผลกำไร จึงเป็นเป้าประสงค์อันสำคัญยิ่งของวิทยาลัยเกษตรกรรม ขณะที่เกษตรกรไทยกำลังดิ้นรนพัฒนาขีดความสามารถ เพื่อเพิ่มโอกาสในการนำปัจจัยการผลิตมาใช้ในการเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงควรจะมียบทบาทในการสนับสนุนเกษตรกรให้การค้นหาวิธีการดำเนินธุรกิจการเกษตรให้คงอยู่ต่อไปได้

ทำไมวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงจึงมีฟาร์ม

สภาพธรรมชาติของประเทศไทย ประกอบด้วยพื้นที่เกษตรกรรมเป็นจำนวนมาก เกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตรในประเทศไทย ปัจจุบันอาจจะมีมากถึง 20 ล้านคน ระบบเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมไม่อาจทำให้เกษตรกรมีชีวิตอยู่ในระดับมาตรฐาน โดยเฉพาะหากเปรียบเทียบรายได้กับแรงงานภาคอุตสาหกรรม

เกษตรกรไทยในอนาคต จำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนสู่ระบบการผลิตแบบใหม่ สังคมไทยปัจจุบันได้ยอมรับเทคโนโลยีการผลิตที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะนำไปสู่การเพิ่มรายได้และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในสังคมสมัยใหม่มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

ผลการพัฒนาด้านต่างๆทำให้ประชากรมีการอพยพจากชนบทเข้าสู่เมือง มาตรฐานการครองชีพของประชากรในเมืองขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายสำหรับอาหารแต่ละวันเป็นสำคัญ ค่าอาหารประจำวันอาจจะจำกัดให้ลดลงได้ หากผู้ผลิตดำเนินการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และจะทำให้มาตรฐานการครองชีพยกระดับสูงขึ้น

การยกระดับการศึกษา ฝึกอบรม และการนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะยกระดับมาตรฐานการครองชีพของเกษตรกรให้สูงขึ้น อีกประเด็นหนึ่ง ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ กำแพงการค้าระหว่างประเทศถูกยกเลิก เกษตรกรไทยในอนาคตจำเป็นต้องแข่งขันกับเกษตรกรต่างประเทศซึ่งอาจจะมีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยมากกว่าด้วย

มีทางเลือกเดียวที่จะเกิดขึ้นหากไม่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร คือ การทำงานมากขึ้น รายได้ลดลง ความเป็นอยู่ยากแค้น และเลิกกิจการเกษตรกรรมทั้ง

อย่างไรก็ตามประเทศไทยได้แสดงศักยภาพการพัฒนาฟาร์มเป็นอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพนั้นหมายถึง เกษตรกรมีความสามารถในการเพิ่มผลผลิตการเกษตรทุกชนิดเท่าเทียมทุกแห่งในโลกและปัจจุบันเกษตรกรรายย่อยยังไม่ต้องแข่งขันกันกับคู่แข่งต่างประเทศหากแต่มีการแข่งขันกันเองภายในประเทศค่อนข้างสูง (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : ภาคผนวก 2)

ทำไมฟาร์มวิทยาลัยต้องมีกำไร

ฟาร์มเชิงการค้า จะต้องทำการผลิตให้ได้มากที่สุดจากปัจจัยการผลิตที่ได้นำมาใช้ ได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และเงินทุน โดยการนำเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยมาประกอบในการเพิ่มผลผลิต ทำให้สามารถแข่งขันกับเกษตรกรที่เล็กกว่าด้านการตลาด และทำให้ความเป็นอยู่ของผู้ประกอบการดีกว่า

เพื่อแสดงให้เห็นเกษตรกรในอนาคตเห็นว่า การนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้นั้น สามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงจะต้องสามารถเป็นตัวอย่งที่ดีสำหรับเกษตรกร จะต้องสามารถแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เรียนในห้องเรียน คือ สิ่งที่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ในทำนองเดียวกันถ้าฟาร์มวิทยาลัยดำเนินการแล้วไม่ได้ผลตามที่ตั้งเป้าเอาไว้ เครื่องมือวัดผลที่สำคัญชนิดหนึ่ง คือ การควบคุมประสิทธิภาพ เพื่อวัดว่าผลที่ได้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ถ้าผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นที่น่าพอใจ จำเป็นจะต้องมีมาตรการแก้ไข วิธีการแก้ไขแต่ละอย่างก็ต้องมีการตรวจสอบ ดังนั้น การควบคุมประสิทธิภาพจึงเป็นเครื่องมือกระตุ้น ควบคุม และใช้จัดการการประกอบการของฟาร์มวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงอยู่เสมอ (กรมอาชีวศึกษา. 2539 : ภาคผนวก 2)

แนวคิดหลักเกี่ยวกับประสิทธิภาพฟาร์ม

ฟาร์มมีประสิทธิภาพ คือ ฟาร์มที่มีการใช้เงินทุน ที่ดิน และแรงงานให้เกิดผลกำไรต่อผู้ประกอบการสูงสุด ฟาร์มมีประสิทธิภาพสามารถผลิตโดยใช้ต้นทุนการผลิตต่ำที่สุดอย่างสม่ำเสมอ ก่อนที่จะมองลึกไปถึงวิธีการวัดประสิทธิภาพของฟาร์ม ในที่นี่จะอธิบายรายละเอียดสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานฟาร์ม รวมทั้งความยากลำบากในการประเมินสภาพที่แท้จริงของฟาร์มต่างๆ ที่ประกอบธุรกิจแบบการค้าทั่วไปด้วย ปัจจัยการผลิตในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

แรงงาน ฟาร์มวิทยาลัยมีต้นทุนคงที่อย่างหนึ่ง คือ ค่าจ้างประจำ (permanent labor) ซึ่งจะต้องได้รับค่าจ้างสม่ำเสมอ แม้ว่าจะมีงาน หรือไม่มีงานทำก็ตาม การจ้างงานกลุ่มนี้ไม่เกี่ยวข้องกับรายได้ของฟาร์ม หรืออีกแง่หนึ่งอาจจะเรียกว่า แรงงานที่ไม่ต้องจ้าง เพราะกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้ออกค่าจ้างให้ ลักษณะที่คล้ายกับครอบครัวเกษตรกรที่ใช้แรงงานครอบครัวปฏิบัติงานฟาร์ม สิ่งแตกต่าง คือ สมาชิกครอบครัวดังกล่าว ไม่มีเงินเดือนจากหน่วยงานใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฟาร์มวิทยาลัย จะต้องจ้างคนงานชั่วคราว (temporary labor) ซึ่งอาจจะด้างหากไม่มีเงินเดือนคนงานเหล่านี้ก็ไม่ได้ขึ้นกับผลกำไรของฟาร์ม แต่ขึ้นกับจำนวนเงินที่กรมอาชีวศึกษา มีอยู่

ที่ดิน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงได้รับที่ดินมาโดยให้เปล่า เปรียบเทียบกับเกษตรกรรายย่อย ซึ่งได้รับที่ดินเป็นมรดกตกทอด ข้อแตกต่าง คือ ที่ดินเกษตรกรใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ได้ ส่วนฟาร์มวิทยาลัยนั้นทำไม่ได้

เงินทุน ฟาร์มวิทยาลัยมักได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากงบประมาณประจำปี ซึ่งประกอบด้วยงบประมาณรายจ่ายทั่วไป และงบประมาณค่าที่ดินสิ่งก่อสร้าง รวมถึงค่าครุภัณฑ์ และค่าซ่อมบำรุงด้วยเงินทุนต่างๆ ที่ได้รับจากกรมอาชีวศึกษา เป็นเงินที่ไม่ต้องเสียดอกเบี้ย ไม่จำเป็นต้องส่งใช้ในสถานการณ์คล้ายกันกับครอบครัวเกษตรกรที่โชคดีมีมรดกจากบรรพบุรุษ

เมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นเช่นนี้ ทำให้วิทยาลัยต่างๆ ไม่กระตือรือร้นที่จะทำกำไรจากฟาร์มวิทยาลัย เพราะไม่จำเป็นจะต้องจ่ายค่าที่ดิน แรงงาน หรือส่งคืนเงินทุนแต่อย่างใด ความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาฐานะทางเศรษฐกิจในฟาร์มวิทยาลัยขณะนี้แทบจะไม่มี แต่ในอนาคตเมื่อมีผู้จัดการฟาร์ม จะต้องหารายได้เป็นเงินเดือนสำหรับโบนัสผู้จัดการฟาร์ม รวมทั้งผู้ร่วมงานคนอื่นๆ ด้วย (กรมอาชีวศึกษา, 2539 : ภาคผนวก 2)

2.9 ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารงานวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541 ว่าด้วยหน้าที่ของหัวหน้างานฟาร์ม

กรมอาชีวศึกษา (2541 : 23) ได้ระบุ หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้างานฟาร์ม ดังต่อไปนี้

1. การประสานงานกับคณะวิชา ศูนย์ และงานต่างๆ ในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการผลิตและจำหน่ายหรือบริการเพื่อจัดทำโครงการในเชิงธุรกิจ และพัฒนางานนั้นให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนนักศึกษา เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจทั่วไป
2. ร่วมกับหัวหน้างานพัสดุในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และสิ่งต่างๆ ตามความต้องการในการดำเนินการเชิงธุรกิจ
3. ควบคุม กำกับ ดูแล ในการดำเนินงานการผลิตและจำหน่ายหรือบริการ และแก้ไข ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดทำแผนการใช้แรงงาน กำหนดภาระกิจหน้าที่ ของบุคลากรแต่ละคนที่อยู่ใน ความรับผิดชอบและความคุมการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ

5. ตรวจสอบและวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องทุนแรงฟาร์ม และ อาคารสถานที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

6. จัดทำทะเบียนประวัติการใช้งาน การซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องทุน แรงฟาร์ม ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นปัจจุบัน

7. ควบคุมดูแลฟาร์มและอาคารสถานที่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้อยู่ในสภาพที่เป็น ระเบียบ สะอาดและปลอดภัย

8. เผยแพร่ความรู้และวิทยาการต่างๆ จากการดำเนินงานแก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจทั่วไป

9. วางแผนและจัดระบบในการรับนักเรียนนักศึกษา เกษตรกรตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไปเข้าฝึกงาน หรือศึกษาดูงาน

10. การจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่ายของงานฟาร์ม ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็น ปัจจุบัน และจัดทำรายงานเป็นประจำทุกเดือน

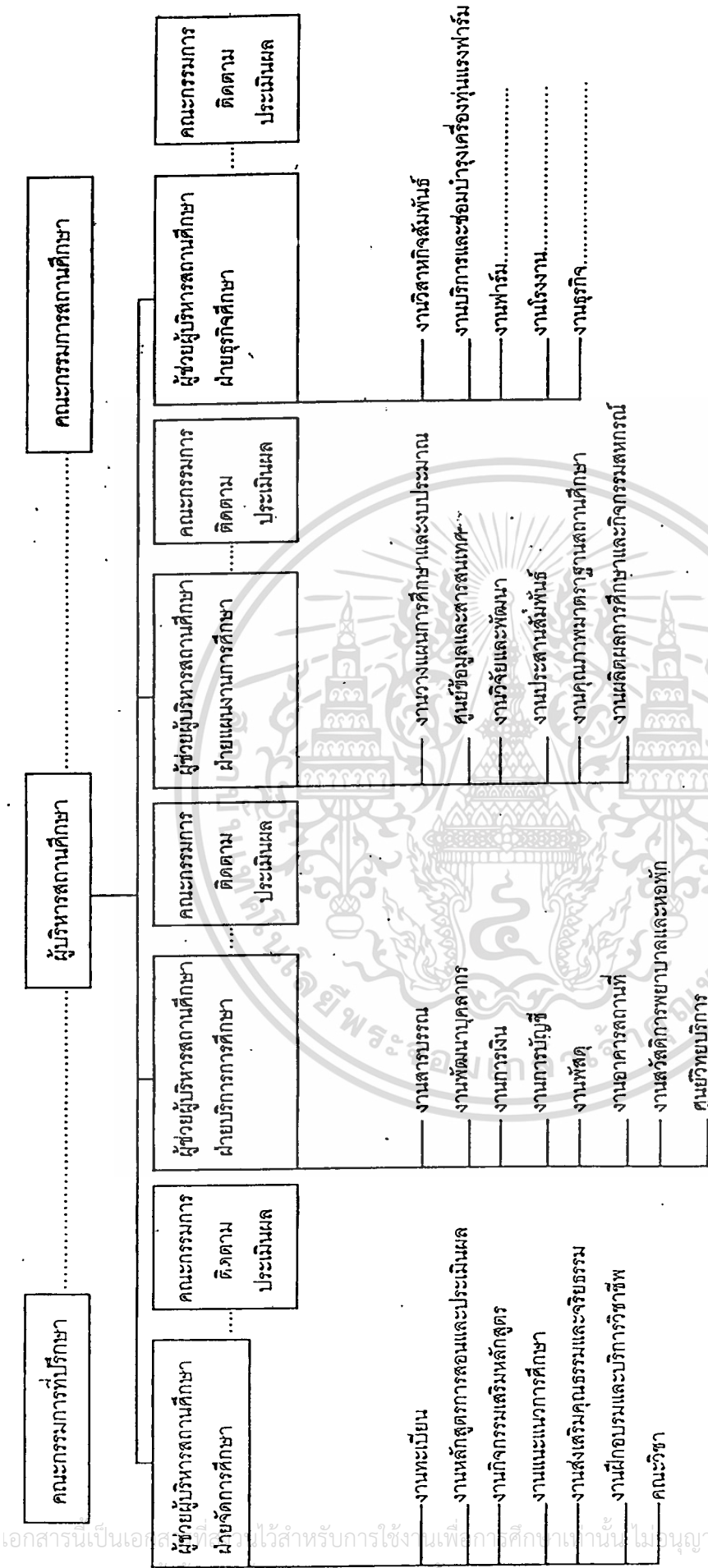
11. รวบรวมข้อมูล สถิติต่างๆ รายรับ - รายจ่ายในการดำเนินการผลิตและจำหน่าย หรือบริการเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานฟาร์ม ให้เกิดประโยชน์ต่อ สถานศึกษายิ่งขึ้น

12. เสนอโครงการปฏิบัติงานตามลำดับชั้น

13. รายงานการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น

14. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ส่วนการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541 มีโครงสร้างการบริหาร ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แสดงการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง พ.ศ. 2541

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัด กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กระทรวงศึกษาธิการได้มีผู้ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้หลายท่าน สรุปได้ ดังนี้

นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการ พัฒนาฟาร์มสาธิตในสถานศึกษาและเทคนิคศึกษาของคณะครู-อาจารย์ผู้ควบคุมฟาร์มสาธิต ระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในประเทศไทยพบว่า ในด้านการได้รับการฝึกอบรมงานฟาร์มปรากฏว่าส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมาก่อนมีเพียงจำนวนหนึ่งในสามเท่านั้น ที่เคยได้รับการฝึกอบรมมาก่อนและนำประโยชน์จากการฝึกอบรมมาใช้ปฏิบัติงานฟาร์มสาธิตและใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนการสอนมากที่สุด ด้านสภาพฟาร์มสาธิตของสถานศึกษา ปรากฏว่ามีฟาร์มสาธิตจำนวน 19 ชนิด ส่วนใหญ่มีคณะกรรมการร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานและประมาณหนึ่งในสามของจำนวนฟาร์มสาธิตจัดโดยมีผู้จัดการรับผิดชอบเพียงคนเดียว ด้านสภาพความพร้อมของปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการทำฟาร์มสาธิต ครู-อาจารย์ ได้ระบุว่ามีความพร้อมเพียงระดับปานกลางเท่านั้น

จรัญ พินสุวรรณ (2528 : 8) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาปฏิบัติงานเกษตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในทัศนะของครู - อาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้ พบว่า ครูอาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความเหมาะสมของพื้นที่ทำฟาร์ม การประเมินผลงานฟาร์ม การวางแผนและการปรับปรุงการสอนปฏิบัติงานฟาร์ม การสอนไม่ถูกต้องตามหลักสูตร ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์การสอนและขาดโรงเรียนที่ใช้ฝึกปฏิบัติงานฟาร์ม ซึ่ง ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอและควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ การสอนควรเน้นการปฏิบัติจริงและเทคนิคต่างๆให้มากกว่าการใช้แรงงาน ควรปรับปรุงพื้นที่และสภาพของดินให้เหมาะสมในการทำฟาร์ม

ธำรงค์ หาพิพัฒน์ (2520 : 22) ได้ทำการวิจัยเรื่องความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญด้านการเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ (ม6) แผนกเกษตรกรรมในโรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศ พบว่า การเรียนภาคปฏิบัติ ไม่สอดคล้องกับภาคทฤษฎี ครู-อาจารย์ที่ควบคุมปฏิบัติงาน มีตัวอย่างทางพืชกรรม สัตวบาล และเครื่องมือช่างเกษตรน้อย ไม่พอให้นักเรียนฝึก ขาดกิจกรรมสนับสนุนงานปฏิบัติในสาขาวิชาต่างๆนักเรียนได้เสนอข้อแก้ไขว่าควรเพิ่มในสิ่งที่ขาดแคลนให้เพียงพอและปรับปรุงบุคลากร ให้มีคุณภาพดีขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 179) รายงานการวิจัยโครงการวิจัยรูปแบบของอาชีวศึกษา จากการสังเกตงานฟาร์มของสถานศึกษาในแต่ละภาคแต่ละแห่งพบว่าปริมาณและขนาดเนื้อที่แตกต่างกันออกไปมากมายไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนว่ามีขนาดและปริมาณงานฟาร์มขนาดเท่าใดเหมาะสมเพียงใดกับการฝึกทักษะนักศึกษา จึงเป็นการยากที่สถานศึกษาแห่งหนึ่งแห่งใดจะกำหนดงานในแต่ละสาขาได้ถูกต้องแน่นอน นอกจากนี้ยังได้สังเกตพบว่า การเน้นสาขางานฟาร์มของแต่ละสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับความชำนาญของแต่ละบุคลากรที่มีอยู่ สาขาใดที่มีบุคลากรที่มีความสามารถมักจะสามารถขยายงานฟาร์มในสาขานั้นได้และตรงกันข้าม สาขาใดที่ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญงานฟาร์มก็จะหย่อนคุณภาพลงไปด้วย

รัตนาวดี นิลเปรม (2527 : 20) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกน วิชาชีพตามหลักสูตร ปวช.2524 ประเภท วิชาเกษตรกรรมในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้พบว่าการจัดงานฟาร์มให้เหมาะสมกับสถานศึกษานั้นจะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์อันแท้จริงจากความสำเร็จดังกล่าวจะเห็นว่าการจัดงานฟาร์มมีความจำเป็นอย่างยิ่งกับการจัดการศึกษาเกษตรที่จะทำให้นักศึกษาเกิดทักษะและประสบการณ์ของอาชีพเกษตรเพื่อการเป็นเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพในอนาคต

สาयน์ห์ กันตวง (2522 : 3) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ เกษตรและนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ที่ดินเพื่อประกอบการศึกษาวิชาเกษตรกรรมในวิทยาลัยครูพบว่า การปฏิบัติงานฟาร์มของโรงเรียนหรือวิทยาลัยเกษตรกรรมนั้นไม่ควรเน้นการใช้แรงงานอย่างเดียวจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจงานที่ปฏิบัติและก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ผู้เรียนควรได้รับการแนะนำที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานฟาร์มนั้นๆ ทั้งในด้านความชำนาญทางการปฏิบัติและเรื่องการจัดการฟาร์มการจัดการผลผลิตด้วย เพื่อยังผลให้ผู้เรียนสามารถเป็นเกษตรกรที่ดีได้

นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ (2537 : 69-70) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย พบว่าในเรื่องกับงานฟาร์มนั้นอาจารย์เกษตร ต้องการฝึกอบรมด้านการจัดการฟาร์ม/ธุรกิจเกษตร/การถนอมอาหาร และต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาในเรื่องพื้นที่ใช้ปฏิบัติงาน

ดุริยะ จันทร์ประจำ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาการจัดโครงการกิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนเพื่อส่งเสริมการสอน การเรียน วิชางานอาชีพเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า ผู้บริหารและครูที่ปรึกษาโครงการส่วนใหญ่

เอกสารเห็นด้วยอย่างยิ่งกับโครงการกิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชา การค้า
ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกษตร โครงการที่นักเรียนเข้าร่วมโครงการมากที่สุด คือ โครงการเกษตรและโครงการสหกรณ์ ส่วนปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การจัดหาตลาดจำหน่ายผลผลิต งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแบบฯฯ

ชัยศิริ สวัสดิบุตร (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการควบคุมงานฟาร์มสาธิตพืชกรรม ในทัศนของครูอาจารย์คณะพืชกรรมวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่าวิธีการควบคุมปฏิบัติงานฟาร์มของนักศึกษานั้น ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานเองโดยตรงลงมา ได้แก่ การอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานก่อนที่จะลงมือทำการปฏิบัติงานฟาร์ม

เจริญ เขียมสุภาสิต (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาการจัดการฟาร์มของคณะพืชกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา พบว่า ครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์การสอนงานฟาร์มอยู่ระหว่าง 1-5 ปี สภาพฟาร์มทั่วไปของคณะพืชกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทั้งพื้นที่สำหรับงานฟาร์ม ตั้งแต่ 100-300 ไร่ แต่สภาพของพื้นที่บางแห่งไม่เหมาะสมในการดำเนินงานฟาร์ม เนื่องจากดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง น้ำท่วมในฤดูฝน ขาดแคลนแรงงาน เครื่องมืออุปกรณ์ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์ม ส่วนใหญ่เป็นปัญหาในเรื่อง การขาดแคลนบุคลากร แรงงานและประสบการณ์ในการจัดการฟาร์ม

สมศักดิ์ เจริญวัย (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาสภาพการจัดการสอนภาคปฏิบัติงานเกษตรตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2524 ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคกลาง พบว่า ปัญหาในการจัดการสอนวิชาภาคปฏิบัติงานเกษตร มีดังนี้ 1) ปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ของฟาร์ม พบว่า ปัญหาการนำน้ำมาใช้ไม่สะดวกและคุณสมบัติของดินไม่ดี 2) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานฟาร์ม พบว่า การจัดสรรงบประมาณให้น้อยเกินไป การประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ในวิทยาลัยไม่ได้รับความสะดวก 3) ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมืออุปกรณ์การสอน พบว่า เครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานและชำรุดเสียหายใช้งานไม่ได้ และ 4) ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอน พบว่า งานรับผิดชอบของครู-อาจารย์มีมากไม่มีเวลาเตรียมการฝึกปฏิบัติงานเกษตรและตารางสอนไม่เหมาะสม

จากทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย และเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารศึกษา 4 ฝ่าย คือฝ่ายจัดการศึกษา ฝ่ายบริการการศึกษา ฝ่ายวางแผนงานการศึกษา ฝ่ายธุรกิจศึกษา และหัวหน้างานฟาร์ม ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง 47 แห่งๆ ละ 6 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 282 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร หลักสูตร ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เกษตรและงานฟาร์ม

2.2 ร่างแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับชนิดและลักษณะฟาร์มธุรกิจในปัจจุบันและความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม เพื่อสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของ ฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนา ฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

3.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบ แนะนำและปรับปรุงแก้ไข

3.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) และตรวจสอบความถูกต้องของภาษา รวม 5 ท่าน (ดังภาคผนวก ข)

3.4 การรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือถึงอธิบดีกรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการขอทำการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและหนังสือขอความร่วมมือ โดยจัดส่งแบบสอบถามไปยัง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง และได้แบบสอบถามส่งคืนจำนวน 42 แห่ง (243 ชุด) คิดเป็นร้อยละ 86.17

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนจะนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำเสนอในรูปตารางคำอธิบายและแปลผลดังนี้

โดยนำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ ชนิด และลักษณะฟาร์มธุรกิจในปัจจุบัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ฟาร์มธุรกิจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจ ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา มาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยมีผลการวิจัยดังนี้

4.1 สถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

รายการ	จำนวน (คน) N=243	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	231	95.06
หญิง	12	4.94
อายุ		
น้อยกว่า 41 ปี	44	18.11
41-50 ปี	130	53.50
มากกว่า 50 ปี	69	28.39
ต่ำสุด 31 ปี สูงสุด 60 ปี เฉลี่ย 46.58 ปี		
สถานภาพ		
โสด	9	3.70
สมรส	231	95.06
หม้าย	3	1.24

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=243	ร้อยละ (%)
อายุราชการ		
น้อยกว่า 11 ปี	6	2.47
11-20 ปี	101	41.56
21-30 ปี	111	45.68
มากกว่า 30 ปี	25	10.29
ต่ำสุด 6 ปี สูงสุด 52 ปี เฉลี่ย 22.56 ปี		
ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร		
น้อยกว่า 11 ปี	8	3.29
11-20 ปี	144	59.26
21-30 ปี	82	33.75
มากกว่า 30 ปี	9	3.70
ต่ำสุด 6 ปี สูงสุด 52 ปี เฉลี่ย 22.06 ปี		
ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	39	16.05
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจศึกษา	43	17.70
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายจัดการศึกษา	40	16.45
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการศึกษา	39	16.05
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนศึกษา	39	16.05
หัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ	43	17.70
ปัจจุบันพักอยู่ที่		
บ้านพักครู	199	81.89
บ้านพักตนเอง	43	17.70
บ้านเช่า	1	0.41
เงินเดือนปัจจุบัน		
น้อยกว่า 10,001 บาท	2	0.82
10,001-15,000 บาท	55	22.63
15,001-20,000 บาท	95	39.10
มากกว่า 20,000 บาท	91	37.45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=243	ร้อยละ (%)
ต่ำสุด 8,460 บาท สูงสุด 40,790 บาท เฉลี่ย 19,423.20 บาท		
เงินเดือนประจำตำแหน่ง		
มี	29	11.93
ไม่มี	214	88.07
จำนวนเงินเดือนประจำตำแหน่ง		
ไม่มี	214	88.07
5,600 บาท	29	11.93
เงินรายได้พิเศษอื่นๆ		
ไม่มี	230	94.65
น้อยกว่า 5,001 บาท	8	3.29
5,001-10,000 บาท	2	0.82
มากกว่า 10,000 บาท	3	1.24
ต่ำสุด 1,000 บาท สูงสุด 130,000 บาท เฉลี่ย 7,489.65 บาท		
การศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	110	45.27
ปริญญาโท	126	51.85
ปริญญาเอก	7	2.88
สาขาวิชาเอก		
ศึกษาศาสตร์เกษตร/ครุศาสตร์เกษตร	66	27.16
สัตวศาสตร์	27	11.11
บริหารอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีศึกษา	27	11.11
เกษตรศาสตร์	24	9.88
พืชศาสตร์	21	8.64
ส่งเสริมการเกษตร	15	6.17
พืชไร่นา	13	5.35
การศึกษา (กศ.บ.)	12	4.94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=243	ร้อยละ (%)
ปฐพีวิทยา	7	2.88
เศรษฐศาสตร์เกษตร	4	1.65
รัฐประศาสนศาสตร์	4	1.65
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	4	1.65
การจัดการประมง	1	0.41
เทคโนโลยีการผลิตพืช	1	0.41
สังคมศึกษา	1	0.41
ธุรกิจศึกษาบัญชี	1	0.41
การผลิตสุกร	1	0.41
อื่นๆ	14	5.76

จากตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า เกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย (ร้อยละ 95.06) โดยมากกว่าครึ่งมีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 53.50) อายุเฉลี่ย 46.58 ปี และสมรสแล้ว (ร้อยละ 95.06) มีอายุราชการระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 45.68) รองลงมาคือ 11-20 ปี (ร้อยละ 41.56) อายุราชการเฉลี่ย 22.56 ปี มากกว่าครึ่งมีประสบการณ์สอนวิชาเกษตรระหว่าง 11-20 ปี (ร้อยละ 59.26) โดยเฉลี่ย 22.06 ปี

ตำแหน่งปัจจุบัน เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจศึกษา หัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการศึกษา และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนศึกษา (ร้อยละ 17.70, 17.70, 16.45, 16.05, 16.05 และ 16.05) ตามลำดับ และส่วนใหญ่อำนาจที่บ้านพักครู (ร้อยละ 81.89) โดยมีเงินเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท (ร้อยละ 39.10) รองลงมาคือ มากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 37.45) เฉลี่ยเงินเดือน 19,423.20 บาท มีเงินเดือนประจำตำแหน่งร้อยละ 11.93 และรายได้พิเศษอื่นเพียงร้อยละ 5.35 มากกว่าครึ่งจบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท (ร้อยละ 51.85) โดยจบสาขาวิชาเอกศึกษาศาสตร์เกษตร/ครุศาสตร์เกษตร (ร้อยละ 27.16) รองลงมาคือ สัตวศาสตร์ และบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา (ร้อยละ 11.11) เท่ากัน

ตารางที่ 4.2 แสดงสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับการฝึก
อบรม ประสบการณ์ในงานฟาร์ม และการจัดการกับผลผลิต

รายการ	จำนวน (คน) N=243	ร้อยละ (%)
การฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านการทำฟาร์ม		
ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม	186	76.54
เคยผ่านการฝึกอบรม	57	23.46
งานฟาร์มที่เคยผ่านการฝึกอบรม (n=57)		
ไม่ระบุหัวข้อ	20	35.09
การจัดการฟาร์ม	17	29.83
สัตวบาล	11	19.30
การทำฟาร์มธุรกิจ	7	12.28
การจัดการสถานศึกษา	1	1.75
การผลิตสุกร	1	1.75
ระยะเวลาที่ผ่านการฝึกอบรม (n=57)		
น้อยกว่า 1 เดือน	14	24.56
2-3 เดือน	18	31.59
มากกว่า 3 เดือน	10	17.54
ไม่ระบุระยะเวลา	15	26.31
ประสบการณ์ในงานฟาร์ม		
ไม่มีประสบการณ์	77	31.69
น้อยกว่า 6 ปี	122	50.21
6-10 ปี	27	11.11
11-15 ปี	8	3.29
มากกว่า 15 ปี	9	3.70
ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 34 ปี เฉลี่ย 4.6 ปี		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=243	ร้อยละ (%)
การจัดการกับผลผลิตที่ผลิตขึ้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
จำหน่ายภายในวิทยาลัย	218	89.71*
ส่วนหนึ่งจำหน่ายภายในวิทยาลัยและส่วนหนึ่ง จำหน่ายภายนอกวิทยาลัย	186	76.54*
ส่งตลาด	56	23.05*

* ค่าร้อยละ คัดจากการตอบของแต่ละรายการ

จากตารางที่ 4.2 แสดงสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับการฝึกอบรม ประสบการณ์ในงานฟาร์ม และการจัดการกับผลผลิต พบว่า ส่วนใหญ่ยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรม (ร้อยละ 76.54) โดยผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมแล้ว ระบุว่าผ่านงานการจัดการฟาร์มมากที่สุด (ร้อยละ 29.83) โดยใช้ระยะเวลาฝึกอบรม 2-3 เดือน มากที่สุด และมากกว่าครึ่งมีประสบการณ์ในงานฟาร์ม น้อยกว่า 6 ปี (ร้อยละ 50.21)

การจัดการผลผลิตที่ผลิตขึ้น ส่วนใหญ่จัดจำหน่ายภายในวิทยาลัย และส่วนหนึ่งจำหน่ายภายในวิทยาลัยและส่วนหนึ่งจำหน่ายภายนอกวิทยาลัย (ร้อยละ 89.71 และ 76.54) และส่งตลาด (ร้อยละ 23.05)

4.2 ชนิด ลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.3 แสดงชนิดฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=42	ร้อยละ (%)
โครงการเลี้ยงไก่	34	80.95
โครงการเลี้ยงไก่เนื้อ	(16)	
โครงการเลี้ยงไก่ไข่	(15)	
โครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง	(3)	
โครงการเลี้ยงสุกร	33	78.57
โครงการเลี้ยงสุกรขุน	(23)	
โครงการผลิตลูกสุกร	(10)	
โครงการประมง	25	59.52
โครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย	(13)	
โครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน	(3)	
โครงการผลิตปลาเพื่อการค้า	(3)	
โครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน	(2)	
โครงการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง	(2)	
โครงการเลี้ยงปลาแรด	(1)	
โครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า	(1)	
โครงการอุตสาหกรรมเกษตร	18	42.86
โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม	(15)	
โครงการแปรรูปผักและผลไม้	(3)	
โครงการไม้ผล	12	28.57
โครงการขยายพันธุ์ไม้ผล	(9)	
โครงการไม้ผลเชิงธุรกิจ	(3)	
โครงการฟาร์มโคนม	11	45.83
โครงการไม้ดอกไม้ประดับ	11	45.83

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=42	ร้อยละ (%)
โครงการพืชไร่	10	23.81
โครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว	(4)	
โครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า	(4)	
โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด	(2)	
โครงการผลิตพืชผัก	7	16.67
โครงการเพาะเห็ด	5	11.90
โครงการปาล์มน้ำมัน	4	9.52
โครงการไร่นาสวนผสม	4	9.52
โครงการผลิตดินผสมเพื่อจำหน่าย	3	7.14

จากตารางที่ 4.3 แสดงชนิดฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมงสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินโครงการเลี้ยงไก่ (ร้อยละ 80.95) แยกเป็นโครงการเลี้ยงไก่เนื้อ โครงการเลี้ยงไก่ไข่ และโครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง ตามลำดับ ส่วนใหญ่ดำเนินโครงการเลี้ยงสุกร (ร้อยละ 78.57) แยกเป็นโครงการเลี้ยงสุกรขุน และโครงการผลิตลูกสุกร ตามลำดับ มากกว่าครึ่งดำเนินโครงการประมง (ร้อยละ 59.52) แยกเป็นโครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย โครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน โครงการผลิตปลาเพื่อการค้า โครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน โครงการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง โครงการเลี้ยงปลาแรด และโครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า ตามลำดับ ดำเนินโครงการอุตสาหกรรมเกษตร (ร้อยละ 42.86) แยกเป็นโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม และโครงการแปรรูปผักและผลไม้ ตามลำดับ ดำเนินโครงการไม้ผล (ร้อยละ 28.57) แยกเป็นโครงการขยายพันธุ์ไม้ผล และโครงการไม้ผลเชิงธุรกิจ ตามลำดับ ดำเนินโครงการฟาร์มโคนม (ร้อยละ 45.83) ดำเนินโครงการไม้ดอกไม้ประดับ (ร้อยละ 45.83) ดำเนินโครงการพืชไร่ (ร้อยละ 23.81) แยกเป็นโครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว โครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า และโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ตามลำดับ ดำเนินโครงการผลิตพืชผัก (ร้อยละ 16.67) ดำเนินโครงการเพาะเห็ด (ร้อยละ 11.90) ดำเนินโครงการปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 9.52) ดำเนินโครงการไร่นาสวนผสม (ร้อยละ 9.52) และดำเนินโครงการผลิตดินผสมเพื่อจำหน่าย (ร้อยละ 7.14)

ตารางที่ 4.4 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่เนื้อ

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=16
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	11
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	5
โรงเรือนทั้งหมด	
1-3 หลัง	9
4-6 หลัง	6
มากกว่า 6 หลัง	1
ต่ำสุด 1 หลัง สูงสุด 8 หลัง เฉลี่ย 3.43 หลัง	
พื้นที่โรงเรือนเลี้ยงไก่ทั้งหมด	
น้อยกว่า 501 ตารางเมตร	11
501-1,000 ตารางเมตร	1
มากกว่า 1,000 ตารางเมตร	4
ต่ำสุด 80 ตารางเมตร สูงสุด 4,800 ตารางเมตร	
เฉลี่ย 866.06 ตารางเมตร	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	10
2 คน	1
4 คน	1
ไม่มี	4
เฉลี่ย 1 คน	
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 11 คน	6
11-20 คน	6
มากกว่า 20 คน	4
ต่ำสุด 3 คน สูงสุด 80 คน เฉลี่ย 20.13 คน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=16
ผลิตไก่เนื้อ	
น้อยกว่า 5,001 ตัว/ปี	8
5,001-10,000 ตัว/ปี	2
มากกว่า 10,000 ตัว/ปี	6
ต่ำสุด 1,500 ตัว/ปี สูงสุด 72,000 ตัว/ปี	
เฉลี่ย 13,425 ตัว/ปี	
มีผลผลิต	
น้อยกว่า 5,001 กก./ปี	3
5,001-10,000 กก./ปี	5
มากกว่า 10,000 กก./ปี	8
ต่ำสุด 2,500 กก./ปี สูงสุด 100,800 กก./ปี	
เฉลี่ย 20,132.5 กก./ปี	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	6
100,001-500,000 บาท/ปี	4
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	6
ต่ำสุด 18,000 บาท/ปี สูงสุด 1,200,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 390,816 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	9
เงินบำรุงการศึกษา	13
รายรับ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	1
100,001-500,000 บาท/ปี	8
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	7
ต่ำสุด 75,000 บาท/ปี สูงสุด 2,750,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 546,823 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=16
รายจ่าย	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	1
100,001-500,000 บาท/ปี	11
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 11,500 บาท/ปี สูงสุด 669,000 บาท/ปี เฉลี่ย 441,082 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	8
50,001-100,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 7,298 บาท/ปี สูงสุด 927,650 บาท/ปี เฉลี่ย 131,287.81 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
สภาพโรงเรือนตั้งอยู่ในที่ไม่ปลอดภัย	8
ระบบโรงเรือนไม่ได้มาตรฐาน	6
เงินทุนไม่เพียงพอ	5
อุปกรณ์ไม่เพียงพอ	2
โรงเรือนเก่าไม่ปลอดภัย	1
ระบบน้ำไม่สะดวก	1

จากตารางที่ 4.4 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่เนื้อ พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ 11 แห่ง มีโรงเรือน เฉลี่ย 3.43 หลัง พื้นที่โรงเรือนเลี้ยงไก่ เฉลี่ย 866.06 ตารางเมตร มีแรงงานประจำ เฉลี่ย 1 คน และมีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการเฉลี่ย 20.13 คน ผลิตไก่เนื้อ เฉลี่ย 13,425 ตัว/ปี มีผลผลิตเฉลี่ย 20,132.5 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายเฉลี่ย 390,816 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษา 13 แห่ง และเงินงบประมาณ 9 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 546,823 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 441,082 บาท/ปี และมีกำไรเฉลี่ย 131,287.81 บาท

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับสภาพโรงเรือนตั้งอยู่ในที่ไม่ปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาคือระบบโรงเรือนไม่ได้มาตรฐาน และเงินทุนไม่เพียงพอ ตามลำดับ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่ไข่

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=15
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	11
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	4
โรงเรือนเลี้ยงไก่แบบทรงตับ	
1 หลัง	8
2 หลัง	5
3 หลัง	2
ต่ำสุด 1 หลัง สูงสุด 3 หลัง เฉลี่ย 1.6 หลัง	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	14
2 คน	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 6 คน	6
6-10 คน	5
มากกว่า 10 คน	4
ต่ำสุด 2 คน สูงสุด 30 คน เฉลี่ย 10.67 คน	
จำนวนไก่ไข่ทั้งหมด	
น้อยกว่า 1,001 ตัว/ปี	6
1,001-2,000 ตัว/ปี	7
มากกว่า 2,000 ตัว/ปี	2
ต่ำสุด 350 ตัว/ปี สูงสุด 15,000 ตัว/ปี เฉลี่ย 2,107.67 ตัว/ปี	
ผลผลิตทั้งหมด	
น้อยกว่า 100,001 ฟอง/ปี	3
100,001-250,000 ฟอง/ปี	3
มากกว่า 250,000 ฟอง/ปี	9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=15
ต่ำสุด 70,000 ฟอง/ปี สูงสุด 511,000 ฟอง/ปี เฉลี่ย 276,393 ฟอง/ปี เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	2
100,001-500,000 บาท/ปี	7
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	6
ต่ำสุด 10,000 บาท/ปี สูงสุด 1,022,000 บาท/ปี เฉลี่ย 468,283 บาท/ปี แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	7
เงินบำรุงการศึกษา	13
รายรับ	
น้อยกว่า 500,001 บาท/ปี	6
500,001-1,000,000 บาท/ปี	7
มากกว่า 1,000,000 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 165,000 บาท/ปี สูงสุด 1,046,450 บาท/ปี เฉลี่ย 532,286 บาท/ปี รายจ่าย	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	1
100,001-500,000 บาท/ปี	8
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	6
ต่ำสุด 98,950 บาท/ปี สูงสุด 996,450 บาท/ปี เฉลี่ย 426,597 บาท/ปี กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	5
50,001-100,000 บาท/ปี	4
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=15
ต่ำสุด 10,000 บาท/ปี สูงสุด 700,000 บาท/ปี เฉลี่ย 145,689 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
โรงเรียนชำรุด	6
ราคาไข่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้	6
ราคาอาหารแพง	6
ระเบียบราชการไม่เอื้ออำนวย	4
อุปกรณ์ไม่พร้อม	3
แรงงานขาดประสิทธิภาพ	2
ตลาดจำหน่ายไม่แน่นอน	2
ระบบน้ำใช้บริโภคไม่เพียงพอ	2

จากตารางที่ 4.5 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่ไข่ พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ 11 มีโรงเรียนเลี้ยงไก่แบบทรงตับ เฉลี่ย 1.6 หลัง มีแรงงานประจำ เฉลี่ย 1.07 คน มีนักศึกษารับผิดชอบโครงการ เฉลี่ย 10.67 คน จำนวนไก่ไข่ทั้งหมด เฉลี่ย 15,000 ตัว ผลผลิตทั้งหมดเฉลี่ย 278,393 ฟอง/ปี เป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 468,263 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษา 13 แห่ง และเงินงบประมาณ 7 แห่ง มีรายรับเฉลี่ยรายจ่าย 532,286 บาท/ปี มีรายจ่าย เฉลี่ยรายรับ 426,597 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 145,689 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับโรงเรียนชำรุดราคาไข่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และราคาอาหารแพงมากที่สุด รองลงมาคือ ระเบียบราชการไม่เอื้ออำนวย และอุปกรณ์ไม่พร้อม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการปลูกไผ่ผสมพันธุ์พื้นเมือง

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	3
โรงเรียนทั้งหมด	
1 หลัง	1
6 หลัง	1
12 หลัง	1
ต่ำสุด 1 หลัง สูงสุด 12 หลัง เฉลี่ย 6.33 หลัง	
พื้นที่โรงเรียนเลี้ยงไก่พื้นเมืองทั้งหมด	
35 ตารางเมตร	1
144 ตารางเมตร	1
200 ตารางเมตร	1
เฉลี่ย 126.33 ตารางเมตร	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	2
ไม่มี	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
5 คน	1
10 คน	1
30 คน	1
เฉลี่ย 15 คน	
โรงพักไข่	
1 หลัง	1
ไม่มี	2
จำนวนตู้พักไข่	
2 ตู้	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
จำนวนพ่อพันธุ์	
2 ตัว	1
30 ตัว	1
40 ตัว	1
เฉลี่ย 24 ตัว	
จำนวนแม่พันธุ์	
30 ตัว	1
150 ตัว	1
200 ตัว	1
เฉลี่ย 126.67 ตัว	
ผลิตลูกไก่ได้	
100 ตัว/ปี	1
16,000 ตัว/ปี	1
20,000 ตัว/ปี	1
เฉลี่ย 12,033.33 ตัว/ปี	
เป้าหมายรายได้	
9,000 บาท/ปี	1
69,000 บาท/ปี	1
100,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 59,333.33 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	1
เงินบำรุงการศึกษา	2
รายรับ	
9,000 บาท/ปี	1
69,625 บาท/ปี	1
245,658 บาท/ปี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารนำร่องสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
รายจ่าย	
7,200 บาท/ปี	1
42,326 บาท/ปี	1
175,658 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 75,061.33 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
1,800 บาท/ปี	1
27,299 บาท/ปี	1
70,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 33,033 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
ตู้พักไม่เพียงพอ	2
การไขว่ของแม่ไก่ไม่แน่นอน	2
มีความแปรปรวนของพันธุกรรมของพ่อแม่พันธุ์	1

จากตารางที่ 4.6 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง พบว่า มีเพียง 3 แห่งเท่านั้น มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ทั้ง 3 แห่ง มีโรงเรือน เฉลี่ย 6.33 หลัง มีพื้นที่โรงเรือนเลี้ยงไก่พื้นเมือง เฉลี่ย 126.33 ตารางเมตร มีแรงงานประจำ 1 คน (2 แห่ง) นักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ เฉลี่ย 15 คน โรงพักไข่ 1 หลัง 1 แห่ง ไม่มีโรงพักไข่ 2 แห่ง มีตู้พักไข่ 2 ตู้ ทั้ง 3 แห่ง พ่อพันธุ์ เฉลี่ย 24 ตัว และแม่พันธุ์ เฉลี่ย 126.67 ตัว ผลผลิตลูกไก่ได้ เฉลี่ย 12,033.33 ตัว/ปี เป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 59,333.33 บาท/ปี โดยใช้เงินบำรุงการศึกษา 2 แห่ง และใช้เงินงบประมาณ 1 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 108,094.33 บาท/ปี รายจ่าย เฉลี่ย 75,061.33 บาท/ปี และกำไรสุทธิ เฉลี่ย 33,033 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับตู้พักไม่เพียงพอ และการไขว่ของแม่ไก่ไม่แน่นอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงสุกรขุน

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=23
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	12
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	11
โรงเรียนอนุบาล	
1 หลัง	12
ไม่มี	11
โรงเรียนสุกรพันธุ์	
1 หลัง	13
2 หลัง	2
4 หลัง	2
ไม่มี	6
โรงเรียนสุกรรุ่น	
1 หลัง	5
ไม่มี	18
โรงเรียนสุกรขุน	
1 หลัง	17
2 หลัง	2
ไม่มี	4
โรงเรียนสุกรแม่พันธุ์	
1 หลัง	10
4 หลัง	2
ไม่มี	11
โรงเรียนคลอดแม่สุกรพันธุ์	
1 หลัง	9
2 หลัง	1
4 หลัง	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=23
ไม่มี	12
จำนวนแม่สุกรพันธุ์	
น้อยกว่า 11 ตัว	5
11-20 ตัว	9
21-30 ตัว	3
มากกว่า 30 ตัว	5
ไม่มี	1
ต่ำสุด 8 ตัว สูงสุด 90 ตัว เฉลี่ย 26.45 ตัว	
จำนวนพ่อสุกรพันธุ์	
น้อยกว่า 6 ตัว	21
มากกว่า 6 ตัว	1
ไม่มี	1
ต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 13 ตัว เฉลี่ย 3.23 ตัว	
จำนวนลูกสุกรหย่านม	
น้อยกว่า 6 ตัว	10
51-100 ตัว	1
มากกว่า 100 ตัว	5
ไม่มี	7
ต่ำสุด 7 ตัว สูงสุด 500 ตัว เฉลี่ย 86.19 ตัว	
จำนวนสุกรรุ่น	
น้อยกว่า 51 ตัว	10
51-100 ตัว	2
มากกว่า 100 ตัว	4
ไม่มี	7
ต่ำสุด 15 ตัว สูงสุด 300 ตัว เฉลี่ย 76.13 ตัว	
จำนวนสุกรขุน	
น้อยกว่า 51 ตัว	10
51-100 ตัว	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=23
มากกว่า 100 ตัว	5
ไม่มี	2
ต่ำสุด 4 ตัว สูงสุด 3200 ตัว เฉลี่ย 255.00 ตัว	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	18
2 คน	4
6 คน	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 6 คน	7
6-10 คน	4
มากกว่า 10 คน	8
ไม่มี	4
ต่ำสุด 2 คน สูงสุด 50 คน เฉลี่ย 17.63 คน	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 500,001 บาท/ปี	11
500,001-1,000,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 1,000,000 บาท/ปี	7
ต่ำสุด 100,000 บาท/ปี สูงสุด 5,015,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 1,235,511 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	21
เงินนำจากการศึกษา	12
รายรับ	
น้อยกว่า 500,001 บาท/ปี	10
500,001-1,000,000 บาท/ปี	6
มากกว่า 1,000,000 บาท/ปี	7
ต่ำสุด 130,000 บาท/ปี สูงสุด 5,275,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 1,109,684 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=23
รายจ่าย	
น้อยกว่า 500,001 บาท/ปี	12
500,001-1,000,000 บาท/ปี	7
มากกว่า 1,000,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 60,000 บาท/ปี สูงสุด 4,000,000 บาท/ปี เฉลี่ย 832,112 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	15
100,001-500,000 บาท/ปี	4
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 779 บาท/ปี สูงสุด 2,069,428 บาท/ปี เฉลี่ย 265,833 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
ราคาอาหารไม่สม่ำเสมอ	11
จำนวนคอกคลอดไม่เพียงพอกับแม่สุกร	7
โรงเรือนสุกรไม่เพียงพอและชำรุด	6
ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	4
ขาดคอกอนุบาลลูกสุกร	4
ระบบอนุบาลไม่ถูกหลักสาขาวิชาการ	3
โรคระบาดรุนแรง	2
ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน	2
ขาดแรงงาน	1

ตารางที่ 4.7 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงสุกรขุน พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ 12 แห่ง และไม่พร้อม/สมบูรณ์ 11 แห่ง มีโรงเรือนอนุบาล 1 หลัง (12 แห่ง) มีโรงเรือนสุกรพันธุ์ เฉลี่ย 1.36 หลัง มีโรงเรือนสุกรขุน 1 หลัง (5 แห่ง) มีโรงเรือนสุกรขุน 1 หลัง (17 แห่ง) โรงเรือนสุกรแม่พันธุ์ 1 หลัง (10 แห่ง) โรงเรือนคลอดแม่สุกรพันธุ์ เฉลี่ย 1.36 หลัง มีแม่สุกรพันธุ์ เฉลี่ย 26.45 ตัว มีพ่อสุกรพันธุ์ เฉลี่ย 3.23 ตัว มีลูกสุกรหย่านม เฉลี่ย 86.19 ตัว มีสุกรรุ่น เฉลี่ย 76.13 ตัว มีสุกรขุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลี่ย 255 ตัว มีแรงงานประจำฟาร์ม เฉลี่ย 1 คน และมีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ เฉลี่ย 17.63 คน

เป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 1,235,511 บาท/ปี ใช้เงินงบประมาณ 21 แห่ง และใช้เงินบำรุงการศึกษา 12 แห่ง มีรายรับ เฉลี่ย 1,109,684 บาท/ปี รายจ่าย เฉลี่ย 832,112 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 265,833 บาท/ปี

มีปัญหอุปสรรคเกี่ยวกับราคาอาหารไม่สม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมาคือ จำนวนคอกคลอดไม่เพียงพอกับแม่สุกร โรงเรือนสุกรไม่เพียงพอและชำรุด ราคาผลผลิตไม่แน่นอน และขาดคอกอนุบาลลูกสุกร ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงผลผลิตสุกร

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=10
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	6
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	4
โรงเรียนทั้งหมด	
น้อยกว่า 3 หลัง	7
3-4 หลัง	2
มากกว่า 4 หลัง	1
ต่ำสุด 1 หลัง สูงสุด 7 หลัง เฉลี่ย 2.7 หลัง	
โรงเรียนอนุบาล	
1 หลัง	7
ไม่มี	3
โรงเรียนสุกรพันธุ์	
1 หลัง	3
2 หลัง	1
ไม่มี	6
โรงเรียนสุกรแม่พันธุ์	
1 หลัง	5
2 หลัง	1
5 หลัง	1
ไม่มี	3
เฉลี่ย 1.2 หลัง	
โรงเรียนคลอดแม่สุกรพันธุ์	
1 หลัง	3
2 หลัง	1
ไม่มี	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=10
จำนวนแม่สุกรพันธุ์	
น้อยกว่า 21 ตัว	4
21-30 ตัว	3
มากกว่า 30 ตัว	3
ต่ำสุด 13 ตัว สูงสุด 90 ตัว เฉลี่ย 33.20 ตัว	
จำนวนพ่อสุกรพันธุ์	
น้อยกว่า 3 ตัว	3
3-5 ตัว	6
มากกว่า 5 ตัว	1
ต่ำสุด 2 ตัว สูงสุด 13 ตัว เฉลี่ย 3.80 ตัว	
จำนวนลูกสุกรหย่านม	
น้อยกว่า 31 ตัว	4
31-60 ตัว	1
61-90 ตัว	1
มากกว่า 90 ตัว	3
ไม่มี	1
ต่ำสุด 7 ตัว สูงสุด 480 ตัว เฉลี่ย 110.11 ตัว	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	8
2 คน	1
5 คน	1
เฉลี่ย 1.5 คน	
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 6 คน	3
6-10 คน	3
มากกว่า 10 คน	3
ไม่มี	1
ต่ำสุด 4 คน สูงสุด 60 คน เฉลี่ย 17.11 คน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=10
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	3
100,001-500,000 บาท/ปี	6
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 80,000 บาท/ปี สูงสุด 850,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 249,585 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	10
เงินบำรุงการศึกษา	6
รายรับ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	3
100,001-250,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 250,000 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 80,000 บาท/ปี สูงสุด 480,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 187,476 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	4
100,001-250,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 250,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 53,000 บาท/ปี สูงสุด 439,385 บาท/ปี	
เฉลี่ย 146,859 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 25,001 บาท/ปี	3
25,001-50,000 บาท/ปี	4
มากกว่า 50,000 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 1,061 บาท/ปี สูงสุด 90,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 40,616.6 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=10
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
โรคระบาดอย่างรุนแรง	3
ราคาสุกรไม่แน่นอน	2
โรงเรือนเก่าทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ	2
ไม่สามารถจัดการผสมพันธุ์ได้อย่างใกล้ชิด	2

จากตารางที่ 4.8 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงผลิตลูกสุกร พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์พร้อม/สมบูรณ์ 6 แห่ง มีโรงเรือนทั้งหมดเฉลี่ย 2.7 หลัง มีโรงเรือนอนุบาล 1 หลัง (7 แห่ง) มีโรงเรือนสุกรพันธุ์ 1 หลัง (3 แห่ง) มีโรงเรือนสุกรแม่พันธุ์ เฉลี่ย 1.2 หลัง มีโรงเรือนคลอดแม่สุกรพันธุ์ 1 หลัง (3 แห่ง) มีแม่สุกรพันธุ์ เฉลี่ย 33.20 ตัว มีพ่อสุกรพันธุ์ เฉลี่ย 3.8 ตัว และมีลูกสุกรหย่านม เฉลี่ย 110.11 ตัว

ส่วนใหญ่มีแรงงานประจำฟาร์ม 1 คน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ เฉลี่ย 17.11 คน ตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 249,585 บาท/ปี ทั้งหมดใช้เงินงบประมาณ และใช้เงินบำรุงนักศึกษา 6 แห่ง มีรายรับ เฉลี่ย 187,476 บาท/ปี มีรายจ่าย เฉลี่ย 146,859 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 40,616.6 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับโรคระบาดอย่างรุนแรงมากที่สุด รองลงมาคือ ราคาสุกรไม่แน่นอน โรงเรือนเก่าทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถจัดการผสมพันธุ์ได้อย่างใกล้ชิด

ตารางที่ 4.9 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=13
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	6
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	7
โรงเรียนทั้งหมด	
1 หลัง	8
2 หลัง	4
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	10
2 คน	1
ไม่มี	2
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 11 คน	4
11-20 คน	1
21-30 คน	3
มากกว่า 30 คน	1
ไม่มี	4
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 140 คน เฉลี่ย 29.56 คน	
จำนวนบ่อพ่อแม่พันธุ์	
1-5 บ่อ	8
มากกว่า 5 บ่อ	1
ไม่มี	4
ต่ำสุด 1 บ่อ สูงสุด 8 บ่อ เฉลี่ย 3.44 บ่อ	
ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์	
ต่ำกว่า 1,001 ตารางเมตร	4
1,001-2,500 ตารางเมตร	2
มากกว่า 2,500 ตารางเมตร	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=13
ไม่มี	4
ต่ำสุด 500 ตารางเมตร สูงสุด 16,000 ตารางเมตร	
เฉลี่ย 3,666.67 ตารางเมตร	
จำนวนพ่อแม่พันธุ์	
น้อยกว่า 1,001 ตัว	1
1,001-2,500 ตัว	5
มากกว่า 2,500 ตัว	2
ไม่มี	5
ต่ำสุด 1,000 ตัว สูงสุด 4,000 ตัว เฉลี่ย 2,100 ตัว	
จำนวนบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน	
น้อยกว่า 6 บ่อ	5
มากกว่า 10 บ่อ	2
ไม่มี	6
ต่ำสุด 1 บ่อ สูงสุด 15 บ่อ เฉลี่ย 5.71 บ่อ	
ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน	
น้อยกว่า 1,001 ตารางเมตร	2
1,001-2,500 ตารางเมตร	3
มากกว่า 2,500 ตารางเมตร	2
ไม่มี	6
ต่ำสุด 400 ตารางเมตร สูงสุด 9,600 ตารางเมตร	
เฉลี่ย 3,228.57 ตารางเมตร	
จำนวนบ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์	
1-5 บ่อ	5
มากกว่า 5 บ่อ	3
ไม่มี	5
ต่ำสุด 1 บ่อ สูงสุด 10 บ่อ เฉลี่ย 4.75 บ่อ	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=13
ขนาดบ่อเพาะบ่อซีเมนต์	
น้อยกว่า 11 ตารางเมตร	1
11-20 ตารางเมตร	3
มากกว่า 20 ตารางเมตร	4
ไม่มี	5
ต่ำสุด 10 ตารางเมตร สูงสุด 96 ตารางเมตร	
เฉลี่ย 39.50 ตารางเมตร	
จำนวนบ่ออนุบาลบ่อดิน	
น้อยกว่า 6 บ่อ	3
มากกว่า 6 บ่อ	4
ไม่มี	6
ต่ำสุด 2 บ่อ สูงสุด 15 บ่อ เฉลี่ย 7.43 บ่อ	
ขนาดบ่ออนุบาลบ่อดิน	
น้อยกว่า 500 ตารางเมตร	3
มากกว่า 1,000 ตารางเมตร	4
ไม่มี	6
ต่ำสุด 40 ตารางเมตร สูงสุด 12,400 ตารางเมตร	
เฉลี่ย 3,551.43 ตารางเมตร	
จำนวนบ่ออนุบาลบ่อซีเมนต์	
1-5 บ่อ	5
มากกว่า 5 บ่อ	4
ไม่มี	4
ต่ำสุด 3 บ่อ สูงสุด 30 บ่อ เฉลี่ย 9.11 บ่อ	
ขนาดบ่ออนุบาลบ่อซีเมนต์	
น้อยกว่า 51 ตารางเมตร	5
51-100 ตารางเมตร	2
มากกว่า 100 ตารางเมตร	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=13
ต่ำสุด 10 ตารางเมตร สูงสุด 200 ตารางเมตร เฉลี่ย 62.89 ตารางเมตร	
จำนวนบ่อเลี้ยง	
1-5 บ่อ	7
มากกว่า 5 บ่อ	4
ไม่มี	2
ต่ำสุด 1 บ่อ สูงสุด 12 บ่อ เฉลี่ย 5.45 บ่อ	
ขนาดบ่อเลี้ยง	
น้อยกว่า 2,501 ตารางเมตร	3
25,001-50,000 ตารางเมตร	6
มากกว่า 50,001 ตารางเมตร	2
ไม่มี	2
ต่ำสุด 1,600 ตารางเมตร สูงสุด 8,000 ตารางเมตร เฉลี่ย 41,000 ตารางเมตร	
ผลิตลูกปลาได้	
น้อยกว่า 500,000 ตัว/ปี	3
500,001-1,000,000 ตัว/ปี	4
มากกว่า 1,000,000 ตัว/ปี	3
ไม่มี	3
ต่ำสุด 150,000 ตัว/ปี สูงสุด 5,000,000 ตัว/ปี เฉลี่ย 1,355,000 ตัว/ปี	
มีผลผลิตปลาเนื้อ	
น้อยกว่า 1,001 กิโลกรัม/ปี	3
1,001-2,000 กิโลกรัม/ปี	2
มากกว่า 2,000 กิโลกรัม/ปี	6
ไม่มี	2
ต่ำสุด 750 กิโลกรัม/ปี สูงสุด 10,000 กิโลกรัม/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=13
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	2
50,001-100,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	6
ต่ำสุด 17,000 บาท/ปี สูงสุด 900,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 189,769 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	10
เงินบำรุงการศึกษา	9
รายรับ	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	2
50,001-100,000 บาท/ปี	6
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	5
ต่ำสุด 17,000 บาท/ปี สูงสุด 900,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 182,131 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 50,001 บาท	6
50,001-100,000 บาท/ปี	3
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 13,700 บาท/ปี สูงสุด 830,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 141,643 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	1
10,001-50,000 บาท/ปี	9
มากกว่า 50,000 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 3,300 บาท/ปี สูงสุด 86,527 บาท/ปี	
เฉลี่ย 42,875.9 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=13
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
อุปกรณ์การเพาะปักไม่เพียงพอ	5
บ่ออนุบาลบ่อดินไม่เพียงพอ	4
ขาดแรงงานประจำ	2
ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	2
ระบบการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ	1

จากตารางที่ 4.9 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ในการใช้งานฟาร์ม มากกว่าครึ่งมีโรงเรือนทั้งหมด 1 หลังส่วนใหญ่ใช้แรงงานประจำในงานฟาร์ม 1 คน และมีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ เฉลี่ย 29.56 คน มีบ่อพ่อแม่พันธุ์ เฉลี่ย 3.44 บ่อ ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์ เฉลี่ย 3,666.67 ตารางเมตร มีพ่อแม่พันธุ์ เฉลี่ย 2,100 ตัว บ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน เฉลี่ย 5.71 บ่อ มีขนาดเพาะพันธุ์บ่อดิน เฉลี่ย 3,228.57 ตารางเมตร บ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์ เฉลี่ย 4.75 บ่อ ขนาดบ่อเพาะบ่อซีเมนต์ เฉลี่ย 39.50 ตารางเมตร บ่ออนุบาลบ่อดิน เฉลี่ย 7.43 บ่อ ขนาดบ่ออนุบาลบ่อดิน เฉลี่ย 3,551.43 ตารางเมตร บ่ออนุบาลบ่อซีเมนต์ เฉลี่ย 9.11 บ่อ ขนาดบ่ออนุบาลบ่อซีเมนต์ เฉลี่ย 62.89 ตารางเมตร มีบ่อเลี้ยง เฉลี่ย 5.45 บ่อ ขนาดบ่อเลี้ยง เฉลี่ย 41,000 ตารางเมตร

ผลิตลูกปลาได้ เฉลี่ย 1,355,000 ตัว/ปี มีผลผลิตปลาเนื้อ 4,385.45 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 189,769 บาท/ปี มากกว่าครึ่งใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา มีรายรับ เฉลี่ย 182,131 บาท/ปี มีรายจ่าย เฉลี่ย 141,643 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 42,875.9 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับอุปกรณ์การเพาะปักไม่เพียงพอมากที่สุด รองลงมาคือ บ่ออนุบาลบ่อดินไม่เพียงพอ ขาดแรงงานประจำ และราคาผลผลิตไม่แน่นอน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	1
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	2
โรงเรือนทั้งหมด	
1 หลัง	2
2 หลัง	1
เฉลี่ย 1.3 หลัง	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	2
3 คน	1
เฉลี่ย 1.6 คน	
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
4 คน	1
6 คน	1
10 คน	1
เฉลี่ย 6.67 คน	
จำนวนบ่อเลี้ยง	
4 บ่อ	1
5 บ่อ	1
8 บ่อ	1
เฉลี่ย 5.67 บ่อ	
ขนาดบ่อเลี้ยง	
4,800 ตารางเมตร	1
12,000 ตารางเมตร	1
32,000 ตารางเมตร	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
จำนวนปอดิน	
4 ป่อ	1
5 ป่อ	2
เฉลี่ย 3 ป่อ	
ขนาดปอดิน	
4,800 ตารางเมตร	1
12,000 ตารางเมตร	1
19,200 ตารางเมตร	1
เฉลี่ย 12,000 ตารางเมตร	
จำนวนลูกกังที่ปล่อยทั้งหมด	
ไม่ระบุ	2
2,600,000 ตัว/ปี	1
มีผลผลิต	
12,000 กิโลกรัม/ปี	1
30,000 กิโลกรัม/ปี	2
เฉลี่ย 10,400 กิโลกรัม/ปี	
เป้าหมายรายได้	
2,028,000 บาท/ปี	1
7,000,000 บาท/ปี	1
ไม่ระบุ	1
เฉลี่ย 3,009,333.33 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	3
เงินบำรุงการศึกษา	3
รายรับ	
2,028,000 บาท/ปี	1
5,600,000 บาท/ปี	1
7,000,000 บาท/ปี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
เฉลี่ย 4,876,000 บาท/ปี	
รายจ่าย	
1,140,000 บาท/ปี	1
3,360,000 บาท/ปี	1
4,000,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 2,833,333.33 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
888,000 บาท/ปี	1
2,240,000 บาท/ปี	1
3,000,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 2,042,666.67 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
ระบบเก็บกักน้ำไม่ดี	1
สถานที่ตั้งไม่เอื้ออำนวย	1
ระบบการบริหารของวิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติ	1

จากตารางที่ 4.10 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน พบว่า มีเพียง 3 แห่งเท่านั้นที่ทำโครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ โดย 2 ใน 3 ระบุว่าวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ โดย 2 ใน 3 มีโรงเรือน 1 หลัง และมีแรงงาน 1 คน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบ เฉลี่ย 6.67 คน มีบ่อเลี้ยง เฉลี่ย 5.67 บ่อ มีขนาดบ่อเลี้ยง เฉลี่ย 16,266.67 ตารางเมตร 2 ใน 3 มีบ่อดิน 5 บ่อ ขนาดบ่อดิน เฉลี่ย 12,000 ตารางเมตร 2 ใน 3 ไม่ระบุจำนวนลูกกุ้งที่ปล่อยเลี้ยง

มีผลผลิต เฉลี่ย 10,400 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายเฉลี่ย 3,009,333.33 บาท/ปี โดยใช้แหล่งเงินทุนจากเงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 4,876,000 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 2,833,333.33 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 2,042,666.67 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับระบบเก็บกักน้ำไม่ดี สถานที่ตั้งไม่เอื้ออำนวย และระบบการบริหารของวิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา, เกี่ยวกับโครงการผลิตปลาเพื่อการค้า

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	3
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	-
โรงเรือนทั้งหมด	
2 หลัง	2
ไม่ระบุ	1
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
2 คน	1
ไม่ระบุ	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
4 คน	1
140 คน	1
ไม่ระบุ	1
จำนวนบ่อพ่อแม่พันธุ์	
1 บ่อ	1
10 บ่อ	1
ไม่ระบุ	1
ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์	
1,600 ตารางเมตร	2
ไม่ระบุ	1
จำนวนพ่อแม่พันธุ์	
1,200 ตัว	1
8,000 ตัว	1
ไม่ระบุ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
จำนวนบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน	
1 บ่อ	1
4 บ่อ	1
ไม่ระบุ	1
ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน	
1,600 ตารางเมตร	2
ไม่ระบุ	1
จำนวนบ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์	
7 บ่อ	1
30 บ่อ	2
ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์	
5 ตารางเมตร	1
10 ตารางเมตร	1
480 ตารางเมตร	1
เฉลี่ย 165 ตารางเมตร	
จำนวนบ่อเลี้ยง	
4 บ่อ	1
5 บ่อ	1
20 บ่อ	1
เฉลี่ย 9.67 บ่อ	
ขนาดบ่อเลี้ยง	
1,600 ตารางเมตร	1
2,000 ตารางเมตร	1
4,800 ตารางเมตร	1
เฉลี่ย 2,800 ตารางเมตร	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
จำนวนลูกปลาที่ปล่อยเลี้ยง	
12,000 ตัว/ปี	1
16,000 ตัว/ปี	1
1,000,000 ตัว/ปี	1
เฉลี่ย 342,66.67 ตัว/ปี	
มีผลผลิตปลาเนื้อ	
2,000 กิโลกรัม/ปี	1
4,000 กิโลกรัม/ปี	1
10,000 กิโลกรัม/ปี	1
เฉลี่ย 5,333.33 กิโลกรัม/ปี	
เป้าหมายรายได้	
60,000 บาท/ปี	1
750,000 บาท/ปี	1
900,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 570,000 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	3
เงินบำรุงการศึกษา	1
รายรับ	
60,000 บาท/ปี	1
258,505 บาท/ปี	1
900,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 406,168.33 บาท/ปี	
รายจ่าย	
34,500 บาท/ปี	1
204,333 บาท/ปี	1
830,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 356,277.67 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
กำไรสุทธิ	
25,500 บาท/ปี	1
54,172 บาท/ปี	1
70,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 49,890.67 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
ขาดแคลนน้ำ	1
ราคาอาหารแพง	1

จากตารางที่ 4.11 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตปลาเพื่อการค้า พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มี 2 แห่ง มีโรงเรียนทั้งหมดและมีแห่งละ 2 หลัง ใช้แรงงานประจำ 1 และ 2 คน และไม่ระบุ 1 แห่ง นักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 4 และ 140 คนไม่ระบุ 1 แห่ง บ่อพ่อแม่พันธุ์ 1 และ 10 บ่อ ไม่ระบุ 1 แห่ง ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์ 1,600 ตารางเมตร จำนวนพ่อแม่พันธุ์ 1,200 และ 8,000 ตัว ไม่ระบุ 1 แห่ง บ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน 1 และ 4 บ่อ ไม่ระบุ 1 แห่ง ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน 1,600 ตารางเมตร บ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์ 30 บ่อ (2 แห่ง) และ 7 บ่อ ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์เฉลี่ย 165 ตารางเมตร จำนวนบ่อเลี้ยงเฉลี่ย 9.67 บ่อ ขนาดบ่อเลี้ยงเฉลี่ย 2,800 ตารางเมตร จำนวนลูกปลาที่ปล่อยเลี้ยงเฉลี่ย 342,666.67 ตัว/ปี มีผลผลิตปลาเนื้อเฉลี่ย 5,333.33 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 570,000 บาท/ปี ใช้เงินงบประมาณทั้งสามแห่ง และใช้เงินบำรุงการศึกษาเป็นแหล่งเงินสนับสนุนอีกหนึ่งแห่ง รายรับเฉลี่ย 406,168.33 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 356,277.67 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 49,890.67 บาท

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขาดแคลนน้ำ และราคาอาหารแพง

ตารางที่ 4.12 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงปลากระพงขาวในบ่อดิน

รายการ	จำนวน (แห่ง)
	N=2
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	2
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	-
โรงเรือนทั้งหมด	
2 หลัง	2
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	2
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
4 คน	1
15 คน	1
เฉลี่ย 9.5 คน	
จำนวนบ่อเลี้ยง	
5 บ่อ	2
ขนาดบ่อเลี้ยง	
200 ตารางเมตร	1
4,880 ตารางเมตร	1
เฉลี่ย 2,540 ตารางเมตร	
จำนวนบ่ออนุบาลบ่อดิน	
5 บ่อ	1
ขนาดบ่ออนุบาลบ่อดิน	
4,800 ตารางเมตร	1
ลูกปลาที่ปล่อยเลี้ยง	
3,000 ตัว/ปี	1
20,000 ตัว/ปี	1
เฉลี่ย 11,500 ตัว/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=2
มีผลผลิต	
386 กิโลกรัม/ปี	1
17,000 กิโลกรัม/ปี	1
เฉลี่ย 8,693 กิโลกรัม/ปี	
เป้าหมายรายได้	
80,000 บาท/ปี	1
1,700,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 890,000 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	2
เงินบำรุงการศึกษา	2
รายรับ	
38,577 บาท/ปี	1
1,700,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 869,288.5 บาท/ปี	
รายจ่าย	
21,293 บาท	1
1,100,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 560,646.5 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
17,284 บาท/ปี	1
600,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 308,642 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
ขโมย	1
แรงงานไม่เพียงพอ	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.12 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน พบว่า มีเพียง 2 แห่งเท่านั้นที่ทำโครงการนี้ โดยทั้งสองระบุว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มีโรงเรือน 2 หลัง มีแรงงานประจำ 1 คน และมีนักศึกษารับผิดชอบโครงการ 4 คน และ 15 คน มีบ่อเลี้ยง 5 บ่อ ทั้งสองแห่ง ขนาดบ่อดินเฉลี่ย 2,540 ตารางเมตร ลูกปลาที่ปล่อยเลี้ยงเฉลี่ย 11,500 ตัว/ปี มีผลผลิตเฉลี่ย 8,693 กิโลกรัม/ปี โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 890,000 บาท/ปี และใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษาทั้งสองแห่ง มีรายรับเฉลี่ย 869,288.5 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 560,646.5 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 308,642 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขโมย และแรงงานไม่เพียงพอ

ตารางที่ 4.13 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=2
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	2
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	-
โรงเรียนทั้งหมด	
1 หลัง	1
4 หลัง	1
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	2
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
10 คน	1
15 คน	1
จำนวนบ่อพ่อแม่พันธุ์	
2 บ่อ	1
3 บ่อ	1
ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์	
1,600 ตารางเมตร	1
4,200 ตารางเมตร	1
จำนวนบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน	
3 บ่อ	1
5 บ่อ	1
ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน	
1,600 ตารางเมตร	1
4,200 ตารางเมตร	1
จำนวนบ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์	
5 บ่อ	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=2
ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์	
50 ตารางเมตร	1
100 ตารางเมตร	1
จำนวนบ่อเลี้ยง	
5 บ่อ	2
ขนาดบ่อเลี้ยง	
1,600 ตารางเมตร	1
4,800 ตารางเมตร	1
เฉลี่ย 3,200 ตารางเมตร	
จำนวนปลา/สัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยงได้	
50,000 ตัว/ปี	1
200,000 ตัว/ปี	1
เฉลี่ย 125,000 ตัว/ปี	
มีผลผลิตปลาเนื้อ	
10,000 กิโลกรัม/ปี	1
14,000 กิโลกรัม/ปี	1
เฉลี่ย 12,000 กิโลกรัม/ปี	
เป้าหมายรายได้	
1,000,000 บาท/ปี	1
3,500,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 2,250,000 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	2
เงินบำรุงการศึกษา	-
รายรับ	
1,000,000 บาท/ปี	1
3,500,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 2,250,000 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=2
รายจ่าย	
800,000 บาท	1
2,631,800 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 1,715,900 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
200,000 บาท/ปี	1
868,150 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 534,075 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
ขาดแรงงาน	1
ขโมย	1
พื้นที่เก็บกักน้ำไม่อยู่	1
อุปกรณ์ไม่พร้อม	1

จากตารางที่ 4.13 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง พบว่า มีเพียงสองแห่งที่ทำโครงการนี้ โดยทั้งสองมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มีโรงเรือน 1 หลัง และ 4 หลัง ตามลำดับ มีแรงงานประจำ 1 คน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 10 คน และ 15 คน มีปลาพ่อแม่พันธุ์ 2 และ 3 บ่อ ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์ 1,600 และ 4,200 ตารางเมตร บ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน 3 และ 5 บ่อ ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อดิน 1,600 และ 4,200 ตารางเมตร บ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์ 5 บ่อทั้งสองแห่ง ขนาดบ่อเพาะพันธุ์บ่อซีเมนต์ 50 และ 100 ตารางเมตร มีบ่อเลี้ยง 5 บ่อทั้งสองแห่ง ขนาดบ่อเลี้ยง 1,600 และ 4,800 ตารางเมตร จำนวนปลา/สัตว์น้ำที่เพาะได้เฉลี่ย 175,000 ตัว โดยตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 2,250,000 บาท/ปี และใช้เงินงบประมาณทั้งสองแห่ง มีรายรับเฉลี่ย 2,250,000 บาท รายจ่าย เฉลี่ย 1,715,900 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 534,075 บาท

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขาดแรงงาน ขโมย พื้นที่เก็บกักน้ำไม่อยู่ และอุปกรณ์ไม่พร้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเกี่ยวกับโครงการเลี้ยงปลาแรด

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=1
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	1
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	-
โรงเรียนทั้งหมด	
1 หลัง	1
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
60 คน	1
จำนวนบ่อเลี้ยง	
1 บ่อ	1
ขนาดบ่อเลี้ยง	
1,600 ตารางเมตร	1
จำนวนบ่ออนุบาลบ่อดิน	
1 บ่อ	1
ขนาดบ่ออนุบาลบ่อดิน	
850 ตารางเมตร	1
จำนวนปลาที่ปล่อยเลี้ยง	
6,000 ตัว/ปี	1
มีผลผลิต	
4,320 กิโลกรัม/ปี	1
เป้าหมายรายได้	
194,000 บาท/ปี	1
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	1
เงินบำรุงการศึกษา	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=1
รายรับ	
194,000 บาท/ปี	1
รายจ่าย	
130,970 บาท	1
กำไรสุทธิ	
63,420 บาท/ปี	1
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ น้ำขาดคุณภาพ	1

จากตารางที่ 4.14 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงปลาแรด พบว่า มีเพียง 1 แห่งเท่านั้นที่ทำโครงการเลี้ยงปลาแรด โดยระบุว่า วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มีโรงเรือน 1 หลัง มีแรงงานประจำ 1 คน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 60 คน มีบ่อเลี้ยง 1 บ่อ ขนาดบ่อเลี้ยง 1,600 ตารางเมตร มีบ่ออนุบาลบ่อดิน 1 บ่อ ขนาดบ่ออนุบาลบ่อดิน 850 ตารางเมตร จำนวนปลาที่ปล่อยลงเลี้ยง 6,000 ตัว/ปี มีผลผลิต 4,320 กิโลกรัม/ปี โคนตั้งเป้าหมายรายได้ 194,000 บาท/ปี และใช้เงินงบประมาณเป็นแหล่งเงินทุน มีรายรับ 194,000 บาท/ปี รายจ่าย 130,970 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ 63,420 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับน้ำขาดคุณภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=1
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	1
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
10 คน	1
จำนวนบ่อพ่อแม่พันธุ์	
4 บ่อ	1
ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์	
1,000 ตารางเมตร	1
จำนวนบ่อแม่พันธุ์	
5,000 ตัว	1
จำนวนบ่อเพาะบ่อดิน	
7 บ่อ	1
ขนาดบ่อเพาะบ่อดิน	
200 ตารางเมตร	1
จำนวนบ่อเพาะบ่อซีเมนต์	
2 บ่อ	1
ขนาดบ่อเพาะบ่อซีเมนต์	
300 ตารางเมตร	1
จำนวนบ่ออนุบาล	
2 บ่อ	1
ขนาดบ่ออนุบาล	
120 ตารางเมตร	1
จำนวนลูกกบ	
20,000 ตัว/ปี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่รวบรวมไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=1
ผลผลิตกบขุน	
5,000 กิโลกรัม/ปี	1
เป้าหมายรายได้	
15,000 บาท/ปี	1
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	1
รายรับ	
15,000 บาท/ปี	1
รายจ่าย	
10,000 บาท	1
กำไรสุทธิ	
5,000 บาท/ปี	1
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ	
ขโมย	1
ขาดแคลนพ่อแม่พันธุ์	1
กบไม่โต	1
ขาดแรงงาน	1

จากตารางที่ 4.15 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ ฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ มีแรงงานประจำ 1 คน มีนักศึกษารับผิดชอบโครงการ 10 คน บ่อพ่อแม่พันธุ์ 4 บ่อ ขนาดบ่อพ่อแม่พันธุ์ 1,000 ตารางเมตร จำนวนพ่อแม่พันธุ์ 5,000 ตัว บ่อเพาะบ่อดิน 7 บ่อ ขนาดบ่อเพาะบ่อดิน 200 ตารางเมตร บ่อเพาะบ่อซีเมนต์ 2 บ่อ ขนาดบ่อเพาะบ่อซีเมนต์ 300 ตารางเมตร บ่ออนุบาล 2 บ่อ ขนาดบ่ออนุบาล 120 ตารางเมตร จำนวนลูกกบ 20,000 ตัว/ปี ผลผลิตกบขุน 5,000 กิโลกรัม/ปี เป้าหมายรายได้ 15,000 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณเป็นแหล่งเงินทุน รายรับ 15,000 บาท/ปี รายจ่าย 10,000 บาท/ปี และกำไรสุทธิ 5,000 บาท/ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขโมย ขาดแคลนพ่อแม่พันธุ์ กบไม่โต และขาดแรงงานขั้นตอนการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเกี่ยวกับโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=15
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	9
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	6
โรงเรือนทั้งหมด	
1 หลัง	11
2 หลัง	4
โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมพาสเจอร์ไรซ์	
1 หลัง	14
2 หลัง	1
เครื่องผลิตนมพาสเจอร์ไรซ์	
1 เครื่อง	13
2 เครื่อง	2
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1-3 คน	11
4-6 คน	2
มากกว่า 6 คน	2
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 13 คน เฉลี่ย 3.47 คน	
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 6 คน	4
6-10 คน	5
มากกว่า 10 คน	4
ไม่มี	2
ต่ำสุด 3 คน สูงสุด 30 คน เฉลี่ย 11 คน	
ปริมาณน้ำนมดิบที่วิทยาลัยผลิตได้	
น้อยกว่า 51 กิโลกรัม/วัน	4
51-100 กิโลกรัม/วัน	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=15
มากกว่า 100 กิโลกรัม/วัน	8
ต่ำสุด 30 กิโลกรัม/วัน สูงสุด 500 กิโลกรัม/วัน	
เฉลี่ย 190.67 กิโลกรัม/วัน	
ปริมาณน้ำนมดิบที่ได้รับจากเกษตรกร	
น้อยกว่า 101 กิโลกรัม/วัน	1
101-1,000 กิโลกรัม/วัน	5
มากกว่า 1,000 กิโลกรัม/วัน	3
ไม่ได้รับ	6
ต่ำสุด 100 กิโลกรัม/วัน สูงสุด 2,298 กิโลกรัม/วัน	
เฉลี่ย 601.897 กิโลกรัม/วัน	
ปริมาณน้ำนมดิบที่เข้าโรงงาน	
น้อยกว่า 101 กิโลกรัม/วัน	4
101-1,000 กิโลกรัม/วัน	7
มากกว่า 1,000 กิโลกรัม/วัน	4
ต่ำสุด 35 กิโลกรัม/วัน สูงสุด 2,425 กิโลกรัม/วัน	
เฉลี่ย 753.33 กิโลกรัม/วัน	
ปริมาณนมผงคืนรูปที่ใช้	
น้อยกว่า 51 กิโลกรัม/วัน	4
51-100 กิโลกรัม/วัน	2
มากกว่า 100 กิโลกรัม/วัน	6
ไม่ได้ใช้	3
ต่ำสุด 2 กิโลกรัม/วัน สูงสุด 6,750 กิโลกรัม/วัน	
เฉลี่ย 867.07 กิโลกรัม/วัน	
ผลิตน้ำนมพลาสเจอร์ไรซ์ ขนาด 200 ซีซี	
น้อยกว่า 100,001 ถุง/ปี	3
100,001-1,000,000 ถุง/ปี	5
มากกว่า 1,000,000 ถุง/ปี	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=15
ผลิตน้ำมันมพลาสเจอร์ไรซ์ ขนาด 150 ซีซี	
40,000 ถุง/ปี	1
80,000 ถุง/ปี	1
130,000 ถุง/ปี	1
ไม่ได้ผลิต	12
ต่ำสุด 40,000 ถุง/ปี สูงสุด 130,000 ถุง/ปี เฉลี่ย 16,666.7 ถุง/ปี	
ผลิตน้ำมันมพลาสเจอร์ไรซ์ ขนาด 1,000 ซีซี	
4,000 ถุง/ปี	1
18,400 ถุง/ปี	1
ไม่ได้ผลิต	13
เฉลี่ย 1,493.33 ถุง/ปี	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปี	5
1,000,001-10,000,000 บาท/ปี	6
มากกว่า 10,000,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 50,000 บาท/ปี สูงสุด 38,250,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 9,187,715 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	8
เงินบำรุงการศึกษา	10
รายรับ	
น้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปี	5
1,000,001-10,000,000 บาท/ปี	6
มากกว่า 10,000,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 50,000 บาท/ปี สูงสุด 39,675,677 บาท/ปี	
เฉลี่ย 9,607,767 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=15
รายจ่าย	
น้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปี	5
1,000,001-10,000,000 บาท/ปี	8
มากกว่า 10,000,000 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 37,500 บาท/ปี สูงสุด 34,899,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 8,093,358 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	3
100,001-1,000,000 บาท/ปี	3
มากกว่า 1,000,000 บาท/ปี	6
ต่ำสุด 12,500 บาท/ปี สูงสุด 6,349,597 บาท/ปี	
เฉลี่ย 1,514,408 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
การเบิกจ่ายเงินยังติดระบบราชการไม่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจ	6
เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ชำรุด	4
โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมมีขนาดเล็ก	4
มีการแข่งขันในระบบตลาดสูง	4
ผู้ประกอบการขาดขวัญและกำลังใจ	2
คุณภาพน้ำนมดิบของเกษตรกรไม่ได้มาตรฐาน	1

จากตารางที่ 4.16 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานพร้อม/สมบูรณ์ ครึ่งหนึ่งมีโรงเรือนทั้งหมด 1 หลัง เกือบทั้งหมดมีโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมพลาสเจอร์ไรซ์ 1 หลัง ส่วนใหญ่มีเครื่องผลิตนมพลาสเจอร์ไรซ์ 1 เครื่อง มากกว่าครึ่งมีแรงงานประจำ 1-3 คน เฉลี่ย 3.47 คน มีนักศึกษารับผิดชอบโครงการ 6-10 คนมากที่สุด เฉลี่ย 11 คน มากกว่าครึ่งมีปริมาณน้ำนมดิบที่วิทยาลัยผลิตได้มากกว่า 100 กิโลกรัม/วัน เฉลี่ย 190.67 กิโลกรัม/วัน ปริมาณน้ำนมดิบที่ได้รับจากเกษตรกร 101-1,000 กิโลกรัม/วันมากที่สุด เฉลี่ย 601.897 กิโลกรัม/วัน ปริมาณน้ำนมดิบที่ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดิบที่เข้าโรงงาน 101-1,000 กิโลกรัม/วันมากที่สุด เฉลี่ย 753.33 กิโลกรัม/วัน ปริมาณนมผงคั้น
รูปที่ใช้ มากกว่า 100 กิโลกรัม/วัน มากที่สุด เฉลี่ย 867.07 กิโลกรัม/วัน ผลิตน้ำมันพลาสเจอร์
ไรซ์ขนาด 200 ซีซี. ได้มากกว่า 1,000,000 ถุง/ปีมากที่สุด เฉลี่ย 2,248,310 ถุง/ปี ส่วนขนาด
150 และ 1,000 ซีซี. มีเพียง 3 แห่ง และ 2 แห่งที่ผลิตตามลำดับ

เป้าหมายรายได้ ระหว่าง 1,000,001-10,000,000 บาท/ปี มากที่สุด เฉลี่ย 9,187,715
บาท/ปี โดยมากกว่าครึ่งใช้เงินบำรุงการศึกษา และเงินงบประมาณ มีรายรับระหว่าง
1,000,001-10,000,000 บาท/ปี มากที่สุด เฉลี่ย 9,607,767 บาท/ปี มากกว่าครึ่งมีรายจ่าย
ระหว่าง 1,000,001-10,000,000 บาท/ปี เฉลี่ย 8,093,358 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิมากกว่า
1,000,000 บาท/ปี มากที่สุด เฉลี่ย 1,514,408 บาท/ปี

มีปัญหาลุप्तรรคเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินยังติดระบบราชการไม่เอื้ออำนวยต่อการทำ
ธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ชำรุด โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมมี
ขนาดเล็ก และมีการแข่งขันในระบบตลาดสูง

ตารางที่ 4.17 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการแปรรูปผักและผลไม้

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	1
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	2
พื้นที่ปลูกทั้งหมด	
ผักรวม 10 ไร่	1
มะพร้าว 5 ไร่	1
มะม่วง 5 ไร่	1
ลำไย 20 ไร่	1
โรงงานแปรรูปผักและผลไม้	
1 หลัง	3
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	3
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
5 คน	1
10 คน	1
40 คน	1
แปรรูปน้ำผักได้	
น้ำผักรวม 4,000 กระป๋อง/ปี	1
น้ำผักรวม 20,000 กระป๋อง/ปี	1
แปรรูปน้ำผลไม้ได้	
น้ำมะม่วง 357 กระป๋อง/ปี	1
น้ำมะพร้าวอ่อน 8,000 กระป๋อง/ปี	1
น้ำลิ้นจี่ 80,000 กระป๋อง/ปี	1
เป้าหมายรายได้	
10,000 บาท/ปี	1
100,000 บาท/ปี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
800,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 303,333.33 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	1
เงินบำรุงการศึกษา	2
รายได้	
43,575 บาท/ปี	1
180,000 บาท/ปี	1
800,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 341,191.67 บาท/ปี	
รายจ่าย	
34,379 บาท/ปี	1
100,000 บาท/ปี	1
700,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 275,126.33 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
9,163 บาท/ปี	1
80,000 บาท/ปี	1
100,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 63,054.33 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
ตลาดค่อนข้างจำกัด	2
ติดขัดกฎระเบียบราชการ	1
สถานที่เก็บไม่พร้อมทำให้เกิดการสูญหาย	1

จากตารางที่ 4.17 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการแปรรูปผักและผลไม้ พบว่า มีเพียง 3 แห่งที่ทำโครงการนี้ โดย 2 ใน 3 ระบุว่าวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พร้อม/สมบูรณ์ โดยมีพื้นที่ปลูกผักรวม 10 ไร่ มะพร้าว 5 ไร่ มะม่วง 5 ไร่ และ ลำไย 20 ไร่ มี โรงงานแปรรูปผักและผลไม้ 1 หลัง ทั้ง 3 แห่ง มีแรงงานประจำ 1 คนทั้ง 3 แห่ง มีนักศึกษาที่ รับผิดชอบโครงการ 5, 10 และ 40 คนตามลำดับ โดยแปรรูปน้ำผักรวม 4,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) 20,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) แปรรูปน้ำมะม่วง 357 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) น้ำมะพร้าวอ่อน 8,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) และน้ำลิ้นจี่ 80,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) โคนตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 303,333.33 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินประมาณ 2 และ 1 แห่ง ตามลำดับ มี รายรับเฉลี่ย 341,191.67 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 278,126.33 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ 63,054.33 บาท/ปี

มีปัญหาลุप्तรรคเกี่ยวกับตลาดค่อนข้างจำกัด และมีปัญหาเรื่องติดขัดกฎระเบียบราชการ และสถานที่เก็บไม่พร้อมทำให้เกิดการสูญหาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการขยายพันธุ์ไม้ผล

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=9
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	5
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	4
พื้นที่ทั้งหมด	
น้อยกว่า 11 ไร่	5
11-20 ไร่	2
มากกว่า 20 ไร่	2
ต่ำสุด 2 ไร่ สูงสุด 46 ไร่ เฉลี่ย 15 ไร่	
โรงเรือนเพาะชำกล้า	
1 หลัง	8
2 หลัง	1
ต่ำสุด 1 หลัง สูงสุด 2 หลัง เฉลี่ย 1.11 หลัง	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	7
ไม่มี	2
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 21 คน	3
21-30 คน	5
มากกว่า 30 คน	1
ต่ำสุด 10 คน สูงสุด 120 คน เฉลี่ย 34.11 คน	
ขยายพันธุ์พืชได้	
มะม่วง	
215 กิ่ง/ปี	1
2,000 กิ่ง/ปี	1
3,000 กิ่ง/ปี	1
5,000 กิ่ง/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=9
ลำไย	
1,000 กิ่ง/ปี	1
3,000 กิ่ง/ปี	1
ส้มโอ 500 กิ่ง/ปี	1
ฝรั่ง 800 กิ่ง/ปี	1
ไม้ระบูนพันธุ์ไม้ผล 1,000 กิ่ง/ปี	1
3,000 กิ่ง/ปี	1
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	4
10,001-100,000 บาท/ปี	1
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 2,500 บาท/ปี สูงสุด 150,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 69,666.7 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	5
เงินบำรุงการศึกษา	6
รายรับ	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	4
50,001-100,000 บาท/ปี	2
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 3,200 บาท/ปี สูงสุด 132,500 บาท/ปี	
เฉลี่ย 64,070.2 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	3
10,001-50,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 50,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 1,500 บาท/ปี สูงสุด 50,050 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=9
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	3
10,001-50,000 บาท/ปี	2
มากกว่า 50,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 830 บาท/ปี สูงสุด 107,500 บาท/ปี	
เฉลี่ย 45,565.6 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
ตลาดไม่แน่นอนทำให้การจำหน่ายไม่ตรงกับเป้าหมาย	8
ต้นทุนยังไม่เพียงพอ	5
ขาดแรงงานประจำ	4
ขาดแหล่งน้ำ	1

จากตารางที่ 4.18 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการขยายพันธุ์ไม้ผล พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์พร้อม/สมบูรณ์ มากกว่าครึ่งมีพื้นที่น้อยกว่า 11 ไร่ เฉลี่ย 15 ไร่ ส่วนใหญ่มีโรงเรือนเพาะชำกล้า 1 หลัง ส่วนใหญ่มีแรงงานประจำ 1 คน มากกว่าครึ่งมีนักศึกษารับผิดชอบโครงการระหว่าง 21-30 คน เฉลี่ย 34.11 คน ขยายพันธุ์มะม่วง 215, 2,000 และ 3,000 กิ่ง/ปี อย่างละ 1 แห่ง และ 5,000 กิ่ง/ปี (2 แห่ง) กิ่งลำไย 1,000 และ 3,000 กิ่ง/ปี อย่างละ 1 แห่ง ส้มโอ 500 กิ่ง/ปี ฝรั่ง 8000 กิ่ง/ปี และไม่ระบุ พันธุ์ไม้ผล 1,000 และ 3,000 กิ่ง/ปี อย่างละ 1 แห่ง โดยตั้งเป้าหมายรายได้ไม่น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี มากที่สุด เฉลี่ย 69,666.7 บาท/ปี มากกว่าครึ่งใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ มีรายรับน้อยกว่า 50,001 บาท/ปี มากที่สุดเฉลี่ย 64,070.2 บาท/ปี มากกว่าครึ่งมีรายจ่ายระหว่าง 10,001-50,000 บาท/ปี เฉลี่ย 21,504.6 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิมากกว่า 50,000 บาท/ปีมากที่สุด เฉลี่ย 45,565.6 บาท/ปี

ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการตลาดไม่แน่นอนทำให้การจำหน่ายไม่ตรงกับเป้าหมาย รองลงมาคือ ต้นทุนยังไม่เพียงพอ และขาดแรงงานประจำ

ตารางที่ 4.19 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการสวนไม้ผลเชิงธุรกิจ

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	3
พื้นที่ทั้งหมด	
ชนุน 25 ไร่	1
ทุเรียน 125 ไร่	1
ไม่ระบุ 115 ไร่	1
เฉลี่ย 88.33 ไร่	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
2 คน	1
6 คน	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
16 คน	1
20 คน	1
ไม่มี	1
ผลผลิตทั้งหมด	
ชนุน 22,000 กิโลกรัม/ปี	1
ทุเรียน 14,285 กิโลกรัม/ปี	1
ไม่มี	1
เป้าหมายรายได้	
60,000 บาท/ปี	1
400,000 บาท/ปี	1
550,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 336,666.67 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	2
เงินบำรุงการศึกษา	1
รายรับ	
55,029 บาท/ปี	1
550,000 บาท/ปี	1
751,824 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 452,284.33 บาท/ปี	
รายจ่าย	
35,001 บาท/ปี	1
88,237 บาท/ปี	1
279,500 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 134,245.67 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
20,000 บาท/ปี	1
270,500 บาท/ปี	1
663,587 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 318,039 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานรายการ	
ขโมย	2
ระบบน้ำไม่สมบูรณ์	2
ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	2
โรคแมลงรบกวน	1

จากตารางที่ 4.19 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการสวนไม้ผลเชิงธุรกิจ พบว่า มี 3 แห่งที่ทำโครงการนี้ โดยทั้ง 3 มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานพร้อม/สมบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกขุ่น 25 ไร่ ทุเรียน 125 ไร่ และ ไม้ระพู 115 ไร่ ตามลำดับ มีแรงงานการค้ำไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประจำ 1, 2 และ 6 คน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 16, 20 และไม่ระบุ มีผลผลิตทั้งหมด
 ขนุน 22,000 กิโลกรัม/ปี ทูเรียน 14,285 กิโลกรัม/ปี โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 336,666.67
 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ 2 และ 1 แห่งตามลำดับ มีรายรับเฉลี่ย
 452,284.33 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 134,245.67 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 318,039 บาท/ปี
 มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขโมย ระบบน้ำไม่สมบูรณ์ และราคาผลผลิตไม่แน่นอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการฟาร์มโคนม

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	6
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	5
พื้นที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงโคนม	
น้อยกว่า 51 ไร่	5
51-100 ไร่	2
มากกว่า 100 ไร่	4
ต่ำสุด 5 ไร่ สูงสุด 300 ไร่ เฉลี่ย 90.27 ไร่	
โรงรีดนม	
1 หลัง	9
2 หลัง	1
ไม่มี	1
โรงเรือนเลี้ยงลูกโค	
1 หลัง	8
ไม่มี	3
โรงเรือนเลี้ยงโครุ่น	
1 หลัง	9
ไม่มี	2
โรงเรือนเลี้ยงแม่พันธุ์โคนม	
1 หลัง	9
2 หลัง	1
ไม่มี	1
จำนวนโคนมทั้งหมด	
น้อยกว่า 26 ตัว	4
26-50 ตัว	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
ต่ำสุด 15 ตัว สูงสุด 115 ตัว เฉลี่ย 41.18 ตัว	
ลูกโคเพศผู้	
1-5 ตัว	8
6-10 ตัว	1
ไม่มี	2
ต่ำสุด 1 ตัว สูงสุด 10 ตัว เฉลี่ย 2.64 ตัว	
ลูกโคเพศเมีย	
1-5 ตัว	9
6-10 ตัว	1
ไม่มี	1
ต่ำสุด 2 ตัว สูงสุด 7 ตัว เฉลี่ย 3.64 ตัว	
จำนวนโครุ่น	
น้อยกว่า 6 ตัว	4
6-10 ตัว	2
มากกว่า 10 ตัว	2
ไม่มี	3
ต่ำสุด 2 ตัว สูงสุด 39 ตัว เฉลี่ย 6.91 ตัว	
จำนวนโคสาวตั้งท้อง	
น้อยกว่า 6 ตัว	5
6-10 ตัว	3
มากกว่า 10 ตัว	1
ไม่มี	2
ต่ำสุด 2 ตัว สูงสุด 15 ตัว เฉลี่ย 5.64 ตัว	
จำนวนแม่โครีตนม	
น้อยกว่า 11 ตัว	5
11-20 ตัว	5
มากกว่า 20 ตัว	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
จำนวนแมโคนมแห้ง	
น้อยกว่า 6 ตัว	5
6-10 ตัว	4
มากกว่า 10 ตัว	2
ต่ำสุด 2 ตัว สูงสุด 13 ตัว เฉลี่ย 6.64 ตัว	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1-3 คน	10
4-6 คน	1
ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน เฉลี่ย 1.91 คน	
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 6 คน	5
6-10 คน	2
มากกว่า 10 คน	1
ไม่มี	3
ต่ำสุด 2 คน สูงสุด 13 คน เฉลี่ย 4.55 คน	
สามารถผลิตน้ำมันดิบได้	
น้อยกว่า 101 กิโลกรัม/วัน	7
101-200 กิโลกรัม/วัน	2
มากกว่า 200 กิโลกรัม/วัน	2
ต่ำสุด 40 กิโลกรัม/วัน สูงสุด 550 กิโลกรัม/วัน	
เฉลี่ย 141.82 กิโลกรัม/วัน	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 250,001 บาท/ปี	4
250,001-500,000 บาท/ปี	3
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 50,000 บาท/ปี สูงสุด 2,000,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 706,105 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	6
เงินบำรุงการศึกษา	8
รายรับ	
น้อยกว่า 250,001 บาท/ปี	5
250,001-500,000 บาท/ปี	2
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	4
ต่ำสุด 39,600 บาท/ปี สูงสุด 2,150,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 644,205 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	3
100,001-500,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 25,000 บาท/ปี สูงสุด 1,515,800 บาท/ปี	
เฉลี่ย 469,423 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	5
100,001-500,000 บาท/ปี	5
มากกว่า 500,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 13,600 บาท/ปี สูงสุด 969,990 บาท/ปี	
เฉลี่ย 174,782 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
อัตราสมติดต่ำ	3
ขาดบุคลากรผู้ชำนาญ	3
แม่โคให้น้ำนมต่ำ	3
แม่โคมีอายุมาก	2
เครื่องจักรวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.20 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการฟาร์มโคนม พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มีพื้นที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ เฉลี่ย 90.27 ไร่ ส่วนใหญ่มีโรงรีดนม 1 หลัง มากกว่าครึ่งมีโรงเรือนเลี้ยงลูกสุกร 1 หลัง ส่วนใหญ่มีโรงเรือนเลี้ยงโครุ่น 1 หลัง และโรงเรือนเลี้ยงแม่พันธุ์โคนม 1 หลัง

มีโคนมทั้งหมด 26-50 ตัวมากที่สุด เฉลี่ย 41.18 ตัว มากกว่าครึ่งมีลูกโคเพศผู้ 1-5 ตัว ส่วนใหญ่มีลูกโคเพศเมีย 1-5 ตัว มีโครุ่น น้อยกว่า 5 ตัวมากที่สุด เฉลี่ย 6.91 ตัว โคนสาวตั้งท้อง น้อยกว่า 6 ตัว มากที่สุด เฉลี่ย 5.64 ตัว มีแม่โครีดนม น้อยกว่า 6 ตัว และ 6-10 ตัว เท่ากัน เฉลี่ย 12.91 ตัว แม่โคนมแห้งน้อยกว่า 6 ตัวมากที่สุด เฉลี่ย 6.64 ตัว

ส่วนใหญ่มีแรงงานประจำ 1-3 คน และมีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ น้อยกว่า 6 คน มากที่สุด เฉลี่ย 4.55 คน มากกว่าครึ่งสามารถผลิตนํ้านมดิบได้น้อยกว่า 101 กิโลกรัม/วัน เฉลี่ย 141.82 กิโลกรัม/วัน โดยตั้งเป้าหมายรายได้ไม่น้อยกว่า 250,001 และ มากกว่า 500,000 บาท/ปีมากที่สุด เท่ากัน เฉลี่ย 706,105 บาท/ปี มากกว่าครึ่งใช้แหล่งเงินทุนจากเงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ มีรายรับน้อยกว่า 250,001 บาท/ปีมากที่สุด เฉลี่ย 644,205 บาท/ปี มีรายจ่ายระหว่าง 100,001-500,000 บาท/ปี มากที่สุด เฉลี่ย 469,423 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี และ 100,001-500,000 บาท/ปี มากที่สุด เท่ากัน เฉลี่ย 174,782 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทน ขาดบุคลากรผู้ชำนาญ และแม่โคให้นํ้านมต่ำ

ตารางที่ 4.21 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	4
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	7
ชนิดไม้ดอก	
ดาวเรือง	4
กุหลาบ	1
หมากเหลือง	1
ไม่ระบุ	5
พื้นที่ทั้งหมด	
น้อยกว่า 2 ไร่	4
2-3 ไร่	4
มากกว่า 3 ไร่	3
ต่ำสุด 0.25 ไร่ สูงสุด 5 ไร่ เฉลี่ย 2.55 ไร่	
โรงเรือนเพาะชำกล้า	
1 หลัง	2
2 หลัง	4
3 หลัง	2
4 หลัง	1
5 หลัง	1
ไม่มี	1
ต่ำสุด 1 หลัง สูงสุด 5 หลัง เฉลี่ย 2.27 หลัง	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	9
2 คน	1
ไม่มี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 11 คน	3
11-20 คน	2
มากกว่า 20 คน	2
ไม่มี	4
ต่ำสุด 10 คน สูงสุด 90 คน เฉลี่ย 18.64 คน	
ไม้ดอกที่ปลูก	
ดาวเรือง	5
กุหลาบ	1
กล้วยไม้	1
ไม้กระถาง	1
เอื้องหนาว	1
ไม้ระแนง	2
ไม้ประดับ	
หมากเหลือง	2
หมากแดง	1
ปรงญี่ปุ่น	1
เฟื่องฟ้า	1
เฟิร์น	1
ไม้ใบ	1
ไม่ได้ปลูก	4
ผลิตไม้ดอกได้ (กระถาง/ปี)	
500 กระถาง/ปี	1
1,000 กระถาง/ปี	2
15,000 กระถาง/ปี	1
ไม่มี	7
เฉลี่ย 4,125 กระถาง/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
ผลิตไม้ดอกได้ (ถุง/ปี)	
500 ถุง/ปี	1
20,000 ถุง/ปี	2
ไม่มี	8
ผลิตไม้ประดับได้ (กระถาง/ปี)	
น้อยกว่า 1,001 กระถาง/ปี	2
1,001-5,000 กระถาง/ปี	2
มากกว่า 5,000 กระถาง/ปี	3
ไม่มี	4
ต่ำสุด 350 กระถาง/ปี สูงสุด 50,000 กระถาง/ปี	
เฉลี่ย 5,995.45 กระถาง/ปี	
ผลิตไม้ประดับได้ (ถุง/ปี)	
น้อยกว่า 1,001 ถุง/ปี	2
1,001-5,000 ถุง/ปี	4
มากกว่า 5,000 ถุง/ปี	2
ไม่มี	3
ต่ำสุด 500 ถุง/ปี สูงสุด 20,000 ถุง/ปี เฉลี่ย 4,181.82 ถุง/ปี	
ตัดไม้ดอกได้	
7,000 ดอก/ปี	1
10,000 ดอก/ปี	2
76,000 ดอก/ปี	1
ไม่มี	7
เฉลี่ย 9,363.64 ดอก/ปี	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	7
50,001-100,000 บาท/ปี	1
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=11
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	5
เงินบำรุงการศึกษา	10
รายรับ	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	6
50,001-100,000 บาท/ปี	2
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 15,000 บาท/ปี สูงสุด 287,000 บาท/ปี เฉลี่ย 99,696.6 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	3
10,001-100,000 บาท/ปี	6
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 6,391 บาท/ปี สูงสุด 235,000 บาท/ปี เฉลี่ย 65,440.1 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	2
10,001-50,000 บาท/ปี	7
มากกว่า 50,000 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 5,000 บาท/ปี สูงสุด 150,000 บาท/ปี เฉลี่ย 33,679.1 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
ระบบน้ำไม่สมบูรณ์	5
แรงงานไม่เพียงพอ	4
โรคแมลงรบกวน	4
ตลาดไม่แน่นอน	3
พันธุ์ไม้ถูกใช้บริจาดกับหน่วยงานราชการจึงไม่เกิดรายได้	2
โรงเรียนชำรุด	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.21 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พบว่า มากกว่าครึ่งวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ โดยปลูกดาวเรืองมากที่สุด (4 แห่ง) พื้นที่ปลูกทั้งหมดเฉลี่ย 2.55 ไร่ มีโรงเรือนเพาะชำ 2 หลังมากที่สุด เฉลี่ย 2.27 หลัง ส่วนใหญ่มีแรงงานประจำ 1 คน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 11 คนมากที่สุด เฉลี่ย 18.64 คน โดยไม้ดอกที่ปลูก ดาวเรืองมากที่สุด (5 แห่ง) ไม้ประดับ หมากร่องมากที่สุด (2 แห่ง) ผลิตไม้ดอกได้ 500 และ 15,000 กระถาง/ปี อย่างละ 1 แห่ง และ 1,000 กระถาง/ปี 2 แห่ง ผลิตไม้ดอกได้ 500 ฤง/ปี 1 แห่ง และ 20,000 ฤง/ปี 2 แห่ง ผลิตไม้ประดับได้ มากกว่า 5,000 กระถาง/ปีมากที่สุด 3 แห่ง ผลิตไม้ประดับได้ 1,001-5,000 ฤง/ปีมากที่สุด และ ไม้ตัดดอก 10,000 ดอก/ปี มากที่สุด

มากกว่าครึ่งตั้งเป้าหมายรายได้ น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี เฉลี่ย 87,000 บาท/ปี โดยใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ (5 แห่งและ 10 แห่ง) มากกว่าครึ่งมีรายรับน้อยกว่า 50,001 บาท/ปี เฉลี่ย 99,696.6 บาท/ปี มากกว่าครึ่งมีรายจ่ายระหว่าง 10,001-100,000 บาท/ปี เฉลี่ย 65,440.1 บาท/ปี และมากกว่าครึ่งมีกำไรสุทธิระหว่าง 10,001-100,000 บาท/ปี เฉลี่ย 33,679.1 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับระบบน้ำไม่สมบูรณ์มากที่สุด รองลงมาคือ แรงงานไม่เพียงพอ โรคแมลงรบกวน และตลาดไม่แน่นอน

ตารางที่ 4.22 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	4
พื้นที่ทั้งหมด	
น้อยกว่า 101 ไร่	3
มากกว่า 100 ไร่	1
ต่ำสุด 30 ไร่ สูงสุด 150 ไร่ เฉลี่ย 60 ไร่	
โรงเก็บเมล็ดข้าวเปลือก	
1 หลัง	2
2 หลัง	1
ไม่มี	1
โรงสีข้าว	
1 หลัง	3
ไม่มี	1
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	3
2 คน	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
3 คน	1
20 คน	1
300 คน	1
ไม่มี	1
เฉลี่ย 80.75 คน	
ผลผลิตข้าวเปลือก	
18 ตัน/ปี	1
30 ตัน/ปี	1
50 ตัน/ปี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
60 ต้น/ปี	1
เฉลี่ย 158 ต้น/ปี	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 200,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 200,000 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 120,000 บาท/ปี สูงสุด 465,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 246,250 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	4
เงินบำรุงการศึกษา	-
รายรับ	
น้อยกว่า 200,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 200,000 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 120,000 บาท/ปี สูงสุด 542,000 บาท/ปี เฉลี่ย 265,500 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	3
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 70,000 บาท/ปี สูงสุด 425,000 บาท/ปี เฉลี่ย 170,000 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	3
มากกว่า 100,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 5,000 บาท/ปี สูงสุด 150,000 บาท/ปี เฉลี่ย 70,500 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
น้ำท่วม	1
หนูทำลาย	1
ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน	1
ขาดเครื่องจักร	1

เอกสารนี้โรงเรียนได้จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.22 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว พบว่า ทั้งหมดมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ ส่วนใหญ่มีพื้นที่ทั้งหมดน้อยกว่า 101 ไร่ ครึ่งหนึ่งมีโรงเก็บเมล็ดข้าวเปลือก 1 หลัง มีโรงสีข้าวเป็นของตนเอง 3 แห่ง มีแรงงานประจำ 1 คน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 3, 20 และ 300 คน เฉลี่ย 80.75 คน ไม่มี 1 แห่ง ผลิตข้าวเปลือกได้ 18, 30, 50 และ 60 ตัน/ปี ตามลำดับ เฉลี่ย 158 ตัน/ปี

มีเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 246,250 บาท/ปี โดยใช้เงินประมาณอย่างเดียวย รายรับเฉลี่ย 265,500 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 170,000 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 70,500 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับน้ำท่วม หนูทำลาย ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ขาดเครื่องจักร และโรงสีข้าวชำรุด

ตารางที่ 4.23 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการปลูกกล้วยเพื่อการค้า

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	3
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	1
พื้นที่ทั้งหมด	
น้อยกว่า 51 ไร่	3
มากกว่า 51 ไร่	1
ต่ำสุด 36 ไร่ สูงสุด 95 ไร่ เฉลี่ย 55.25 ไร่	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
ไม่มี	3
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
30 คน	1
60 คน	1
ไม่มี	2
ต่ำสุด 30 คน สูงสุด 60 คน เฉลี่ย 60 คน	
ผลผลิตกล้วยได้	
น้อยกว่า 100 ตัน/ปี	2
มากกว่า 100 ตัน/ปี	1
ไม่ระบุ	1
ต่ำสุด 37 ตัน/ปี สูงสุด 1,082 ตัน/ปี เฉลี่ย 623 ตัน/ปี	
เป้าหมายรายได้	
640,000 บาท/ปี	1
ไม่ระบุ	3
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	2
เงินบำรุงการศึกษา	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สร้างขึ้นสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
รายรับ	
น้อยกว่า 300,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 300,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 210,000 บาท/ปี สูงสุด 657,757 บาท/ปี	
เฉลี่ย 444,717.50 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 100,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 80,000 บาท/ปี สูงสุด 227,082 บาท/ปี	
เฉลี่ย 148,021.25 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 200,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 200,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 22,000 บาท/ปี สูงสุด 436,675 บาท/ปี เฉลี่ย 248,697 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
การปฏิบัติงานไม่คล่องตัว	2
ขาดแคลนน้ำ	2
พื้นที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกอ้อย	1

จากตารางที่ 4.23 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า พบว่า 3 ใน 4 มีวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานพร้อม/สมบูรณ์ และมีพื้นที่ทั้งหมด เฉลี่ย 55.25 ไร่ มีแรงงานประจำ 1 คน 1 แห่ง นอกนั้นไม่มี มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 30 คน และ 60 คน ไม่มี 2 แห่ง ผลิตอ้อยได้ เฉลี่ย 623 ตัน/ปี

ตั้งเป้าหมายรายได้ 640,000 บาท/ปี 1 แห่ง นอกนั้นไม่ระบุ โดยใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ (3 แห่ง และ 2 แห่ง) รายรับเฉลี่ย 44,717.50 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 148,021.25 บาท/ปี และกำไรสุทธิเฉลี่ย 248,697 บาท/ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเฉพาะภายในหน่วยงานเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=2
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	2
พื้นที่ทั้งหมด	
30 ไร่	1
70 ไร่	1
เฉลี่ย 50 ไร่	
โรงเรือนเก็บเมล็ดพันธุ์	
1 หลัง	2
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
ไม่มี	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
30 คน	2
ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดได้	
500 กิโลกรัม/ปี	1
27,000 กิโลกรัม/ปี	1
เฉลี่ย 13,750 กิโลกรัม/ปี	
เป้าหมายรายได้	
5,000 บาท/ปี	1
600,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 302,500 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	2
เงินบำรุงการศึกษา	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=2
รายรับ	
5,000 บาท/ปี	1
600,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 302,500 บาท/ปี	
รายจ่าย	
3,000 บาท/ปี	1
300,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 151,500 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
2,000 บาท/ปี	1
300,000 บาท/ปี	1
เฉลี่ย 151,000 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
ระบบน้ำไม่สมบูรณ์	1
ฝนแล้ง	1
เครื่องมือไม่เพียงพอ	1

จากตารางที่ 4.24 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด พบว่า มี 2 แห่งที่ทำโครงนี้ โดยทั้ง 2 แห่งมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ มีพื้นที่ทั้งหมด 30 ไร่ และ 70 ไร่ เฉลี่ย 50 ไร่ ทั้งสองมีโรงเก็บเมล็ดพันธุ์เอง มีแรงงานประจำ 1 คน 1 แห่ง ไม่มี 1 แห่ง ทั้งสองแห่งมีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 30 คน ผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ 500 และ 27,000 กิโลกรัม/ปี ตามลำดับเฉลี่ย 13,750 กิโลกรัม/ปี

ตั้งเป้าหมายรายได้ 5,000 บาท/ปี และ 600,000 บาท/ปี เฉลี่ย 302,500 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณ และเงินบำรุงการศึกษา (2 แห่ง และ 1 แห่ง) มีรายรับ 5,000 บาท/ปี และ 600,000 บาท/ปี เฉลี่ย 302,000 บาท/ปี รายจ่าย 3,000 บาท/ปี และ 300,000 บาท/ปี เฉลี่ย 151,500 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ 2,000 บาท/ปี และ 300,000 บาท/ปี เฉลี่ย 151,000 บาท/ปี

เอกสารนี้เป็น **มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับระบบน้ำไม่สมบูรณ์ฝนแล้ง และเครื่องมือไม่เพียงพอ** ขอเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไข
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.25 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการผลิตพืชผัก

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=7
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	1
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	6
ชนิดของผักที่ปลูก	
ผักคะน้า	3
ผักบุ้งจีน	3
ผักต่างๆ (ไม่ระบุชื่อ)	4
พื้นที่ปลูกผักทั้งหมด	
3 ไร่	1
4 ไร่	1
5 ไร่	4
ไม่ระบุ	1
ต่ำสุด 3 ไร่ สูงสุด 5 ไร่ เฉลี่ย 4.5 ไร่	
โรงเรียนเพาะกล้าผัก	
1 หลัง	1
ไม่มี	6
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	5
2 คน	2
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 51 คน	4
มากกว่า 51 คน	2
ไม่มี	1
ต่ำสุด 10 คน สูงสุด 120 คน เฉลี่ย 50 คน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=7
มีผลผลิต	
น้อยกว่า 1,001 กิโลกรัม/ปี	2
1,001-5,000 กิโลกรัม/ปี	4
มากกว่า 5,000 กิโลกรัม/ปี	1
ต่ำสุด 910 กิโลกรัม/ปี สูงสุด 10,000 กิโลกรัม/ปี	
เฉลี่ย 3,250 กิโลกรัม/ปี	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	1
10,001-50,000 บาท/ปี	4
มากกว่า 50,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 5,000 บาท/ปี สูงสุด 290,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 104,285 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	7
เงินบำรุงการศึกษา	3
รายรับ	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	1
10,001-50,000 บาท/ปี	4
มากกว่า 50,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 5,000 บาท/ปี สูงสุด 290,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 89,939.43 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	3
10,001-50,000 บาท/ปี	2
มากกว่า 50,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 3,000 บาท/ปี สูงสุด 115,680 บาท/ปี	
เฉลี่ย 39,954.29 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=7
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	3
10,001-50,000 บาท/ปี	2
มากกว่า 50,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 2,000 บาท/ปี สูงสุด 194,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 49,985.14 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
น้ำไม่เพียงพอ	3
พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกผัก	3
ตลาดไม่แน่นอน	2
แรงงานไม่เพียงพอ	2
ขโมย	1

จากตารางที่ 4.25 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตพืชผัก พบว่า เกือบทั้งหมดมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ โดยปลูกผักคะน้า 3 แห่ง ผักบุ้งจีน 3 แห่ง และไม้ระບู 4 แห่ง มากกว่าครึ่งมีพื้นที่ 5 ไร่ เกือบทั้งหมดไม่มีโรงเรือนเพาะกล้าผัก มีแรงงานประจำ 1 คน มากกว่าครึ่งมีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ น้อยกว่า 51 คน เฉลี่ย 50 คน มากกว่าครึ่งมีผลผลิตระหว่าง 1,001-5,000 กิโลกรัม/ปี เฉลี่ย 3,250 กิโลกรัม/ปี

มากกว่าครึ่งตั้งเป้าหมายรายได้ระหว่าง 10,001-50,000 บาท/ปี เฉลี่ย 104,285 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา (7 แห่งและ 3 แห่ง) มากกว่าครึ่งมีรายรับระหว่าง 10,001-50,000 บาท/ปี เฉลี่ย 89,939.43 บาท/ปี มีรายจ่ายน้อยกว่า 10,001 บาท/ปี มากที่สุด เฉลี่ย 39,954.29 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิน้อยกว่า 10,001 บาท/ปี มากที่สุด เฉลี่ย 49,985.14 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับน้ำไม่เพียงพอ พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกผักมากที่สุด รองลงมาคือ ตลาดไม่แน่นอน และแรงงานไม่เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการเพาะเห็ด

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=5
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	3
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	2
โรงเพาะเห็ด	
1 หลัง	3
2 หลัง	1
4 หลัง	1
ต่ำสุด 1 หลัง สูงสุด 4 หลัง เฉลี่ย 1.8 หลัง	
โรงเลี้ยงเชื้อ	
1 หลัง	3
ไม่มี	2
โรงนึ่งเชื้อเห็ด	
1 หลัง	3
ไม่มี	2
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	2
2 คน	2
ไม่มี	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
4 คน	1
8 คน	1
20 คน	2
ไม่มี	1
ต่ำสุด 4 คน สูงสุด 20 คน เฉลี่ย 13 คน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=5
ผลิตหัวเชื้อเห็ด	
น้อยกว่า 10,001 ถุง/ปี	3
มากกว่า 10,001 ถุง/ปี	2
ต่ำสุด 5,000 ถุง/ปี สูงสุด 30,000 ถุง/ปี เฉลี่ย 16,200 ถุง/ปี	
มีผลผลิต	
น้อยกว่า 2,001 กิโลกรัม/ปี	3
มากกว่า 2,001 กิโลกรัม/ปี	2
ต่ำสุด 1,000 /ปี สูงสุด 5,000 กิโลกรัม/ปี เฉลี่ย 2,600 กิโลกรัม/ปี	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	3
มากกว่า 50,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 18,000 บาท/ปี สูงสุด 120,000 บาท/ปี เฉลี่ย 72,600 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	5
เงินบำรุงการศึกษา	1
รายรับ	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	3
มากกว่า 50,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 15,000 บาท/ปี สูงสุด 150,000 บาท/ปี เฉลี่ย 64,000 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี	4
มากกว่า 50,001 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 8,000 บาท/ปี สูงสุด 100,000 บาท/ปี เฉลี่ย 39,504 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	3
มากกว่า 10,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 70,000 บาท/ปี สูงสุด 50,000 บาท/ปี เฉลี่ย 24,496 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=5
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
วัตถุดิบไม่เพียงพอและมีราคาแพง	2
โรคศัตรูรบกวน	2
แรงงานไม่ต่อเนื่อง	1
ราคาไม่แน่นอน	1

จากตารางที่ 4.26 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการเพาะเห็ด พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์พร้อม/สมบูรณ์ มากกว่าครึ่งมีโรงเพาะเห็ด 1 หลัง มากกว่าครึ่งมีโรงเชี่ยเชื้อ 1 หลัง นอกจากนั้นไม่มี มีแรงงาน 1 คน และ 2 คน อย่างละ 2 แห่ง มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 4 คน และ 8 คน อย่างละ 1 แห่ง และ 20 คน 2 แห่ง ไม่มี 1 แห่ง มากกว่าครึ่งผลิตหัวเห็้น้อยกว่า 10,001 ถุง/ปี เฉลี่ย 16,200 ถุง/ปี มีผลผลิตน้อยกว่า 2,001 กิโลกรัม/ปี เฉลี่ย 2,600 กิโลกรัม/ปี

มากกว่าครึ่งมีเป้าหมายรายได้น้อยกว่า 50,001 บาท/ปี เฉลี่ย 72,600 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา (5 แห่งและ 1 แห่ง) มากกว่าครึ่งมีรายรับน้อยกว่า 50,001 บาท/ปี เฉลี่ย 64,000 บาท/ปี ส่วนใหญ่มีรายจ่ายน้อยกว่า 50,001 บาท/ปี เฉลี่ย 39,504 บาท/ปี และมากกว่าครึ่งมีกำไรสุทธิน้อยกว่า 10,001 บาท/ปี เฉลี่ย 24,496 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับวัตถุดิบไม่เพียงพอและมีราคาแพง และโรคศัตรูรบกวน

ตารางที่ 4.27 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการปาล์มน้ำมัน

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	3
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	1
พื้นที่ปลูกทั้งหมด	
น้อยกว่า 251 ไร่	3
มากกว่า 251 ไร่	1
ต่ำสุด 150 ไร่ สูงสุด 500 ไร่ เฉลี่ย 259.5 ไร่	
โรงงานแปรรูปปาล์มน้ำมัน	
1 หลัง	2
ไม่มี	2
โรงเพาะชำกล้า	
1 หลัง	2
ไม่มี	2
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
2 คน	2
4 คน	1
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
30 คน	1
600 คน	1
ไม่มี	2
จำนวนต้นปาล์มที่ให้ผลผลิต	
น้อยกว่า 3,000 ต้น	2
มากกว่า 3,000 ต้น	2
ต่ำสุด 2,300 ต้น สูงสุด 6,200 ต้น เฉลี่ย 3,712.5 ต้น	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
จำนวนต้นปาล์มที่ยังให้ผลผลิต	
น้อยกว่า 2,001 ต้น	2
มากกว่า 2,001 ต้น	1
ไม่มี	1
ต่ำสุด 1,200 ต้น สูงสุด 2,500 ต้น เฉลี่ย 1,900 ต้น	
ผลผลิตที่วิทยาลัยผลิตได้	
1,000 กก./ไร่	1
2,600 กก./ไร่	1
120,000 กก./ไร่	1
ไม่ระบุ	1
เฉลี่ย 30,900 กก./ไร่	
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 1,000,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 800,000 บาท/ปี สูงสุด 12,096,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 3,774,000 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	3
เงินบำรุงการศึกษา	3
รายรับ	
น้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปี	1
มากกว่า 1,000,001 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 743,934 บาท/ปี สูงสุด 12,960,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 4,030,956 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปี	3
มากกว่า 1,000,001 บาท/ปี	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
ต่ำสุด 490,000 บาท/ปี สูงสุด 11,700,000 บาท/ปี เฉลี่ย 3,128,782.5 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 1,000,001 บาท/ปี	2
ต่ำสุด 518,349 บาท/ปี สูงสุด 1,260,000 บาท/ปี เฉลี่ย 902,173.5 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
ขาดคนงาน	1
เครื่องจักรที่ใช้ในโรงงานไม่สามารถทำเป็นอุตสาหกรรมได้	1

จากตารางที่ 4.27 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการปาล์มน้ำมัน พบว่า มี 4 แห่งที่ทำโครงการนี้ โดยวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกน้อยกว่า 250 ไร่ โดยมีโรงงานแปรรูปน้ำมัน 1 หลัง 2 แห่ง ไม่มี 2 แห่ง มีโรงเพาะชำกล้า 1 หลัง 2 แห่ง มีแรงงานประจำ 2 คนมากที่สุด มีนักศึกษารับผิดชอบโครงการ 30 คน และ 600 คน 2 แห่งตามลำดับ และไม่มีนักศึกษารับผิดชอบ 2 แห่ง มีต้นปาล์มให้ผลผลิตเฉลี่ย 3,712.5 ต้น และต้นปาล์มที่ยังไม่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 1,900 ต้น ผลผลิตที่วิทยาลัยผลิตได้เฉลี่ย 30,900 กิโลกรัม/ไร่

โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 3,774,000 บาท/ปี และใช้แหล่งเงินทุนจากเงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา 3 แห่งเท่ากัน มีรายรับมากกว่า 1,000,000 บาท/ปีสูงสุดเฉลี่ย 4,030,956 บาท/ปี รายจ่ายน้อยกว่า 1,000,001 บาท/ปีสูงสุด เฉลี่ย 3,128,782.5 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 902,173.5 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขาดคนงาน และเครื่องจักรที่ใช้ในโรงงานไม่สามารถทำเป็นอุตสาหกรรมได้

ตารางที่ 4.28 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัย
เกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา
เกี่ยวกับโครงการไร่นาสวนผสม

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	4
พื้นที่ทั้งหมด	
10 ไร่	2
30 ไร่	1
35 ไร่	1
ต่ำสุด 10 ไร่ สูงสุด 35 ไร่ เฉลี่ย 21.25 ไร่	
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	2
2 คน	2
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
น้อยกว่า 11 คน	2
มากกว่า 11 คน	2
ต่ำสุด 10 คน สูงสุด 35 คน เฉลี่ย 18.75 คน	
มีผลผลิตจากไม้ผล	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	1
มากกว่า 10,001 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 3,000 บาท/ปี สูงสุด 40,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 27,000 บาท/ปี	
มีผลผลิตจากพืชผัก	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	1
มากกว่า 10,001 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 1,500 บาท/ปี สูงสุด 20,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 9,625 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
มีผลผลิตจากไม้ดอก	
15,000 บาท/ปี	1
20,000 บาท/ปี	1
ไม่มี	2
เฉลี่ย 17,500 บาท/ปี	
มีผลผลิตจากไม้ประดับ	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	2
มากกว่า 10,001 บาท/ปี	1
ไม่มี	1
ต่ำสุด 1,500 บาท/ปี สูงสุด 35,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 14,166.67 บาท/ปี	
มีผลผลิตจากปลา	
น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี	1
มากกว่า 10,001 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 4,000 บาท/ปี สูงสุด 50,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 31,000 บาท/ปี	
มีผลผลิตจากเห็ด	
2,000 บาท/ปี	1
45,000 บาท/ปี	1
ไม่มี	2
เฉลี่ย 23,500 บาท/ปี	
มีผลผลิตจากข้าว	
6,000 บาท/ปี	1
30,000 บาท/ปี	1
ไม่มี	2
เฉลี่ย 18,000 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
มีผลผลิตจากไก่	
50,000 บาท/ปี	1
102,000 บาท/ปี	1
ไม่มี	2
เฉลี่ย 76,000 บาท/ปี	
มีผลผลิตจากสุกร	
150,000 บาท/ปี	1
ไม่มี	3
เป้าหมายรายได้	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	1
มากกว่า 100,001 บาท/ปี	2
ไม่ระบุ	1
ต่ำสุด 87,000 บาท/ปี สูงสุด 178,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 155,000 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	3
เงินบำรุงการศึกษา	1
รายรับ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	1
มากกว่า 100,001 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 87,000 บาท/ปี สูงสุด 304,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 187,750 บาท/ปี	
รายจ่าย	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	1
มากกว่า 100,001 บาท/ปี	3
ต่ำสุด 61,000 บาท/ปี สูงสุด 200,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 135,791 บาท/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=4
กำไรสุทธิ	
น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี	3
มากกว่า 100,001 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 17,836 บาท/ปี สูงสุด 104,000 บาท/ปี	
เฉลี่ย 51,959 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
บุคลากรที่รับผิดชอบมีมากเกินไป	3
ขาดแรงงาน	3
ขโมย	1

จากตารางที่ 4.28 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการไร่นาสวนผสม พบว่า ทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ ครึ่งหนึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 10 ไร่ เฉลี่ย 21.25 ไร่ มีแรงงานประจำ 1 คน และ 2 คน เท่ากัน มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ ต่ำสุด 10 คน สูงสุด 35 คน เฉลี่ย 18.75 คน มีผลผลิตจากไม้ผลมากกว่า 10,001 บาท/ปี มากสุด เฉลี่ย 27,000 บาท/ปี มีผลผลิตจากพืชผักมากกว่า 10,001 บาท/ปี มากสุด เฉลี่ย 9,625 บาท/ปี มีผลผลิตจากไม้ดอก 15,000 และ 20,000 บาท/ปี อย่างละ 1 แห่ง มีผลผลิตจากไม้ประดับ น้อยกว่า 10,001 บาท/ปี 2 แห่ง และ มากกว่า 10,001 บาท/ปี 1 แห่ง มีผลผลิตจากปลามากกว่า 10,001 บาท/ปี มากสุด เฉลี่ย 31,000 บาท/ปี มีผลผลิตจากเห็ด 2,000 บาท/ปี และ 45,000 บาท/ปี อย่างละ 1 แห่ง มีผลผลิตจากข้าว 6,000 บาท/ปี และ 30,000 บาท/ปี อย่างละ 1 แห่ง มีผลผลิตจากไก่ 50,000 บาท/ปี และ 102,000 บาท/ปี อย่างละ 1 แห่ง มีผลผลิตจากสุกร 150,000 บาท/ปี 1 แห่ง

ครึ่งหนึ่งตั้งเป้าหมายมากกว่า 100,001 บาท/ปี เฉลี่ย 155,000 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา (3 แห่งและ 1 แห่ง) 3 ใน 4 มีรายรับมากกว่า 100,001 บาท/ปี เฉลี่ย 187,750 บาท/ปี 3 ใน 4 มีรายจ่ายน้อยกว่า 100,001 บาท/ปี เฉลี่ย 135,791 บาท/ปี และ 3 ใน 4 มีกำไรสุทธิ น้อยกว่า 100,001 บาท/ปี เฉลี่ย 51,959 บาท/ปี

ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบุคลากรที่รับผิดชอบมีมากเกินไป และขาดแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.29 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษาเกี่ยวกับโครงการผลิตดินผสมเพื่อจำหน่าย

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
วัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์ม	
พร้อม/สมบูรณ์	2
ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์	1
พื้นที่ทั้งหมด	
1 ไร่	2
2 ไร่	1
เฉลี่ย 1.33 ไร่	
โรงเรือนผสมดิน	
1 หลัง	2
ไม่มี	1
โรงเรือนเก็บดิน	
1 หลัง	1
ไม่มี	2
จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม	
1 คน	1
ไม่มี	2
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ	
30 คน	2
80 คน	1
ต่ำสุด 30 คน สูงสุด 80 คน เฉลี่ย 46.67 คน	
มีผลผลิต	
10 ตัน/ปี	1
40 ตัน/ปี	2
ต่ำสุด 10 ตัน/ปี สูงสุด 40 ตัน/ปี เฉลี่ย 30 ตัน/ปี	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (แห่ง) N=3
เป้าหมายรายได้	
20,000 บาท/ปี	2
480,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 20,000 บาท/ปี สูงสุด 480,000 บาท/ปี เฉลี่ย 173,333 บาท/ปี	
แหล่งเงินทุน	
เงินงบประมาณ	2
เงินบำรุงการศึกษา	1
รายรับ	
20,000 บาท/ปี	1
40,000 บาท/ปี	1
480,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 20,000 บาท/ปี สูงสุด 480,000 บาท/ปี เฉลี่ย 180,000 บาท/ปี	
รายจ่าย	
6,000 บาท/ปี	1
20,000 บาท/ปี	1
320,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 6,000 บาท/ปี สูงสุด 320,000 บาท/ปี เฉลี่ย 115,333 บาท/ปี	
กำไรสุทธิ	
14,000 บาท/ปี	1
20,000 บาท/ปี	1
160,000 บาท/ปี	1
ต่ำสุด 14,000 บาท/ปี สูงสุด 160,000 บาท/ปี เฉลี่ย 64,666.67 บาท/ปี	
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	
แรงงานไม่เพียงพอ	2
ขาดแคลนวัสดุในการผสมดิน	1
การเก็บรักษาไม่ดี	1
ขาดโรงเรือน	1
ขาดเครื่องจักร	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สร้างขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ต่อสาธารณะ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.29 แสดงลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เกี่ยวกับโครงการผลิตดินผสมเพื่อจำหน่าย พบว่า 2 ใน 3 มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานพร้อม/สมบูรณ์ ครึ่งหนึ่งมีพื้นที่ทั้งหมด 1 ไร่ ครึ่งหนึ่งมีโรงเรือนเก็บดิน 1 หลัง มีแรงงานประจำ 1 คน 1 แห่งเท่านั้น มีนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ 30 คน (2 แห่ง) และ 80 คน (1 แห่ง) เฉลี่ย 46.67 คน มีผลผลิต 10 ตัน/ปี (1 แห่ง) และ 40 ตัน/ปี (2 แห่ง)

2 ใน 3 ตั้งเป้าหมายรายได้ 20,000 บาท/ปี เฉลี่ยเป้าหมายรายได้ 173,333 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณ (2 แห่ง) และเงินบำรุงการศึกษา (1 แห่ง) มีรายรับ 20,000, 40,000 และ 480,000 บาท/ปี ตามลำดับ เฉลี่ยรายรับ 180,000 บาท/ปี รายจ่าย 6,000, 20,000 และ 320,000 บาท/ปี ตามลำดับ เฉลี่ยรายจ่าย 115,333 บาท/ปี และกำไรสุทธิ 14,000, 20,000 และ 160,000 บาท/ปี ตามลำดับ เฉลี่ยกำไรสุทธิ 64,666.67 บาท/ปี

มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับแรงงานไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ขาดแคลนวัสดุในการผสมดิน การเก็บรักษายังไม่ดี ขาดโรงเรือนและขาดเครื่องจักร

4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมงสังกัดกรมอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.30 แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

รายการ	จำนวน (คน) N=243
ฟาร์มไก่ไข่และไก่เนื้อ	107
ฟาร์มสุกร	98
ฟาร์มประมง	82
ฟาร์มโคนม	52
ฟาร์มไม้ดอกไม้ประดับ	51
ฟาร์มพืชผักเพื่อการค้า	50
ฟาร์มไม้ผล	42
ฟาร์มการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม	39
ฟาร์มพืชไร่	37
ฟาร์มสวนปาล์มน้ำมัน	12
ฟาร์มสวนยางพารา	5
ฟาร์มการผลิตปุ๋ยหมัก	4
ฟาร์มผลิตข้าว	3
ฟาร์มโคเนื้อ	2
ฟาร์มการผสมอาหารสัตว์เพื่อจำหน่าย	2

จากตารางที่ 4.30 แสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า มีความคาดหวังฟาร์มไก่ไข่และไก่เนื้อมากที่สุด รองลงมาคือ ฟาร์มสุกร ฟาร์มประมง และฟาร์มโคนม ตามลำดับ

4.4 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจจากคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ตารางที่ 4.31 แสดงข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจจากคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

รายการ	จำนวน (คน) N=243
ควรดำเนินงานฟาร์มเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง	153
พัฒนาบุคลากรในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินงานเป็นฟาร์มธุรกิจได้	97
สร้างแรงจูงใจแก่ผู้ดำเนินงาน เช่น จ่ายค่าตอบแทน ลดงานด้านอื่นๆ ให้น้อยลง	91
ปรับปรุงระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวของฟาร์ม	72
จัดระบบฟาร์มให้สอดคล้องกับงานทวิภาคีและการฝึกงาน	51
ควรศึกษาตลาดและความต้องการของชุมชน	42
ควรมีศูนย์กลางประสานงานฟาร์มธุรกิจ	34
จัดงบประมาณมาสนับสนุนในการปรับปรุงโรงเรียน	19

จากตารางที่ 4.31 แสดงข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจจากคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า มากกว่าครึ่งควรดำเนินงานฟาร์มเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง รองลงมาคือพัฒนาบุคลากรในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินงานเป็นฟาร์มธุรกิจได้ สร้างแรงจูงใจแก่ผู้ดำเนินงาน เช่น จ่ายค่าตอบแทน ลดงานด้านอื่นๆ ให้น้อยลง และปรับปรุงระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวของฟาร์ม ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา 2) เพื่อศึกษานิคมและลักษณะฟาร์มธุรกิจในปัจจุบันของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้างานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปีของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา และ 5) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

5.2 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประชากร คือคณะกรรมการบริหารฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ จำนวน 282 คน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปยังกรมอาชีวศึกษา โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ถึงวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง และได้รับแบบสอบถามคืน 243 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.17
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แปลผล โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

5.4 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปในเรื่องต่างๆ ได้ดังนี้

เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ พบว่า เกือบทั้งหมดเป็นชาย (ร้อยละ 95.06) โดยมากกว่าครึ่งมีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 59.50) อายุเฉลี่ย 45.58 ปี และสมรสแล้ว (ร้อยละ 95.06) มีอายุราชการระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 45.68) รองลงมาคือ 11-20 ปี (ร้อยละ 41.56) อายุราชการเฉลี่ย 22.56 ปี มากกว่าครึ่งมีประสบการณ์สอนวิชาเกษตรระหว่าง 11-20 ปี (ร้อยละ 59.26) โดยเฉลี่ย 22.06 ปี

ตำแหน่งปัจจุบัน เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจศึกษา หัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการศึกษา และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนศึกษา (ร้อยละ 17.70, 17.70, 16.45, 16.05, 16.05 และ 16.05) ตามลำดับ และส่วนใหญ่พักที่บ้านพักครู (ร้อยละ 81.89) โดยมีเงินเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท (ร้อยละ 39.10) รองลงมาคือ มากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 37.45) เฉลี่ยเงินเดือน 19,423.20 บาท มีเงินเดือนประจำตำแหน่งร้อยละ 11.93 และรายได้พิเศษอื่นเพียงร้อยละ 5.34 มากกว่าครึ่งจบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท (ร้อยละ 51.85) โดยจบสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกษตร/ครุศาสตรเกษตร (ร้อยละ 27.16) รองลงมาคือ สัตวศาสตร์ และบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา (ร้อยละ 11.11) เท่ากัน

ส่วนใหญ่ยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรม (ร้อยละ 76.54) โดยผู้ที่เคยผ่านการฝึกอบรมแล้วระบุว่าผ่านงานการจัดการฟาร์มมากที่สุด (ร้อยละ 29.83) โดยใช้ระยะเวลาฝึกอบรม 2-3 เดือนมากที่สุด และมากกว่าครึ่งมีประสบการณ์ในงานฟาร์ม น้อยกว่า 6 ปี (ร้อยละ 50.21)

การจัดการผลผลิตที่ผลิตขึ้น ส่วนใหญ่จัดจำหน่ายภายในวิทยาลัย และจัดส่วนหนึ่งจำหน่ายภายในวิทยาลัยและส่วนหนึ่งจำหน่ายภายนอกวิทยาลัย (ร้อยละ 89.71 และ 76.54) รองลงมาคือ ส่งตลาด (ร้อยละ 23.05)

เกี่ยวกับชนิด ลักษณะและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินโครงการเลี้ยงไก่ (ร้อยละ 80.95) แยกเป็นโครงการเลี้ยงไก่เนื้อ (16 แห่ง) โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลี้ยงไก่ไข่ (15 แห่ง) และโครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง (3 แห่ง) ตามลำดับ เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่เนื้อ พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ 11 แห่ง มีผลผลิตเฉลี่ย 20,132.5 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายเฉลี่ย 390,816 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษา 13 แห่ง และเงินงบประมาณ 9 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 546,823 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 441,082 บาท/ปี และมีกำไรเฉลี่ย 131,287.81 บาท มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับสภาพโรงเรือนตั้งอยู่ในที่ไม่ปลอดโรคมากที่สุด รองลงมาคือ ระบบโรงเรือนไม่ได้มาตรฐาน และเงินทุนไม่เพียงพอ ตามลำดับ

เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงไก่ไข่ พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ 11 แห่ง ผลผลิตทั้งหมดเฉลี่ย 278,393 ฟอง/ปี เป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 468,263 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษา 13 แห่ง และเงินงบประมาณ 7 แห่ง มีรายรับ เฉลี่ยรายจ่าย 532,286 บาท/ปี มีรายจ่าย เฉลี่ยรายรับ 426,597 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 145,689 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับโรงเรือนชำรุดราคาไข่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และราคาอาหารแพงมากที่สุด รองลงมาคือ ระเบียบราชการไม่เอื้ออำนวย และอุปกรณ์ไม่พร้อม ตามลำดับ

และเกี่ยวกับโครงการเลี้ยงลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ทั้ง 3 แห่ง ผลิตลูกไก่ได้เฉลี่ย 12,033.33 ตัว/ปี เป้าหมายรายได้เฉลี่ย 59,333.33 บาท/ปี โดยใช้เงินบำรุงการศึกษา 2 แห่ง และใช้เงินงบประมาณ 1 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 108,094.33 บาท/ปี รายจ่าย เฉลี่ย 75,061.33 บาท/ปี และกำไรสุทธิ เฉลี่ย 33,033 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับตู้ฟักไม่เพียงพอ และการไข่ของแม่ไก่ไม่แน่นอน

ส่วนใหญ่นำเงินโครงการเลี้ยงสุกร (ร้อยละ 78.57) แยกเป็นโครงการเลี้ยงสุกรขุน (23 แห่ง) และโครงการผลิตลูกสุกร (10 แห่ง) เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงสุกรขุน พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ใช้ในงานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ 12 แห่ง และไม่พร้อม/สมบูรณ์ 11 แห่ง มีสุกรขุนเฉลี่ย 255 ตัว เป้าหมายรายได้เฉลี่ย 1,235,511 บาท/ปี ใช้เงินงบประมาณ 21 แห่ง และใช้เงินบำรุงการศึกษา 12 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 1,109,684 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 832,112 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 265,833 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับราคาอาหารไม่สม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมาคือ จำนวนคอกตลอดไม่เพียงพอกับแม่สุกร โรงเรือนสุกรไม่เพียงพอและชำรุด ราคาผลผลิตไม่แน่นอน และขาดคอกอนุบาลลูกสุกร ตามลำดับ

และเกี่ยวกับโครงการผลิตลูกสุกร พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์พร้อม/สมบูรณ์ 6 แห่ง มีลูกสุกรหย่านม เฉลี่ย 110.11 ตัว ตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 249,585 บาท/ปี ทั้งหมดใช้เงินงบประมาณ และใช้เงินบำรุงนักศึกษา 6 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 187,476 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 146,859 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 40,616.6 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับโรคระบาดอย่างรุนแรงมากที่สุด รองลงมาคือ ราคาสุกรไม่แน่นอน โรงเรือนเก่าทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถจัดการผสมพันธุ์ได้อย่างใกล้ชิด ตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง: กรมปศุสัตว์. (2562). รายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีก. กรุงเทพฯ: กรมปศุสัตว์. (ฉบับปรับปรุง)

มากกว่าครึ่งดำเนินโครงการประมง (ร้อยละ 59.52) แยกเป็นโครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย (13 แห่ง) โครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน (3 แห่ง) โครงการผลิตปลาเพื่อการค้า (3 แห่ง) โครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน (2 แห่ง) โครงการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (2 แห่ง) โครงการเลี้ยงปลาแรด (1 แห่ง) และโครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า (1 แห่ง) ตามลำดับ เกี่ยวกับโครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ในการใช้งานฟาร์ม ผลิตลูกปลาได้ เฉลี่ย 1,355,000 ตัว/ปี มีผลผลิตปลาเนื้อ 4,385.45 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 189,769 บาท/ปี มากกว่าครึ่งใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา มีรายรับ เฉลี่ย 182,131 บาท/ปี มีรายจ่าย เฉลี่ย 141,643 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 42,875.9 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับอุปกรณ์การเพาะฟักไม่เพียงพอมากที่สุด รองลงมาคือ บ่ออนุบาลบ่อดินไม่เพียงพอ ขาดแรงงานประจำ และราคาผลผลิตไม่แน่นอน ตามลำดับ

เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน พบว่า 2 ใน 3 ระบุว่าวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ มีผลผลิต เฉลี่ย 10,400 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายเฉลี่ย 3,009,33.33 บาท/ปี โดยใช้แหล่งเงินทุนจากเงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 4,876.00 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 2,833,33.33 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 2,042,66.67 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับระบบเก็บกักน้ำไม่ดี สถานที่ตั้งไม่เอื้ออำนวย และระบบการบริหารของวิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกการปฏิบัติ

เกี่ยวกับโครงการผลิตปลาเพื่อการค้า พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มี 2 แห่ง มีผลผลิตปลาเนื้อ เฉลี่ย 5,333.33 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 570,000 บาท/ปี ใช้เงินงบประมาณทั้งสามแห่ง และใช้เงินบำรุงการศึกษาเป็นแหล่งเงินสนับสนุนอีกหนึ่งแห่ง รายรับ เฉลี่ย 406,168.33 บาท/ปี รายจ่าย เฉลี่ย 356,277.67 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 49,890.67 บาท มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขาดแคลนน้ำ และราคาอาหารแพง

เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน พบว่า ทั้งสองแห่งระบุว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มีผลผลิตเฉลี่ย 8,693 กิโลกรัม/ปี โดยตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 890,000 บาท/ปี และใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษาทั้งสองแห่ง มีรายรับเฉลี่ย 869,288.5 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 560,646.5 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 308,642 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขโมย และแรงงานไม่เพียงพอ

เกี่ยวกับโครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง พบว่า ทั้งสองมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ จำนวนปลา/สัตว์น้ำที่เพาะได้เฉลี่ย 175,000 ตัว โดยตั้งเป้าหมายรายได้

เฉลี่ย 2,250,000 บาท/ปี และใช้เงินงบประมาณทั้งสองแห่ง มีรายรับ เฉลี่ย 2,250,000 บาท/ปี ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายจ่าย เฉลี่ย 1,715,900 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 534,075 บาท มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขาดแรงงาน ขโมย พื้นที่เก็บกักน้ำไม่อยู่ และอุปกรณ์ไม่พร้อม

เกี่ยวกับโครงการเลี้ยงปลาแรด พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ มีผลผลิต 4,320 กิโลกรัม/ปี โดนตั้งเป้าหมายรายได้ 194,000 บาท/ปี และใช้เงินงบประมาณเป็นแหล่งเงินทุน มีรายรับ 194,000 บาท/ปี รายจ่าย 130,970 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ 63,420 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับน้ำขาดคุณภาพ

และเกี่ยวกับโครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ มีผลผลิตกบขุน 5,000 กิโลกรัม/ปี เป้าหมายรายได้ 15,000 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณเป็นแหล่งเงินทุน รายรับ 15,000 บาท/ปี รายจ่าย 10,000 บาท/ปี และกำไรสุทธิ 5,000 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขโมย ขาดแคลนพ่อแม่พันธุ์ กบไม่โต และขาดแรงงาน

โครงการอุตสาหกรรมเกษตร ร้อยละ 42.86 แยกเป็นโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม (15 แห่ง) และโครงการแปรรูปผักและผลไม้ (3 แห่ง) เกี่ยวกับโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานพร้อม/สมบูรณ์ ผลิตนํ้านมพาสเจอร์ไรซ์ขนาด 200 ซี.ซี. เฉลี่ย 2,248,310 ลูก/ปี ส่วนขนาด 150 และ 1,000 ซี.ซี. มีเพียง 3 แห่ง และ 2 แห่งที่ผลิตตามลำดับ เป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 9,187,715 บาท/ปี โดยมากกว่าครึ่งใช้เงินบำรุงการศึกษา และเงินงบประมาณ มีรายรับเฉลี่ย 9,607,767 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 8,093,358 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 1,514,408 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินยังติดระบบราชการ ไม่เชื่ออำนาจต่อการทำธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ชำรุด โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมมีขนาดเล็ก และมีการแข่งขันในระบบตลาดสูง ตามลำดับ

และเกี่ยวกับโครงการแปรรูปผักและผลไม้ พบว่า 2 ใน 3 ระบุว่าวัสดุอุปกรณ์ไม่พร้อม/สมบูรณ์ โดยแปรรูปน้ำผักรวม 4,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) 20,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) แปรรูปน้ำมะม่วง 357 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) น้ำมะพร้าวอ่อน 8,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) และน้ำลิ้นจี่ 80,000 กระป๋อง/ปี (1 แห่ง) โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 303,333.33 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินประมาณ 2 และ 1 แห่ง ตามลำดับ มีรายรับเฉลี่ย 341,191.67 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 278,126.33 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ 63,054.33 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับตลาดค่อนข้างจำกัด และมีปัญหาเรื่องติดขัดกฎระเบียบราชการ และสถานที่เก็บไม่พร้อมทำให้เกิดการสูญหาย

โครงการไม้ผล ร้อยละ 28.57 แยกเป็นโครงการขยายพันธุ์ไม้ผล (9 แห่ง) และโครงการไม้ผลเชิงธุรกิจ (3 แห่ง) เกี่ยวกับโครงการขยายพันธุ์ไม้ผล พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์พร้อม/สมบูรณ์ ขยายพันธุ์มะม่วง 215, 2,000 และ 3,000 กิ่ง/ปี อย่างละ 1 แห่ง และ 5,000 กิ่ง/ปี 2 แห่ง กิ่งลำไย 1,000 และ 3,000 กิ่ง/ปี อย่างละ 1 แห่ง ส้มโอ 500 กิ่ง/ปี ฝรั่ง 8000 กิ่ง/ปี

เอกสารแนบท้ายที่ 11: ผลการดำเนินงานของเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการฯ ประจำปี 2562

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และไม่ระบุ พันธุ์ไม้ผล 1,000 และ 3,000 กิ่ง/ปี อย่างละ 1 แห่ง โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 69,666.7 บาท/ปี มากกว่าครึ่งใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ มีรายรับน้อยเฉลี่ย 64,070.2 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 21,504.6 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 45,565.6 บาท/ปี ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการตลาดไม่แน่นอนทำให้การจำหน่ายไม่ตรงกับเป้าหมาย รองลงมาคือ ต้นพันธุ์ยังไม่เพียงพอ และขาดแรงงานประจำ

และเกี่ยวกับโครงการสวนผลไม้เชิงธุรกิจ พบว่า ทั้ง 3 มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานพร้อม/สมบูรณ์ มีผลผลิตทั้งหมดคือ ขนุน 22,000 กิโลกรัม/ปี ทูเรียน 14,285 กิโลกรัม/ปี โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 336,666.67 บาท/ปี ใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ 2 และ 1 แห่ง มีรายรับเฉลี่ย 452,284.33 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 134,245.67 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 318,039 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขโมย ระบบน้ำไม่สมบูรณ์ และราคาผลผลิตไม่แน่นอน

โครงการฟาร์มโคนม (ร้อยละ 45.83) พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/สมบูรณ์ สามารถผลิตน้ำนมดิบได้เฉลี่ย 141.82 กิโลกรัม/วัน โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 706,105 บาท/ปี มากกว่าครึ่งใช้แหล่งเงินทุนจากเงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ มีรายรับเฉลี่ย 644,205 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 469,423 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 174,782 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนต่ำ ขาดบุคลากรผู้ชำนาญ และแม่โคให้น้ำนมต่ำ

โครงการไม้ดอกไม้ประดับ (ร้อยละ 45.83) พบว่า มากกว่าครึ่งวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ โดยไม้ดอกไม้ประดับ ดอกดาวเรืองมากที่สุด (5 แห่ง) ไม้ประดับ หมากเหลืองมากที่สุด (2 แห่ง) ผลิตไม้ดอกไม้ประดับได้ 500 และ 15,000 กระถาง/ปี อย่างละ 1 แห่ง และ 1,000 กระถาง/ปี 2 แห่ง ผลิตไม้ดอกไม้ประดับได้ 500 ฤกษ์/ปี 1 แห่ง และ 20,000 ฤกษ์/ปี 2 แห่ง ผลิตไม้ประดับได้ มากกว่า 5,000 กระถาง/ปีมากที่สุด 3 แห่ง ผลิตไม้ประดับได้ 1,001-5,000 ฤกษ์/ปีมากที่สุด และ ไม้ตัดดอก 10,000 ดอก/ปี มากที่สุด ตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 87,000 บาท/ปี โดยใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ (5 แห่งและ 10 แห่ง) มีรายรับเฉลี่ย 99,696.6 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 65,440.1 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 33,679.1 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับระบบน้ำไม่สมบูรณ์มากที่สุด รองลงมาคือ แรงงานไม่เพียงพอ โรคแมลงรบกวน และตลาดไม่แน่นอน

โครงการพืชไร่ (ร้อยละ 23.81) แยกเป็นโครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว (4 แห่ง) โครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า (4 แห่ง) และโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด (2 แห่ง) เกี่ยวกับโครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว พบว่า ทั้งหมดมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ มีผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ย 158 ตัน/ปี มีเป้าหมายรายได้เฉลี่ย

246,250 บาท/ปี โดยใช้เงินประมาณอย่างเดียวย รายรับเฉลี่ย 265,500 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 170,000 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิ เฉลี่ย 70,500 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับน้ำท่วม หนู ทำลาย ขาดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ขาดเครื่องจักร และโรงสีข้าวชำรุด

เกี่ยวกับโครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า พบว่า 3 ใน 4 มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งาน พร้อม/สมบูรณ์ ผลิตร้อยได้ เฉลี่ย 623 ตัน/ปี ตั้งเป้าหมายรายได้ 640,000 บาท/ปี 1 แห่ง นอก นั้นไม่ระบุ โดยใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินงบประมาณ (3 แห่ง และ 2 แห่ง) รายรับเฉลี่ย 44,717.50 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 148,021.25 บาท/ปี และกำไรสุทธิเฉลี่ย 248,697 บาท/ปี มี ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไม่คล่องตัว และขาดแหล่งน้ำ

และเกี่ยวกับโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด พบว่า ทั้ง 2 แห่งมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้ งานไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ ผลิตเมล็ดพันธุ์ได้เฉลี่ย 13,750 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายเฉลี่ย 302,500 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณ และเงินบำรุงการศึกษา (2 แห่ง และ 1 แห่ง) มีรายรับเฉลี่ย 302,000 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 151,500 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 151,000 บาท/ปี มีปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับระบบน้ำไม่สมบูรณ์ฝนแล้ง และเครื่องมือไม่เพียงพอ

โครงการผลิตพืชผัก (ร้อยละ 16.67) พบว่า เกือบทั้งหมดมีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งาน ฟาร์มไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ มีผลผลิตเฉลี่ย 3,250 กิโลกรัม/ปี ตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 104,285 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา (7 แห่งและ 3 แห่ง) มีรายรับเฉลี่ย 89,939.43 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 39,954.29 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 49,985.14 บาท/ปี มี ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับน้ำไม่เพียงพอ พื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกผักมากที่สุด รองลงมาคือ ตลาดไม่แน่นอน และแรงงานไม่เพียงพอ

โครงการเพาะเห็ด (ร้อยละ 11.90) พบว่า มากกว่าครึ่งมีวัสดุอุปกรณ์พร้อม/สมบูรณ์ มี ผลผลิตเฉลี่ย 2,600 กิโลกรัม/ปี มีเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 72,600 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณ และเงินบำรุงการศึกษา (5 แห่งและ 1 แห่ง) มีรายรับเฉลี่ย 64,000 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 39,504 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 24,496 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับวัตถุดิบไม่เพียงพอและมีราคาแพง และโรคศัตรูเห็ด

โครงการปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 9.52) พบว่า มีวัสดุอุปกรณ์ในการใช้งานฟาร์มพร้อม/ สมบูรณ์ทั้งหมด มีผลผลิตเฉลี่ย 30,900 กิโลกรัม/ไร่ โดยตั้งเป้าหมายรายได้เฉลี่ย 3,774,000 บาท/ปี และใช้แหล่งเงินทุนจากเงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา 3 แห่งเท่ากัน มีรายรับ เฉลี่ย 4,030,956 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 3,128,782.5 บาท/ปี และมีกำไรสุทธิเฉลี่ย 902,173.5 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับขาดคนงาน และเครื่องจักรที่ใช้ในโรงงานไม่สามารถทำเป็น อุตสาหกรรมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการไร่นาสวนผสม (ร้อยละ 9.52) พบว่า ทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานฟาร์ม ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์ มีผลผลิตจากไม้ผลเฉลี่ย 27,000 บาท/ปี มีผลผลิตจากพืชผักเฉลี่ย 9,625 บาท/ปี มีผลผลิตจากไม้ดอกเฉลี่ย 17,500 บาท/ปี มีผลผลิตจากไม้ประดับเฉลี่ย 14,166.67 บาท/ปี มีผลผลิตจากปลาเฉลี่ย 31,000 บาท/ปี มีผลผลิตจากเห็ด เฉลี่ย 23,500 บาท/ปี มีผลผลิตจากข้าว เฉลี่ย 18,000 บาท/ปี มีผลผลิตจากไก่ เฉลี่ย 76,000 บาท/ปี มีผลผลิตจากสุกร 150,000 บาท/ปี 1 แห่ง ตั้งเป้าหมายเฉลี่ย 155,000 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณและเงินบำรุงการศึกษา (3 แห่งและ 1 แห่ง) มีรายรับเฉลี่ย 187,750 บาท/ปี มีรายจ่ายเฉลี่ย 135,791 บาท/ปี และ มีกำไรสุทธิเฉลี่ย 51,959 บาท/ปี ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับบุคลากรที่รับผิดชอบมีมากเกินไป และขาดแรงงาน

และดำเนินโครงการดินผสมเพื่อจำหน่าย (ร้อยละ 7.14) พบว่า 2 ใน 3 มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานพร้อม/สมบูรณ์ มีผลผลิต 10 ต้น/ปี (1 แห่ง) และ 40 ต้น/ปี (2 แห่ง) ตั้งเป้าหมายรายได้ เฉลี่ย 173,333 บาท/ปี โดยใช้เงินงบประมาณ (2 แห่ง) และเงินบำรุงการศึกษา (1 แห่ง) มีรายรับเฉลี่ย 180,000 บาท/ปี รายจ่ายเฉลี่ย 115,333 บาท/ปี และกำไรสุทธิเฉลี่ย 64,666.67 บาท/ปี มีปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับแรงงานไม่เพียงพอ รองลงมาคือ ขาดแคลนวัสดุในการผสมดิน การเก็บรักษาไม่ดี ขาดโรงเรือนและขาดเครื่องจักร

เกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี โดยความคาดหวังฟาร์มไก่ไข่และไก่เนื้อมากที่สุดรองลงมาคือ ฟาร์มสุกร ฟาร์มประมง และฟาร์มโคนม ตามลำดับ

และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจ พบว่า มากกว่าครึ่งควรดำเนินงานฟาร์มเชิงธุรกิจอย่างแท้จริง รองลงมาคือ พัฒนาคูคลองในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินงานเป็นฟาร์มธุรกิจได้ สร้างแรงจูงใจแก่ผู้ดำเนินงาน เช่น จ่ายค่าตอบแทน ลดงานด้านอื่นๆ ให้น้อยลง และปรับปรุงระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวของฟาร์ม ตามลำดับ

5.5 อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพิจารณาพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจและมีความสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ เกือบทั้งหมดเป็นชาย โดยมากกว่าครึ่งมีอายุระหว่าง 41-50 ปี อายุเฉลี่ย 45.58 ปี และสมรสแล้ว มีอายุราชการระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 45.65) อายุราชการเฉลี่ย 22.56 ปี มากกว่าครึ่งมีประสบการณ์สอนวิชาเกษตรระหว่าง 11-20 ปี โดยเฉลี่ย 22.06 ปี จากข้อมูลที่พบกล่าวได้ว่า การดำเนินงานฟาร์มธุรกิจเป็น

งานที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ทั้งทางประสบการณ์สอน ประสบการณ์ในการทำงานราชการ และอายุที่มีวุฒิภาวะในการทำงานเข้าประกอบกัน จึงสามารถดำเนินงานฟาร์มธุรกิจได้เป็นอย่างดี

สิ่งที่น่าสนใจก็คือ คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ มีตำแหน่งปัจจุบันเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจศึกษา หัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการศึกษา และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนศึกษา (ร้อยละ 17.70, 17.70, 16.45, 16.05, 16.05 และ 16.05) ตามลำดับ และส่วนใหญ่พักที่บ้านพักครู มากกว่าครึ่งจบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท (ร้อยละ 51.85) โดยจบสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกษตร/ครุศาสตร์เกษตร (ร้อยละ 27.16) รองลงมาคือ สัตวศาสตร์ และบริหารอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา (ร้อยละ 11.11) เท่ากัน เหลือเงินเดือน 19,423.20 บาท มีเงินเดือนประจำตำแหน่งร้อยละ 11.93 และรายได้พิเศษอื่นเพียงร้อยละ 5.35 แต่ลักษณะงานฟาร์มธุรกิจเป็นงานหนัก ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทุ่มเทแรงกายแรงใจการปฏิบัติอย่างแท้จริงงานส่วนใหญ่ก็ทำกลางแจ้ง ไม่มีวันหยุดราชการ และต่อเนื่องตลอดทั้งปี ซึ่งผลตอบแทนไม่ได้รับตามสมควรจะได้ อีกทั้งเงินเดือนประจำก็ค่อนข้างจำกัด โดยคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจมี โดยมีเงินเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 39.10) เหลือเงินเดือน 19,423.20 บาท นับได้ว่าเงินเดือนที่ได้รับค่อนข้างน้อย ถ้าเทียบกับงานที่ต้องรับภาระตลอดจนภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันค่อนข้างตึงตัว และนอกจากนี้คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากงานฟาร์มที่ต้องรับผิดชอบอีกด้วย จึงทำให้คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจมีภาระงานมากมาย และหนักอยู่ตลอดเวลา พิจารณาได้ว่าคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ เป็นผู้รับผิดชอบ ทำงานหนัก มีภาระงานมาก สมควรได้รับพิจารณาให้ได้รับความดีความชอบ มีผลตอบแทนทางใดทางหนึ่งให้พอสมควร

หากพิจารณาที่กล่าวมาแล้วนั้นจะเห็นได้ว่า คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ มีอายุอยู่ในช่วงวัยกำลังทำงาน มากด้วยประสบการณ์ เพราะทำการสอนวิชาเกษตรมานาน และมีครอบครัวแล้ว เพราะฉะนั้น เวลาส่วนหนึ่งต้องให้กับครอบครัว และยังมีหน้าที่นอกเหนืองานสอนแล้วยังมีตำแหน่งบริหารอีกด้วย ในภาพรวมแสดงว่ามีศักยภาพเพียงพอในการจัดการงานบริหารงานฟาร์มธุรกิจ แต่ต้องเสียสละและมีการแบ่งเวลาอย่างชัดเจน จึงสามารถจัดงานบริหารงานฟาร์มธุรกิจได้ แม้ว่าส่วนใหญ่ยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรมก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับบทคุณ ศิริวรรณ และคณะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาฟาร์มสาธิตในสถานศึกษาและเทคนิคศึกษาของคณะครู-อาจารย์ผู้ควบคุมฟาร์มสาธิตระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในประเทศไทย พบว่า ในด้านการได้รับการฝึกอบรมงานฟาร์มปรากฏว่าส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมาก่อน แต่ก็มีคณะกรรมการไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริหารงานฟาร์มธุรกิจส่วนหนึ่งที่เคยผ่านการฝึกอบรมแล้ว (ร้อยละ 23.46) ซึ่งระบุว่าผ่านงาน การจัดการฟาร์มมากที่สุด (ร้อยละ 29.82) โดยใช้ระยะเวลาฝึกอบรม 2-3 เดือนมากที่สุด และ คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจมากกว่าครึ่งมีประสบการณ์ในงานฟาร์ม น้อยกว่า 6 ปี ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ต้องการให้มีการพัฒนาบุคลากรฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินงานฟาร์ม ธุรกิจได้ แต่อย่างไรก็ตามมากกว่าครึ่งก็จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท และมี ประสบการณ์การสอนมานาน ซึ่งก็สามารถบริหารงานฟาร์มธุรกิจให้สำเร็จได้

ส่วนผลผลิตที่ผลิตได้นั้นคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ ได้ระบุว่า ส่วนใหญ่จัด จำหน่ายภายในวิทยาลัย และจัดส่วนหนึ่งจำหน่ายภายในวิทยาลัยและส่วนหนึ่งจำหน่ายภายใน นอกวิทยาลัย และประมาณ 1 ใน 4 ส่งตลาด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผลผลิตที่ผลิตขึ้นได้นั้น มีการวางแผนการขายเพื่อที่จะจำหน่ายให้กับบุคลากรภายในวิทยาลัย และชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ รอบๆ วิทยาลัย โดยให้ร้านสหกรณ์ หรือให้แผนกจำหน่ายผลผลิตจำหน่ายดำเนินการจัดการ กับผลผลิตที่ผลิตขึ้นมาได้ อาจเป็นเพราะว่าร้านสหกรณ์หรือแผนกจำหน่ายผลผลิตนั้นเป็น หน่วยงานมีอยู่แล้วภายในวิทยาลัย ซึ่งมีระบบการจัดการและมีบุคลากรอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้อง ตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่เพื่อรองรับกับผลผลิตเหล่านี้ ซึ่งอาจทำให้ต้องเพิ่มต้นทุนการผลิต อีกด้วยก็ได้ ทั้งนี้อาจให้นักศึกษาได้ใช้เป็นที่ฝึกงานในด้านนี้อีกด้วย โดยส่วนที่เหลือก็จัดส่ง ตลาด เพื่อลดภาระต่างๆ ได้

ในความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี นั้น คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจได้ระบุ ฟาร์มไก่ไข่และไก่เนื้อมากที่สุด รองลงมาคือ ฟาร์มสุกร ฟาร์มประมง และฟาร์มโคนม ตามลำดับ อาจเป็นเพราะว่าฟาร์มเหล่านี้สามารถทำ รายได้ให้กับวิทยาลัยชัดเจนกว่าฟาร์มอื่นๆ ก็ได้ และอาจมีพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงาน ฟาร์มพร้อมอยู่แล้ว และวิทยาลัยแต่ละแห่งนั้นมีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะสาขานั้นๆ อยู่แล้วจึงสามารถขยายงานฟาร์มในสาขานั้นได้ และคณะกรรมการบริหารงานฟาร์ม ธุรกิจยังได้เสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจ คือ มากกว่าครึ่งควรดำเนินงานฟาร์ม เชิงธุรกิจอย่างแท้จริง ทั้งนี้ก็เพื่อสะดวกในการดำเนินงานและการตรวจสอบ และยังต้องการ พัฒนาบุคลากรในฝ่ายต่างๆ ให้ดำเนินงานเป็นฟาร์มธุรกิจได้ สร้างแรงจูงใจแก่ผู้ดำเนินงาน เช่น จ่ายค่าตอบแทน ลดงานด้านอื่นๆ ให้น้อยลง และปรับปรุงระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้ เกิดความคล่องตัวของฟาร์ม ซึ่งสอดคล้องกับบทคุณ ศิริวรรณ และคณะ (2540 : 100) ระบุว่า ครูอาจารย์ที่ควบคุมงานฟาร์มสาธิตเสนอแนะในด้านสิ่งจูงใจและแรงจูงใจว่า ควรมีการจัดสรร แบ่งกำไรแก่ผู้ควบคุมงานฟาร์มสาธิตเป็นผลตอบแทน และควรมีค่าตอบแทนสำหรับผู้ทำงาน นอกเวลาราชการ และสุวิษ วิทยารัฐ (2538 : 80) ระบุถึง ด้านบริหารบุคลากรงานฟาร์มว่า

อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานชาดขวัญ กำลังใจ และมีความคาดหวังว่าจะให้มีการค่าตอบแทน ทั้งนี้ การค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจเป็นเพราะว่าในการจัดการฟาร์มธุรกิจให้มีประสิทธิภาพได้ดีนั้น จำเป็นต้องให้ผู้ดำเนินการได้รับผลตอบแทนบ้าง เพราะผู้ดำเนินการนั้นเป็นผู้เสียสละอย่างสูง เพราะนอกจากทำหน้าที่การสอนประจำอยู่แล้ว ยังต้องทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการฟาร์มธุรกิจอีกด้วย แต่ทั้งนี้การพัฒนาฟาร์มธุรกิจควรจัดระบบฟาร์มให้สอดคล้องกับงานทฤษฎีและการฝึกงาน

ส่วนชนิดฟาร์มธุรกิจในปัจจุบันของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง โดยส่วนใหญ่ดำเนินโครงการเลี้ยงไก่ แยกเป็นโครงการเลี้ยงไก่เนื้อ โครงการเลี้ยงไก่ไข่ และโครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง ตามลำดับ ส่วนใหญ่ดำเนินโครงการเลี้ยงสุกร แยกเป็นโครงการเลี้ยงสุกรขุน และโครงการผลิตลูกสุกร และมากกว่าครึ่งดำเนินโครงการประมงแยกเป็นโครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย โครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน โครงการผลิตปลาเพื่อการค้า โครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน โครงการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง โครงการเลี้ยงปลาแรด และโครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า ตามลำดับ นอกจากนี้ยังดำเนินโครงการอุตสาหกรรมเกษตร แยกเป็นโครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม และโครงการแปรรูปผักและผลไม้ โครงการไม้ผล แยกเป็นโครงการขยายพันธุ์ไม้ผล และโครงการไม้ผลเชิงธุรกิจ โครงการฟาร์มโคนม โครงการไม้ดอกไม้ประดับ โครงการพืชไร่ แยกเป็นโครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว โครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า และโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด ตามลำดับ ดำเนินโครงการผลิตพืชผัก โครงการเพาะเห็ด โครงการปาล์มน้ำมัน โครงการไร่นาสวนผสม และโครงการดินผสมเพื่อจำหน่าย จะเห็นได้ว่าฟาร์มธุรกิจเหล่านี้ วิทยาลัยจะเน้นหนักกิจกรรมที่แตกต่างกัน อาจขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นที่ที่ตั้ง หรือวัตถุประสงค์มีพร้อมอยู่แล้ว และจะเป็นฟาร์มที่นิยมกันและทำกันให้เป็นแบบอย่างเพื่อใช้สอนนักศึกษาและเป็นแม่แบบแก่ผู้สนใจ และฟาร์มส่วนหนึ่งจะเน้นเฉพาะท้องถิ่นหรือตามความเหมาะสมกับตลาดเป็นสำคัญ แต่ที่สำคัญที่สุดคือจะต้องทำรายได้ให้แก่วิทยาลัยได้

เมื่อพิจารณาการดำเนินโครงการฟาร์มธุรกิจแต่ละด้านในภาพรวม พบว่า ทุกโครงการสามารถทำกำไรสุทธิได้ แต่ไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายรายได้ที่ตั้งไว้ ซึ่งกำไรนี้ยังไม่หักจ่ายใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในฟาร์ม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโครงการต่างๆ ยังมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานฟาร์มไม่พร้อมหรือไม่สมบูรณ์ และมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ ซึ่งหัวหน้างานฟาร์มได้ระบุซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิต คือ วัตถุประสงค์สิ่งจำเป็นของการทำฟาร์ม พื้นที่ของฟาร์ม แรงงานประจำ การตลาดผลผลิตการเกษตร และการบริหารและการจัดการโครงการงานฟาร์ม สอดคล้องกับเจริญ เขียมสุภาษิต (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาการจัดฟาร์มของคณะพืชกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา พบว่า สภาพของพื้นที่บางแห่งไม่เหมาะสมในการดำเนินงานฟาร์ม เนื่องจากดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง น้ำท่วมในฤดูฝน ขาดแคลนแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นโคทั้งสีน อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมืออุปกรณ์ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานฟาร์ม ส่วนใหญ่เป็นปัญหาในเรื่อง การขาดแคลนบุคลากร แรงงาน และประสบการณ์ในการจัดการฟาร์ม แต่อย่างไรก็ตามการจัดการ ฟาร์มธุรกิจก็ถือว่าประสบผลสำเร็จ หากดูจากผลกำไรสุทธิในระดับหนึ่ง หากมีการจัดที่ดี และมีแรงจูงใจแก่ผู้ดำเนินการแล้ว การดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยของคณะกรรมการ บริหารงานฟาร์มธุรกิจก็จะประสบผลสำเร็จได้ยิ่งขึ้น ซึ่งในอนาคตโครงการต่างๆ นั้นสามารถ บริหารงานเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยเงินงบประมาณหรือเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งใน ปัจจุบันยังต้องใช้เงินส่วนน้อย

จากที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปพัฒนางาน ปรับปรุงงาน และ สนับสนุนโครงการฟาร์มธุรกิจ ทั้งนี้ก็เพื่อผลประโยชน์ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และ วิทยาลัยประมงเอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอต่อไปนี้ได้นำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นพื้นฐาน โดยจำแนกข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.5.1 ข้อเสนอแนะต่อกรมอาชีวศึกษา

- 1) ควรจัดงบประมาณสำหรับสร้างหรือปรับปรุง อาคารโรงเรือนให้กับสถาน ศึกษา เพื่อจะได้ให้การปฏิบัติงานฟาร์มธุรกิจให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป
- 2) ควรมีการจัดฝึกอบรมแก่คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ เพื่อจะได้เข้า ใจถึงงานฟาร์มธุรกิจในแนวทางเดียวกัน

5.5.2 ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา

- 1) ควรจัดระบบการบริหารงานฟาร์มธุรกิจให้คล่องตัวในการดำเนินงาน
- 2) ผู้ดำเนินงานฟาร์มธุรกิจควรมีผลตอบแทน เพื่อสร้างแรงจูงใจการปฏิบัติ
- 3) ควรมีการวางแผนเพื่อจะจัดทำหรือปรับปรุงฟาร์มธุรกิจในอนาคต
- 4) จัดหาปัจจัยการผลิตเพื่อให้พอต่อการปฏิบัติงานฟาร์มธุรกิจ
- 5) ควรจัดหาแรงงานประจำโครงการฟาร์มธุรกิจเพิ่มอีก

5.5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาถึงเจตคติและความพร้อมในการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของครู- อาจารย์ที่เกี่ยวข้อง และนักศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัด กรมอาชีวศึกษา เพื่อจะได้มีการวางแผนการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. 2541. **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 (เพิ่มเติม พ.ศ 2541) ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาเกษตรและเทคโนโลยี.**

กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. 2538. **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ประเภทวิชาประมง.** กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กรมอาชีวศึกษา. 2541. **ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง พ.ศ 2541.** กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. 2540. **แนะนำการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทเกษตรกรรม.** กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา 5 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.

_____. 2539. **แนวทางปรับปรุงระบบการจัดการฟาร์มวิทยาลัย.โครงการพัฒนาการจัดการวิทยาลัยเกษตรกรรม.** กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. 2526. **การศึกษาและการวิเคราะห์การจัดงานฟาร์มในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรม.** กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม. 2538ก. **สรุปสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาเกษตรกรรม.** กรุงเทพฯ : ฝ่ายบริหารสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา.

_____. 2538ข. **สรุปรายรับรายจ่ายงานฟาร์มสถานศึกษาปีงบประมาณ 2538.** กรุงเทพฯ : ฝ่ายบริหารสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา.

จรัญ พินสุวรรณ. 2528. “ปัญหาการสอบวิชาปฏิบัติงานประกาศนียบัตรวิชาชีพในทัศนะของครู-อาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เจริญ เอี่ยมสุภาสิต. 2530. “การจัดงานฟาร์มของคณะพืชวิชาพืชกรรมวิทยาลัยเกษตรกรรมกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัยศิริ สวัสดิบุต. 2529. “การควบคุมงานฟาร์มสาธิตพืชกรรมในทัศนะของครู-อาจารย์คณะพืชกรรม วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัครังค์ หาพิพัฒน์. 2520. “ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและความชำนาญด้านเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ(ม.ศ.6) แผนกเกษตรกรรมในโรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศ.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. 2521. **คู่มือสอนวิชาเกษตรกรรมตามหลักสูตร ม.ศ.ปลาย 2518 และ ปวช. 2520.** กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา)

นพคุณ ศิริวรรณ. 2540. **เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการจัดการฟาร์มในสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

_____. 2537. **เอกสารประกอบการบรรยายวิชาปรัชญาการศึกษาเกษตร.** กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

_____. 2532. **งานฟาร์มกลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร.** กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย.

นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ. 2540. “รายงานการวิจัย ความต้องการพัฒนาฟาร์มสาธิตในสถานศึกษาของครู-อาจารย์ผู้ควบคุมฟาร์มสาธิตระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการประเทศไทย.” กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง.

_____. 2537. “รายงานการวิจัยความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.” กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

บุระ กาญจนเสริม. 2539. **ครบรอบ 45 ปี กรมอาชีวศึกษา.** กรุงเทพฯ : รายงานประจำปี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ปิฎก บุนนาค. 2514. **คู่มือครูวิธีสอนวิชาเกษตรกรรม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เฟื่องนคร.

พรทิพย์ อุดมสิน. 2523. **เอกสารประกอบวิชา AG-ED211 หลักการศึกษาเกษตร.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (เอกสารอัดสำเนา)

- รัตนาวดี นิลเปรม. 2527. “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพ ตามหลักสูตร
ปวช. 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรมในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ. 2541. **สรุปการบรรยายเรื่องภาระและหน้าที่ของฝ่ายธุรกิจศึกษา
ในสถานศึกษาเกษตรระหว่างวันที่ 22-24 กรกฎาคม 2541 ณ ศูนย์ฝึกอบรม
วิศวกรรมเกษตร. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ.**
- สายัณห์ กันตรง. 2522. “ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์เกษตรและนักศึกษาเกี่ยวกับการ
การใช้ที่ดินเพื่อประกอบการศึกษาวิชาเกษตรกรรมในวิทยาลัยครู.” กรุงเทพฯ : วิทยา
นิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมศักดิ์ เจริญวัย. 2524. “สภาพการจัดการสอนวิชาปฏิบัติงานเกษตรตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2542 ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคกลาง.” วิทยา
นิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมศักดิ์ เปรียบพร้อม. 2530. **หลักและวิชาการจัดการฟาร์ม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์.**
- ศุริยะ จันทร์ประจำ. 2534. “การจัดโครงการกิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนเพื่อ
ส่งเสริมการสอนการเรียนวิชางานอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา
11.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์.
- สุวิธ วิทยารัฐ. 2538. “ทางเลือกเพื่อการปรับปรุงการบริหารงานฟาร์มของสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคลวิทยาเขตลำปาง.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรพล สงวนศรี. 2520. **การพัฒนาการศึกษาเกษตรในนานาประเทศ. กรุงเทพฯ :
เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอา
ชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2526. **รายงานการวิจัยโครงการวิจัยรูปแบบของ
อาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ง
ชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (เอกสารอัดสำเนา)**
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2539. **แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในช่วงแผน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544. กรุงเทพฯ :**

เอกสารนี้เป็นสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการคุศาสตรืุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ 02 /2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ

และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายปรีชา ชื่นสำราญ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายปรีชา ชื่นสำราญ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.นพคุณ	ศิริวรรณ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.วีระพันธ์	โชติวณิช	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
อาจารย์วันทนี	โชติสกุล	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ดร.ดนัย	ดิษยนุต	ประธานกรรมการ
ดร.นพคุณ	ศิริวรรณ	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์วันทนี	โชติสกุล	กรรมการประจำสาขาวิชา
ดร.วีระพันธ์	โชติวณิช	กรรมการ
อาจารย์ศศิธร	จารุสมบัติ	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2542

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ระดับสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2542

1. นายปรีชา ชื่นสำราญ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมงสังกัดกรมอาชีวศึกษา" โดยมี ดร.นพคุณ ศิริวรรณ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.วีระพันธ์ โชติวนิช และ อาจารย์วันทนี โชติสกุล เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑4 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สัจวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 0752

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์พจน์ พรหมบุตร

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ นายปรีชา ชื่นสำราญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0752

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/ธ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวิเชียร สุบินทรามาต

ด้วยคณะกรรมการอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ นายปรีชา ชื่นสำราญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการอุดมศึกษา หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268506 การที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0752

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

/ ๙ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายทองบ่อ เดชสองชั้น

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ นายปรีชา ชื่นสำราญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268506

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0752

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระ

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑๕ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสุวิทย์ พงศ์นุกฤต

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วย
ตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ
นายปรีชา ขึ้นสำราญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหาร
งานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และ
วิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504/ 0752

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์สมจิตต์ กล้ากลิ่น

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษา ชื่อ นายปริชา ขึ้นสำราญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

hmi-3

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

ที่ ทม 1504/ 0879

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายปรีชา ชื่นสำราญ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์
เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจ
ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและ
คำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2542

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษา
สังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณา
อนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663, 2642 การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร. 3268506 สัน อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดย นายปรีชา ชื่นสำราญ

1. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกระบี่
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกำแพงเพชร
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น
5. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา
6. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี
7. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท
8. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยภูมิ
9. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชุมพร
10. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย
11. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่
12. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง
13. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตาก
14. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครพนม
15. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา
16. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครศรีธรรมราช
17. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครสวรรค์
18. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส
19. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์
20. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสระแก้ว
21. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร
22. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์
23. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
24. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีแพร่
25. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพังงา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

26. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง
27. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา
28. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม
29. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยียโสธร
30. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด
31. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีระนอง
32. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี
33. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลพบุรี
34. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน
35. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา
36. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ
37. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสตูล
38. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี
39. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุโขทัย
40. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
41. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี
42. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุบลราชธานี
43. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุทัยธานี
44. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี
45. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบางไทร
46. วิทยาลัยประมงสงขลาติณสุลานนท์
47. วิทยาลัยประมงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ที่ ศธ 0906/ 1318

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

16 มีนาคม 2542

เรื่อง ให้ความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

เรียน คณะคณาจารย์ศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ทม 1504/0879 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2542

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายปรีชา ชื่นสำราญ นิติสปริญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง 47 แห่ง ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของ คณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา" โดยการสอบถามสอบถาม

กรมอาชีวศึกษาพิจารณาแล้วอนุญาตให้ นายปรีชา ชื่นสำราญ ส่งแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง ได้ โดยแบบสอบถามจะมีตราประทับเป็นต้นแบบในการเก็บข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาส่งผลงานการวิจัยของวิทยานิพนธ์ให้กรมอาชีวศึกษาทราบด้วย จักขอบคุนยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ สุทธิชัยวัฒน์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ ทำหน้าที่

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

โทรศัพท์ 2823068 2827060

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร 2822550
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0906/

332

กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

/ 7 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเกษตรกรรมทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือกรมอาชีวศึกษา ที่ ศธ 0906/1318 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2542

จำนวน 1 ฉบับ

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจ จำนวน 6 ฉบับ

ด้วย นายปรีชา ชื่นสำราญ นิสิตปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี-พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา" โดยการตอบแบบสอบถาม

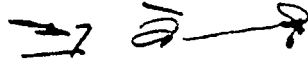
ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้อนุญาตให้นายปรีชา ชื่นสำราญ ดำเนินการเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยเกษตร-และเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมงได้ ดังหนังสือกรมอาชีวศึกษา ที่ ศธ 0906/1318 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2542 และแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

ในการนี้กองวิทยาลัยเกษตรกรรมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์สถานศึกษาเกษตรทุกแห่งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาดังกล่าว โดยตอบแบบสอบถามแล้วกรุณาจัดส่งให้ฝ่ายบริหารงานทั่วไป กองวิทยาลัยเกษตรกรรม ภายในวันที่ 26 เมษายน 2542

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

/ ขอแสดงความ...

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชา สักดิ์วิระสุวรรณ)

ข้าราชการศึกษา 7 ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา

กรุงเทพมหานคร

ผู้อำนวยการกองวิชาลัยเกษตรกรรม

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทรศัพท์ 2823068, 2827060

โทรสาร 2822550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย มีรายนามดังนี้

1. อาจารย์พจน์ พรหมบุตร ที่ปรึกษาโครงการ สำนักงานโครงการพัฒนาอาชีพศึกษา
ด้วยเงินกู้ (OECD) สังกัดกรมอาชีพศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายทองบ่อ เดชสองชั้น หัวหน้าฝ่ายพัฒนาการศึกษา กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
กรมอาชีพศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. นายสุวิทย์ พงศ์นุกฤต นักวิชาการศึกษา 8 ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
4. นายวิเชียร สุนันทรามาศ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพศึกษา 5
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีพศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
5. นายสมจิตต์ กล้ากลิ่น อาจารย์ภาควิชาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจเกี่ยวกับ การดำเนินฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

1. กรุณาอ่านคำถามแต่ข้ออย่างละเอียด และโปรดตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับชนิดและลักษณะฟาร์มธุรกิจในปัจจุบัน และ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคใน การดำเนินงานฟาร์มธุรกิจของ วิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจ
ตามโครงการพัฒนา ฟาร์มระยะ 5 ปีและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจของ
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง สังกัดกรมอาชีวศึกษาจากคณะกรรมการ
บริหารฟาร์มธุรกิจ

3. การตอบแบบสอบถาม

3.1 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 3

3.2 หัวหน้างานฟาร์มตอบแบบสอบถามทุกตอน

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือ

ปรีชา ชื่นสำราญ

ตอนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานของคณะกรรมการบริหารงานฟาร์มธุรกิจของวิทยาลัยเกษตร
และเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

() โสด () สมรส
() หม้าย () หย่าร้าง

4. อายุราชการ.....ปี

5. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร.....ปี

6. ตำแหน่งปัจจุบัน

() ผู้บริหารสถานศึกษา () ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย.....
() หัวหน้างานฟาร์มธุรกิจ

7. ปัจจุบันพักอยู่ที่

() บ้านพักครู () บ้านพักตนเอง () บ้านเช่า
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. เงินเดือนปัจจุบัน.....บาท/เดือนและมีเงินรายได้จาก

() เงินเดือนประจำตำแหน่ง.....บาท/เดือน
() เงินรายได้พิเศษอื่นๆ.....บาท/เดือน

9. การศึกษาสูงสุดของท่าน

() อนุปริญญาหรือเทียบเท่า สาขาวิชา.....
() ปริญญาตรี สาขาวิชา.....
() ปริญญาโท สาขาวิชา.....
() ปริญญาเอก สาขาวิชา.....

10. ท่านเคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านการทำฟาร์มมาก่อนหรือไม่

() เคย () ไม่เคย

11. ท่านมีประสบการณ์ในงานฟาร์มธุรกิจ.....ปี
12. ท่านจัดการกับผลผลิตที่ผลิตขึ้นโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ส่งตลาด
 - () จำหน่ายภายในวิทยาลัย
 - () ส่วนหนึ่งจำหน่ายภายในวิทยาลัยส่วนหนึ่งส่งภายนอกวิทยาลัย

ตอนที่ 2

ชนิดและลักษณะฟาร์มธุรกิจและความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและวิทยาลัยประมง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และตอบฟาร์มธุรกิจในวิทยาลัยที่ท่านดำเนินการอยู่ใน
ปัจจุบันและกรุณาตอบในเรื่องของรายละเอียดโครงการฟาร์มธุรกิจที่ท่านดำเนินการใน
วิทยาลัยของท่านท่านนั้น

- () โครงการเลี้ยงไก่
 - () โครงการเลี้ยงไก่เนื้อ
 - () โครงการเลี้ยงไก่ไข่
 - () โครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง
- () โครงการเลี้ยงสุกร
 - () โครงการเลี้ยงสุกรขุน
 - () โครงการผลิตลูกสุกร
- () โครงการประมง
 - () โครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย
 - () โครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน
 - () โครงการผลิตปลาเพื่อการค้า
 - () โครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน
 - () โครงการเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง
 - () โครงการเลี้ยงปลาแรด
 - () โครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า
 - () โครงการผลิตสัตว์น้ำเชิงธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- () โครงการอุตสาหกรรมเกษตร
 - () โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม
 - () โครงการแปรรูปผักและผลไม้
- () โครงการไม้ผล
 - () โครงการขยายพันธุ์ไม้ผล
 - () โครงการไม้ผลเชิงธุรกิจ
- () โครงการพืชไร่
 - () โครงการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว
 - () โครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า
 - () โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด
 - () โครงการปลูกสัปรดเพื่อการค้า
- () โครงการฟาร์มโคนม
- () โครงการไม้ดอกไม้ประดับ
- () โครงการผลิตพืชผัก
- () โครงการเพาะเห็ด
- () โครงการปาล์มน้ำมัน
- () โครงการไร่นาสวนผสม
- () โครงการดินผสมเพื่อจำหน่าย
- () โครงการอื่นๆ (โปรดระบุ).....

โปรดเติมข้อความในช่องว่างที่กำหนดตามความเป็นจริง (โดยตอบเฉพาะส่วนที่ท่าน
รับผิดชอบเท่านั้น)

โครงการการเลี้ยงไก่เนื้อ

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีพื้นที่โรงเรือนเลี้ยงไก่เนื้อทั้งหมด.....ตารางเมตร

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม..... คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ..... คน

ผลิตไก่เนื้อ.....ตัว/ปี

มีผลผลิต.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเลี้ยงไก่ไข่

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่แบบทรงตับหลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครง.....คน

มีจำนวนไก่ไข่ทั้งหมดตัว

มีผลผลิตทั้งหมดฟอง/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิบาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการลูกไก่ผสมพันธุ์พื้นเมือง

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

จำนวนพื้นที่ของโรงเรือนทั้งหมด.....ตารางเมตร

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

โรงฟักไข่.....หลัง

จำนวนตู้ฟักไข่.....ตู้

มีจำนวนพ่อพันธุ์.....ตัว

มีจำนวนแม่พันธุ์.....ตัว

สามารถผลิตลูกไก่ได้.....ตัว/ปี

มีเป้าหมายรายได้บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเลี้ยงสุกรขุน

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

โรงเรือนอนุบาลจำนวน.....หลัง

โรงเรือนสุกรพันธุ์จำนวน.....หลัง

โรงเรือนสุกรรุ่น.....หลัง

โรงเรือนสุกรขุน.....หลัง

โรงเรือนสุกรแม่พันธุ์.....หลัง

โรงเรือนคลอดแม่สุกรพันธุ์.....หลัง

จำนวนแม่สุกรพันธุ์.....ตัว

จำนวนพ่อสุกรพันธุ์.....ตัว

จำนวนลูกสุกรหย่านม.....ตัว

จำนวนสุกรรุ่น.....ตัว

จำนวนสุกรขุน.....ตัว

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเลี้ยงลูกสุกร

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรียนทั้งหมด.....หลัง

โรงเรียนอนุบาลจำนวน.....หลัง

โรงเรียนสุกรพันธุ์จำนวน.....หลัง

โรงเรียนสุกรแม่พันธุ์.....หลัง

โรงเรียนคลอดแม่สุกรพันธุ์.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

จำนวนแม่สุกรพันธุ์ตัว

จำนวนพ่อสุกรพันธุ์.....ตัว

จำนวนลูกสุกรหย่านม.....ตัว

มีเป้าหมายรายได้..... บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ..... บาท/ปี

มีรายจ่าย..... บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ..... บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการผลิตลูกปลาและเลี้ยงปลาเนื้อเพื่อจำหน่าย

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีพ่อแม่พันธุ์.....ตัว

มีบ่อพ่อแม่พันธุ์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่อเพาะพันธุ์ประกอบด้วย

1. บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

2. บ่อซีเมนต์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่ออนุบาลประกอบด้วย

1. บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

2. บ่อซีเมนต์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่อเลี้ยง.....บ่อ.....ตารางเมตร

ผลิตลูกปลาได้.....ตัว

มีผลผลิตเนื้อปลา.....กิโลกรัม

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบ่อดิน

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีบ่อเลี้ยง.....บ่อ ขนาด.....ตารางเมตร

บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

จำนวนลูกกุ้งที่ปล่อยทั้งหมด.....ตัว/ปี

มีผลผลิต.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการผลิตปลาเพื่อการค้า

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีพ่อแม่พันธุ์.....ตัว

มีพ่อแม่พันธุ์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่อเพาะพันธุ์ประกอบด้วย

1. บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

2. บ่อซีเมนต์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่อเลี้ยง.....บ่อ.....ตารางเมตร

จำนวนลูกปลา/สัตว์น้ำทั้งหมด.....ตัว/ปี

มีผลผลิตปลาเนื้อ.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเลี้ยงปลากะพงขาวในบ่อดิน

วัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีโรงเรียนทั้งหมด.....หลัง

จำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีบ่ออนุบาลประกอบด้วย

1. บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

2. บ่อซีเมนต์.....บ่อ.....ตารางเมตร

ลูกปลาปล่อยเลี้ยง.....ตัว/ปี

มีผลผลิต.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีบ่อเพาะพันธุ์ประกอบด้วย

1. บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

2. บ่อซีเมนต์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่ออนุบาลประกอบด้วย

1. บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

2. บ่อซีเมนต์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่อเลี้ยง.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีจำนวนปลา/สัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยงได้ทั้งหมด.....ตัว

มีผลผลิตลานื้อ.....กิโลกรัม

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเลี้ยงปลาแรด

วัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีบ่ออนุบาลประกอบด้วย

1. บ่อดิน.....บ่อ.....ตารางเมตร

2. บ่อซีเมนต์.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่อเลี้ยง.....บ่อ.....ตารางเมตร

จำนวนปลาที่ปล่อยเลี้ยงทั้งหมด.....ตัว/ปี

มีผลผลิต.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการเลี้ยงกบขุนเพื่อการค้า

วัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีพ่อแม่พันธุ์.....ตัว

มีพ่อพ่อแม่พันธุ์.....บ่อ.....ตารางเมตร

บ่อดินเพาะเลี้ยง.....บ่อ.....ตารางเมตร

บ่อซีเมนต์เพาะเลี้ยง.....บ่อ.....ตารางเมตร

มีบ่ออนุบาล.....บ่อ.....ตารางเมตร

จำนวนลูกกบ.....ตัว/ปี

มีผลผลิต.....กิโลกรัม

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการผลิตสัตว์น้ำเชิงธุรกิจ

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีโรงเรือนทั้งหมด..... หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติงานฟาร์ม..... คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ..... คน

มีบ่อพ่อแม่พันธุ์.....บ่อ..... ตารางเมตร

บ่อเพาะพันธุ์.....บ่อ..... ตารางเมตร

มีจำนวนปลา/สัตว์น้ำที่ปล่อยเลี้ยงทั้งหมด..... (ตัว/ปี

มีผลผลิต..... กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้..... บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ..... บาท/ปี

มีรายจ่าย..... บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ..... บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์นม

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเรือนทั้งหมด.....หลัง

มีโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นมพลาสติกเจอรัไรท์.....หลัง

มีเครื่องผลิตนมพลาสติกเจอรัไรท์.....เครื่อง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

ปริมาณน้ำนมดิบที่วิทยาลัยผลิตได้.....กิโลกรัม/ปี

ปริมาณน้ำนมดิบที่รับจากเกษตรกร.....กิโลกรัม/ปี

ปริมาณนมผงคั้นรูปที่ใช้.....กิโลกรัม/ปี

มีปริมาณน้ำนมดิบที่เข้าโรงงาน.....กิโลกรัม/วัน

สามารถผลิตน้ำนมพลาสติกเจอรัไรท์ได้

ขนาด 250 cc.....ถุง/ปี

ขนาด 200 cc.....ถุง/ปี

ขนาด 150 cc.....ถุง/ปี

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการแปรรูปผักและผลไม้

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด(โปรดระบุชนิดของผักและผลไม้)

.....ไร่

.....ไร่

.....ไร่

มีจำนวนโรงงานแปรรูปผักและผลไม้..... หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม..... คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบ..... คน

รับซื้อผลผลิตผักและผลไม้จากเกษตรกรจำนวน..... กิโลกรัม/ปี
(โปรดระบุชนิดของผักและผลไม้).....

.....

แปรรูปน้ำผักได้(โปรดระบุชนิดของผัก)

.....

..... กระป๋อง/ปี

แปรรูปน้ำผลไม้(โปรดระบุชนิดของผลไม้)

.....

..... กระป๋อง /ปี

มีเป้าหมายรายได้..... บาท /ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ..... บาท / ปี

มีรายจ่าย..... บาท / ปี

มีกำไรสุทธิ..... บาท/ ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการการขยายพันธุ์ไม้ผล

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

มีโรงเรือนเพาะชำกล้า.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบ.....คน

สามารถขยายพันธุ์ไม้ผล(โปรดระบุชนิดของกิ่งพันธุ์)

.....

.....กิ่งพันธุ์/ต่อปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการไม้ผลเชิงธุรกิจ

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด(โปรดระบุชนิดของผลไม้)

.....
.....ไร่

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน
มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบ.....คน
มีผลผลิตทั้งหมด(โปรดระบุชนิดของผลไม้)

.....
.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....
2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

โครงการฟาร์มโคนม

วัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีพื้นที่ทุ่งหญ้าเลี้ยงโคนม.....ไร่

โรงรีดนม.....หลัง

โรงเรือนเลี้ยงลูกโค.....หลัง

โรงเรือนเลี้ยงโครุ่น.....หลัง

โรงเรือนเลี้ยงแม่พันธุ์โคนม.....หลัง

จำนวนโคนมทั้งหมด.....ตัว

ลูกโคเพศผู้.....ตัว

ลูกโคเพศเมีย.....ตัว

จำนวนโครุ่น.....ตัว

จำนวนโคสาวตั้งท้อง.....ตัว

จำนวนแม่โครีดนม.....ตัว

จำนวนแม่โคนมแห้ง.....ตัว

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

สามารถผลิตนํ้านมดิบได้.....กิโลกรัม/วัน

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

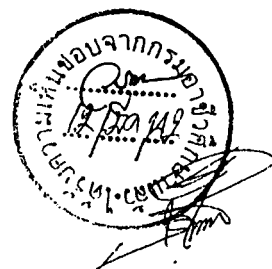
1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการไม้ดอกไม้ประดับ

วัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด(โปรดระบุชนิดของไม้ดอก)

.....

.....ไร่

มีโรงเพาะชำทั้งหมด..... หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม..... คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ..... คน

ไม้ดอกที่ปลูกได้แก่.....

ไม้ประดับได้แก่.....

สามารถผลิตไม้ดอกได้(โปรดระบุชนิดของไม้ดอก)

.....

.....กระถาง/ ฤง/ปี

สามารถผลิตไม้ประดับ(โปรดระบุชนิดของไม้ประดับ)

.....

.....กระถาง/ฤง/ปี

สามารถตัดไม้ดอกได้(โปรดระบุชนิดของไม้ดอก)

.....

.....ดอก/ปี

เป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ..... บาท/ปี

มีรายจ่าย..... บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ..... บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการการผลิตข้าวหอมมะลิและการผลิตข้าว

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

มีโรงเก็บเมล็ดข้าวเปลือก.....หลัง

มีโรงสีข้าว.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีผลผลิตข้าวเปลือกตัน/ปี

มีผลผลิตข้าวสาร.....กิโลกรัม/ปี

เป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการปลูกอ้อยเพื่อการค้า

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

สามารถผลิตอ้อยได้.....ตัน/ปี

เป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

มีโรงเรือนเก็บเมล็ดพันธุ์.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดได้.....กิโลกรัม/ปี

เป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการปลูกสับปะรดเพื่อการค้า

วัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีผลผลิตทั้งหมด..... กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้..... บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ..... บาท/ปี

มีรายจ่าย..... บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ..... บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการผลิตพืชผัก

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด(โปรดระบุชนิดของผัก)

.....
.....
.....ไร่

มีโรงเรือนเพาะกล้าผัก.....หลัง
มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน
มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน
มีผลผลิต(โปรดระบุชนิดของผัก)

.....
.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....
2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

โครงการเพาะเห็ด

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์

มีโรงเพาะเห็ด.....หลัง

มีโรงเชื้อเชื้อ.....หลัง

มีโรงนั่งเชื้อเห็ด.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

ผลิตหัวเชื้อเห็ด.....ถุง/ปี

มีผลผลิต.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการปาล์มน้ำมัน

วัสดุ ปกรณมีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ปลูกทั้งหมด.....ไร่

มีโรงงานแปรรูปปาล์มน้ำมันหลัง

โรงเพาะชำกล้า.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีจำนวนต้นปาล์มที่ให้ผลผลิต..... ต้น/ไร่

มีจำนวนต้นปาล์มที่ยังไม่ให้ผลผลิต..... ต้น/ไร่

รับซื้อปาล์มน้ำมันเพื่อนำมาแปรรูป.....ก.ก./ปี

มีผลผลิตทั้งหมด.....กิโลกรัม/ไร่

สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมัน.....กิโลกรัม/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

โครงการไร่สวนผสม

วัสดุอุปกรณ์ที่มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

มีผลผลิตทั้งหมดดังนี้

- 1. ไม้ผลบาท
- 2. พืชผัก.....บาท
- 3. ไม้ดอก.....บาท
- 4. ไม้ประดับ.....บาท
- 5. เลี้ยงปลา.....บาท
- 6. เห็ด.....บาท
- 7. อื่นๆโปรดระบุ.....

เป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

โครงการผลิตดินผสมเพื่อจำหน่าย

วัสดุอุปกรณ์มีพร้อมที่ใช้ในงานฟาร์ม () พร้อม/สมบูรณ์ () ไม่พร้อม/ไม่สมบูรณ์
มีพื้นที่ทั้งหมด.....ไร่

มีโรงเรือนผสมดิน.....หลัง

มีโรงเก็บดินผสม.....หลัง

มีจำนวนแรงงานประจำที่ปฏิบัติในฟาร์ม.....คน

มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบโครงการ.....คน

สามารถผลิตดินผสมได้.....ตัน/ปี

มีเป้าหมายรายได้.....บาท/ปี

มีแหล่งเงินทุนจาก 1.....

2.....

มีรายรับ.....บาท/ปี

มีรายจ่าย.....บาท/ปี

มีกำไรสุทธิ.....บาท/ปี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่สำคัญคือ

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังฟาร์มธุรกิจตามโครงการพัฒนาฟาร์มระยะ 5 ปี
และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจ ของวิทยาลัยของท่าน

1. ในระยะ 5 ปี ท่านคาดหวังที่จะพัฒนาฟาร์มธุรกิจอะไรบ้าง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาฟาร์มธุรกิจ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ประวัติผู้เขียน

นายปรีชา ชื่นสำราญ เกิดเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2495 ที่จังหวัดสมุทรปราการ ภูมิ
 ลำเนา 18 หมู่ 3 ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ โทร. 4638807 สำเร็จการศึกษา
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาพืชศาสตร์ จากวิทยาลัยเกษตรกรรมสุรินทร์ ปีการศึกษา
 2517 วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาพืชศาสตร์ จากวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล คณะเกษตร
 ศาสตร์ วิทยาเขตบางพระ ปีการศึกษา 2522

ปี 2519 รับราชการครูที่วิทยาลัยเกษตรกรรมตาก

ปี 2531 รับราชการครูที่วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี

ปี 2536 ช่วยราชการกองวิทยาลัยเกษตรกรรม

ปี 2540 ช่วยราชการกองการศึกษาอาชีพ

ปี 2541-ปัจจุบัน รับราชการครูที่วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ